

Odmev

Uvodnik

»Odgovornost in dostojanstvo«

stran 2

Pogovor

Jakob Presečnik,
vodja volilnega štaba SLS

»Predvolilni čas je zame
pozitivni izziv za delo!«

stran 10

13. Tabor SLS

Kristjan Janc

»Sevnica v objemu
gozdov in voda«

stran 6

Tema meseca

Razširjena seja Glavnega odbora SLS: Odločno in samozavestno na volitve

strani 6

Programska izhodišča SLS

stran 7

Potresno Posočje

Obisk pri Gregorju Rupniku, predsedniku OO SLS Bovec

stran 16

Komentar

dr. Janez Remškar : Oblike korupcije v zdravstvu

Odnos SLS do vprašanja dogodkov med drugo svetovno vojno in po njej

stran 20

Po Sloveniji

Sevnica

stran 30

Uvodnik

Odgovornost in dostojanstvo

Pred nami so parlamentarne volitve. Kaj prinaša SLS v politično posvem »razdeljeno« Slovenijo. Najprej strpno, toda kleno in argumentirano politično govorico. Nato svojo »ljudskost« in »slovenskost«. S svojim političnim delovanjem želimo sporočiti in prepričati, da nam gre primarno za ljudi, za državljane in ne zgolj za oblast. In nenazadnje, pomembna je vsebina, program.

V zadnjih tednih in mesecih Slovenija kipi od najrazličnejših programskih konceptov in vizij. Kar je dobro. Kaj ima v programskem snovanju izvirnega SLS!? Kako bi na kratko prikazali moderno programsko-politično paradigmo SLS?

Dva bistvena stebra sta : ODGOVORNOST in DOSTOJANSTVO.

Odgovornost pomeni predvsem pristno občutljivost za dejanske probleme naše družbe, slehernega človeka in ob tem imeti voljo in sposobnost za njihovo razreševanje. Tako odprto držo odgovornosti bi lahko poimenovali kot novo politično zavezo do našega naroda in državljanov. V tem v SLS vidimo odgovornost »vladanja«, pa naj gre za lokalno, regionalno, državno ali mednarodno raven.

Drugi steber – dostojanstvo pa pomeni, da spoštujemo in vključujemo v naša prizadevanja vse posameznike, vse legitimne interese individuumov, družin in predvsem vseh družbenih slojev brez izjem – delavcev, podjetnikov, inteligence, kmetov, polkmetov, menedžerjev kot tudi tistih, ki jih je slovenska tranzicija zaradi premalo socialne pravičnosti izrinila na obrobje. Nove možnosti za svojo artikulacijo ponujamo

mladim, ki so danes pod velikimi pritiski v času izobraževanja in nato pri iskanju ustrezne zaposlitve. Položaj žensk v naši družbi tudi še ni dosegel tiste ravni, ki si jo vsi skupaj želimo.

SLS kot stranka zmerne desne politične sredine prinaša v aktualno slovensko politično stvarnost držo vključevanja in ne izključevanja. To je naša ponudba volivcem. Pričakujemo, da bomo dobili zaupanje in zato tudi pričakujemo, da bomo skupaj z Zborom za republiko in morda še kom vodili Slovenijo v hitrejšo in varnejšo evropsko prihodnost, še posebej v smislu uresničevanja Lizbonskega, Bolonjskega in drugih ključnih evropskih procesov. Uspešni razvojni modeli v Evropi in svetu so znani. Irski in Finski model, vsak na svoj način, na primeru maloštevilčnih narodov kažeta, kako je treba srednjeročno in dolgoročno zastaviti. V SLS smo prepričani, da je Slovenija zmožna uspešnega preboja med razvite. In evropska izkušnja pravi, da so bile in so še vedno nosilke takega preboja politične stranke našega profila, ki gradijo na doslednem konceptu socialno-tržne ekonomije. Gre za sintezo svobodne gospodarske pobude, socialne odgovornosti in pravičnosti, izhajajoč iz krščansko-humanistične etike.

V tem vidimo v SLS moderno razvojno prioriteto. Zato postaja vedno bolj jasno, da ključna politična delitev v Sloveniji pravzaprav ne teče med desnimi in levimi, ampak med modernimi evropskimi in zastarelimi postsocialističnimi akteriji.

V SLS želimo med prvimi, kjer nam je mesto, igrati vidno vlogo.

Janez Podobnik

Obvestila

SLS.

Volitve so se v strankarskem življenju pravzaprav že začele. **Glavni volilni štab se bo v času volilne kampanje sestajal vsak ponedeljek dopoldne na sedežu stranke na Beethovnovi 4 v Ljubljani.**

Želja volilnega štaba je da bi se, spoštovane članice in člani Slovenske ljudske stranke, v naslednjih dveh mesecih v čim večjem številu udeleževali vseh prireditev. Kulturno – zabavnih dogodkov in srečanj bo že zaradi poletnega časa na pretek, poleg tega pa vas vljudno vabimo, da se z veseljem udeležite tudi vseh prireditev v sklopu volilne kampanje Slovenske ljudske stranke.

Strankarsko življenje in delo ne bo niti za trenutek zastalo; tudi v mesecu avgustu se bo sestel Izvršilni odbor SLS, izpeljali bomo razširjeno sejo Sveta SLS in sklicali Glavni odbor stranke.

Še posebno prisrčno pa ste vabljene, da se v krogu svojih družin, sorodnikov, prijateljev ter ostalih članov in simpatizerjev naše stranke udeležite

13. Tabora SLS , ki bo 5. septembra 2004 v Sevnici ter vseh ostalih »obtaborskih« prireditev, o katerih vas bomo sproti obveščali.

13. TABOR SLS
SEVNICA – nedelja, 5. september 2004

www.sls.si

Junjske ankete na www.sls.si

Junij je bil v slovenski politiki popolnoma v znaku volitev v Evropski parlament. V kampanji smo še posebej izpostavili stališče SLS, da je v Sloveniji potrebno ustvariti družinam in podjetjem prijazno okolje? Z nami se je strinjala tudi velika večina obiskovalcev naše spletne strani. Po volitvah, ki se za SLS niso izpeljale najboljšje, smo vas vprašali, če ste zadovoljni z rezultati volitev v Evropski parlament? Polovica vas je bila nezadovoljnih, polovica pa zadovoljnih, kar zagotovo kaže tudi na to, da v naših anketah radi sodelujejo tudi privrženci drugih političnih strank. Že nekaj dni po volitvah, pa je slovensko politično javnost razburila tudi napoved ustanovitve zbora za republiko. SLS pri samem ustanavljanju ni neposredno sodelovala, smo vas pa vprašali, ali naj SLS sodeluje v pobudi Zbor za republiko? Večina sodelujočih je bila tej ideji naklonjena. Še pred koncem junija, pa je završalo med upokojeenci, zaradi napovedanega dviga premij za zdravstveno zavarovanje. Morda je bila to res načrtovana akcija za okrepitev »Desusa«, vendar so se morebitni snovalci te „zarote“ ujeli v lastno past. Pri tem je vlada zelo hitela s sebe prati krivdo za nastalo situacijo, vas pa smo spraševali o tezi, da je za probleme v zdravstvu odgovorno predvsem Ministrstvo za zdravje. Z veliko večino ste nam pritrdili. Na domači strani www.sls.si pa lahko sodelujete že v novih aktualnih tedenskih anketah!

Rok Ravnikar

Mesečnik SLS-ODMEV izdaja Časopisno založniško podjetje Ljudska čebela d.o.o., Beethovnova 4, Ljubljana, telefon 01/24-18-800, telefaks: 01/25-11-741, elektronska pošta: tajništvo@sls.si. TRR: 03100-1000025189; v.d.odgovornega urednika: Aleš Vehar, tehnična urednica: Barbi Ravnikar, Oblikovanje in priprava za tisk Špes grafika, Novo mesto. Nenarocnih rokopisov in fotografij ne vračamo. Časopis izhaja mesečno.

Z julijske seje Izvršilnega odbora SLS

Na julijski seji je Izvršilni odbor Slovenske ljudske stranke (IO SLS) za vršilca dolžnosti glavnega tajnika SLS imenoval Aleša Veharja, sekretarja poslanske skupine SLS v Državnem zboru, ki bo to funkcijo opravljal nepoklicno. Za vodjo glavnega volilnega štaba za državnozborske volitve je bil imenovan Jakob Presečnik, član IO SLS in nekdanji minister za promet. IO SLS je tudi podprl stališče odbora za zdravstvo pri SLS, da je dvig zavarovalne premije za dopolnilno zdravstveno zavarovanje za starejše od 60 let nesprejemljivo in v nasprotju z evropsko zavarovalniško prakso. IO SLS je pozval vlado, da že pripravljen zakon o izravnalnih shemah nemudoma pošlje v parlamentarno proceduro, Državni zbor pa naj zakon čimprej obravnava, po potrebi tudi na izredni seji. Predsednik Janez Podobnik je člane izvršilnega odbora tudi obvestil, da je dr. Andraž Vehovar že več kot 8 mesecev zaposlen v gospodarstvu, kjer vidi svoje izzive tudi v prihodnje, zato sta se dogovorila, da od 1.7.2004 ne opravlja več te funkcije. *b.r.*

O Zboru za republiko

Po mnenju Janeza Podobnika je pomembna usmeritev v vsebino in manj v obliko. Pomembno je, da je množica ljudi, ki se je do zdaj udeležila že dveh zborov je pokazala, da ljudje želijo spremembe; tudi Slovenska ljudska stranka bo glasnik teh ljudi. »Na Zboru smo se počutili kot doma, ne kot častni gostje,« je svoje občutke opisal Podobnik. Vloga SLS v prihodnje je predvsem dobro delo in uspešen nastop na jesenskih volitvah. V SLS bomo kot enega ključnih prihodnjih izzivov Slovenije izpostavili soočanje z negativnimi demografskimi trendi.

Tudi na seji Sveta SLS je bil sprejet sklep, naj se SLS udeležuje Zborov za republiko z vso odprtostjo. Dosedanji dve srečanja sta pokazali, da ne gre za dominacijo ene politične stranke, ampak, da vsaka stranka na zbor prihaja z najboljšim, kar ima. Podobnik ocenjuje, da se je zgodilo spontano in iskreno srečanje politike in civilne družbe, v razpravah pa se je pokazalo, da je prihodnost zbora odprta v pot navznoter, v vsebino in ne v formo oz. obliko.

b.r.

Ponovna sanacija ne sme iti v breme oškodovancev

Delegacija SLS obiskala Posočje

Prvak Slovenske ljudske stranke Janez Podobnik in poslanec SLS Ivan Božič sta dan po potresu obiskala kraje v Posočju, ki jih je potres najbolj prizadel. Prizadetim prebivalcem sta obljubila, da se bosta zavzela za hitro pomoč s strani države. SLS je prepričana, da ponovna sanacija objektov, ki so bili sanirani že po potresu leta 1998, ne sme bremeniti posameznikov, ki so že takrat nosili stroške sanacije in so tokrat ponovno prizadeti. Podobnik in Božič sta pohvalila dobro in učinkovito delovanje vseh občinskih in državnih institucij, ki so po njuni oceni ob katastrofi hitro in uspešno posredovale. *r.r.*

S 5. seje Sveta Slovenske ljudske stranke

Predsednik je v uvodnem nagovoru pozdravil člane sveta in ostale vabljenе ter izpostavil predvsem prihajajoči čas volitev, spregovoril je o novi taktiki in o poti

naprej. Člane sveta je obvestil o pripravah na Tabor SLS v Sevnici. Predsednik stranke je podrobno predstavil Pravila o evidentiranju in določanju kandidat in kandidatov SLS za volitve v DZ na listi Slovenske ljudske stranke, ki so jih člani sveta tudi sprejeli. Soglasno je bil sprejet tudi sklep, ki zavezuje volilni štab, da pripravi volilni projekt z izvedbenimi časovnimi roki in opredeli vsebinske poudarke, ki so jih v diskusiji izrazili člani Sveta stranke. V nadaljevanju so analizirali volitve poslancev v Evropski parlament - kljub temu, da stranka ni dobila poslanca v Evropski parlament je bila lista in nosilec liste mag. Franci But dober kandidat. V nadaljevanju je potekala tudi razprava o programskih temah (uvod v točko je pripravil mag. Janez Kramberger), na kratko pa ga je predstavila Metka Zevnik - koordinatorka Programske skupine za šolstvo, kulturo in mlade. *b.r.*

Skupščina Kapitalne družbe

V vročem julijskem popoldnevu je v Ljubljani 22. julija zasedala 27. skupščina Kapitalne družbe, ki ji poteče mandat decembra 2004.

V razpravi ob letnem poročilu sem postavila vprašanje Upravi KaD-a:

1. Ali je prav, da so izračunali na podlagi tablic umrljivosti enako starim ženskam

nižje rente PPS za isto število točk in isto vrednost vplačanih premij kot moškemu (Prve rente se pričnejo izplačevati 1. avgusta 2004)?

2. Vprašala sem tudi zakaj hoče Vlada RS prisiliti Samostojni pokojninski sklad obrtnikov, da se vključi v KaD v primeru da le-ta v imenu ustanoviteljice (države) vplača obrtniškem skladu izpogajana sredstva v višini 18 mio SIT in s tem izgubi samostojnost namesto, da bi država poravnala zakonsko določene obveznosti do tega sklada? Kot vemo se iz sredstev KaD krije tudi morebitna izguba ZPIZ-a? Zakaj posebni pogoji za obrtnike?

3. Razpravljali smo tudi o sporni noveli Zakona o dohodnini, ki je "za nazaj" kljub drugačnim določilom zakona o vzajemnih skladih določil, da se bodo rente štejele v izračun dohodka za obračun dohodnine. Ali ni zakon zrel za ustavno pritožbo? Prav tako se bodo obdavčile v celoti rente, ki jih bodo prejemale javni uslužbenci na novo vključeni v Vzajemni sklad.

Kaj pa vi mislite o teh vprašanjih?

Nada Skuk

NOVICE IZ DRŽAVNEGA ZBORA

*Metka Zevnik,
koordinatorka programske
skupine za šolstvo, kulturo
in mlade*

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o osnovni šoli in Predlog zakona o višjem strokovnem izobraževanju sta bila obravnavana na zadnji redni seji tega sklica Državnega zbora. SLS – slovenska ljudska stranka, predvsem pa Odbor za šolstvo, ki deluje pod okriljem stranke in ga vodi Metka Zevnik je imel kar nekaj pomislekov, dopolnitev in strokovno podkovanih mnenj. Šolstvo je eno izmed najbolj pomembnih področij, na katerem se bo v prihodnje tudi naša stranka še bolj aktivno angažirala. Zato povzetke ugotovitev naših strokovnjakov, članov odbora za šolstvo, ki jih je pripravila, zbrala in uredila Metka Zevnik, objavljamo v tokratni številki časopisa.

Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport je ob pobudah in predlogih, povezanih s številom ur pouka v devetletki in obremenjenostjo učencev v šoli in s šolo vložilo Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o osnovni šoli po skrajšanem postopku. V predlogu se zmanjšuje obvezno število izbirnih predmetov s tri na dva, spreminja pa se tudi preverjanje znanja ob koncu obdobja z nacionalnimi poskusi znanja in sicer naj bi se preverjali ne več le minimalni standardi znanja učencev, temveč se preverjajo standardi znanja, določeni z učnim načrtom, kar pomeni v razponu od najnižjih do najvišjih. Predlagatelj se v oceni stanja sklicuje, da je predloge podprl tudi Strokovni svet za splošno izobraževanje; vendar kot nam je znano, SSSI ni obravnaval predloga o spremembah pri preverjanju standardov znanj. **Glede na resna opozorila številnih Svetov staršev, da so njihovi otroci v zadnji triadi devetletke preobremenjeni, SLS podpira dejstvo, da je MŠZŠ začelo to problematiko resno obravnavati.** SLS je že v času kurikularne prenove pri nastajanju predmetnika 9-letne osnovne šole stalno opozarjala, da mora zasnova predmetnika omogočiti razbremenitev otrok, učiteljev in njihovih staršev. Glede na to je stranka kot takratna koalicijska partnerica dosegla sporazum o spremembi Zakona o osnovni šoli, kjer smo med drugim dosegli, da se je število predmetov pri končnem zunanjem preverjanju znanja s petih predmetov zmanjšalo na tri, ob koncu prvih dveh triad, pa je preverjanje neobvezno. Do predmetnika 9-letne šole smo bili v smislu napovedane razbremenitve kritični že ob njegovem sprejemu, kar se je zdaj izkazalo za upravičeno. Menimo pa, da zgolj poseg v predlagano spremembo pri izbirnih predmetih ne vodi v bistveno razbremenitev. Obremenitve so povezane še z ostalimi dejavniki, ki se izvajajo v 9-letni OŠ. (obvezno zunanje preverjanje, tekmovanja iz znanja, katerih rezultati se vključujejo v točke ob omejitvi vpisa). Urnik se v primeru, ko bo nekaj učencev izbralo še tretji predmet ne bo bistveno spremenil od dosedanjega. Prav tako spremembe zakona pri zunanjem preverjanju znanja ne gredo v smeri razbreni-

tve. Treba je omogočiti dejansko in ne le navidezno izbirnost pri izbirnih predmetih. Zaradi organizacijskih in drugih ovir številni učenci ne morejo obiskovati izbirnega predmeta, ki so ga izbrali in si ga dejansko želijo, hkrati pa izven pouka obiskujejo dejavnosti, ki so jih izbrali po svojih nagnjenjih in v skladu z vzgojnimi pristopom svojih staršev in se izvajajo po pedagoških načelih in po vnaprej določenem, verificiranem programu. Šola je v ustanavljanju in vzdrževanju civilne družbe in skupnosti (družine, lokalne skupnosti). Država omogoča potek, verifikacijo programov in preverja, če so v javno korist. Skupnost mora imeti možnost ne le ustanavljanja in vzdrževanja šole, pač pa tudi sooblikovanja vzgojno-izobraževalnega programa. Programsko fleksibilnost poznajo številne evropske države; del programa šola izbere skupaj z lokalno skupnostjo in starši. **Večina evropskih šol določa kot obvezni sestavni del programa izbiro med religijskim poukom in poukom etike ali verstev.** Posamezne skupnosti morajo imeti možnost, da izberejo vzgojno-izobraževalne programe za svoje otroke. Vsebinsko in izvedbeno so drugačni programi značilni za zasebne šole, saj jih najlažje ponudijo in izpeljejo. Zato podpiramo razvoj zasebnega osnovnega šolstva s 100% financiranjem, da bo dostopno vsem, ki to želijo. Trenutna šolska zakonodaja v praksi ne omogoča nastanka zasebnih osnovnih šol.

In še o višjem strokovnem izobraževanju

Predlog zakona ovira višješolsko izobraževanje odraslih, ki si ga sami plačajo. Predlog onemogoča zasebne višje šole in s tem mala oz. Srednja podjetja. V čigavem interesu predlog tega zakona omejuje vseživljenjsko izobraževanje? Po Zakonu o visokem šolstvu ob koncu leta 1993 višješolski študij na visokošolskih zavodih ni bil več mogoč. S sprejemom nove šolske zakonodaje v letu 1996 je bilo možno ponovno izvajanje višješolskih programov, vendar je za te programe veljal Zakon o organizaciji financiranju vzgoje in izobraževanja in Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju ter podzakonski akti, ki so veljali le za višje strokovne šole: o razpisu za vpis, o ocenjevanju, o koledarju, o postopku za pridobitev nazi-

va predavatelj višje šole, ... Posledica takšnega pravnega urejanja višjega izobraževanja je bila mreža višjih šol, ki so nastajale kot organizacijske enote srednjih strokovnih šol ali kot zasebne šole. Naraščanje višjih šol je presenetilo tudi snovalce višjega strokovnega izobraževanja pri nas po evropsko primerljivih dvehletnih programih (program PHARE). Razmah višjega izobraževanja omogočile zasebne višje šole, ki pa žal izvajajo le izobraževanje odraslih. Po veljavni šolski zakonodaji pripadajo sredstva iz državnega proračuna oziroma proračuna lokalne skupnosti le zasebnim šolam, ki izvajajo javno veljavne programe osnovnošolskega izobraževanja, osnovnega glasbenega izobraževanja ali gimnazijam. Zaradi takšnega sistema financiranja se ne organizirajo zasebne strokovne šole za mladino. **Razmah višjega strokovnega izobraževanja, ki so ga omogočile odraslim zasebne višje šole, pa po vsej verjetnosti ni v skladu z interesi javnih šol, saj so odrasli v javnih šolah pomemben vir sredstev in zagotavljanja socialne varnosti zaposlenih.** Mladih, ki se vpisujejo v srednje poklicne in srednje strokovne programe, je namreč vsako leto manj. 30. člen določa, da se vpis opravi na podlagi javnega razpisa tako za javne kot zasebne šole. **Javne šole si morejo k številu predlaganih mest pridobiti soglasje ministra, za zasebne pa je dovoljeno število vpisnih mest določeno z odločbo o vpisu v razvid. S tem se zasebne šole diskvalificira, saj ne morejo vpisati večjega števila kandidatov od vnaprej določenih, ne glede na to, da so kandidati odrasli, samoplačniki in bi si želeli izobraževati v določeni instituciji.** Za vsa razpisana mesta mora biti zagotovljeno praktično izobraževanje študentov, kar šola dokaže s pogodbo z delodajalci, vpisanimi v razvid pri Gospodarski zbornici Slovenije oziroma pri drugi pristojni zbornici. Ta mesta se verificirajo v skladu z analizo kadrovskih potreb. To preverjanje je sicer smiselno, vendar istočasno opažamo, da se na ostalih področjih izobraževanja uporabljajo povsem druga merila. V srednjih šolah velja politika svobodnega vpisa oz. vpisa po željah kandidatov ne glede na analize kadrovskih potreb. Posledica so številni programi prekvalifikacije mladine, ki ne dobi zaposlitve, kar se dogaja celo po prekvalifikaciji. Ali je takšno administrira-

nje potrebno, če gre za odrasle, z že določenimi praktičnimi znanji, ki jih po 14. členu predloga zakona pristojni organ šole lahko tudi prizna? Potrebne informacije so šoli na razpolago po vpisu in prejetih vlogah študentov za priznavanje praktičnih znanj. V predlogu zakona so za kršitev glede vpisanih kandidatov predvidene nesorazmerno visoke kazni. Poudarjamo, da so izjemno visoke kazni v predlogu tega zakona nova praksa v šolski zakonodaji, ki je do sedaj redko predvidela denarne kazni za prekrške, če pa že, so bili zneski nekajkrat nižji. 20. člen predloga določa, da se višješolski študijski programi oblikujejo po skupnih evropskih načelih o kratkih programih v visokošolskem izobraževanju, torej je višje strokovno izobraževanje del terciarnega izobraževanja in bi lahko določene zadeve urejal na podoben način kot to ureja Zakon o visokem šolstvu. Ta v 40. členu določa vpis na podlagi javnega razpisa le za javne in koncesionirane visokošolske zavode. **Zakaj pa je smotno, da se zavzemamo za zasebno šolstvo?** Gotovo je to za državo cenejše. Ali je tudi kvalitetno? Snovalci zakona so utemeljevali potrebnost novega zakona tudi z zagotavljanjem kvalitete. To pa vidijo le v obveznosti šol po izvajanju samoevalvacije ter države pri izvajanju zunanje evalvacije. Vsekakor je to potrebno. Vendar je potrebno dati zasebnim šolam več avtonomnosti pri pripravi in sprejemanju programov. Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja določa v 17. členu, da vsebinsko in postopek sprejemanja izobraževalnega programa zasebne šole določi šola z aktom o ustanovitvi. Ta pridobi javno veljavnost, ko pristojni strokovni svet ugotovi enakovreden izobraževalni standard. Predlog zakona o višjem strokovnem izobraževanju določa, da programe sprejema Strokovni svet Republike Slovenije na predlog komisije za akreditacijo višješolskih programov. Tudi na tem področju bi lahko naredili primerjavo z rešitvami v Zakonu o visokem šolstvu. Programe sprejema senat visokošolskega zavoda, ki si more pred sprejemom pridobiti mnenje Sveta za visoko šolstvo Republike Slovenije. Predlagatelj med drugim utemeljuje potrebnost novega zakona tudi zaradi uresničevanja Bolonjske deklaracije, med drugim kreditni sistem študija in navezavo na prvo stopnjo visokošolskega študija. Slednjega ne rešuje ne Zakon o visokem šolstvu, niti predlog zakona o višjem strokovnem izobraževanju. **V skladu z evropskimi usmeritvami je potrebno v Zakonu o višjem strokovnem izobraževanju oblikovati rešitve, ki bodo omogočile: vključevanje čim večjega števila odraslih v višje strokovno izobraževanje, saj Evropa že postavlja višjo strokovno izobrazbo kot minimalni standard, ki zagotavlja raven funkcionalne pismenosti za uspešno udejstvovanje v današnji družbi. Pri ponudbi izobraževalnih programov pa morati biti javna in zasebna mreža v enakopravnem položaju.**

b.r.

NOVICE IZ DRŽAVNEGA SVETA

aroganca vlade in nespoštovanje volje ljudstva, pravi Maučec.

»Rad bi spomnil tudi na aktivnosti ob sprejemanju t.i. »lovskega zakona«, je dal pobudo za nadaljevanje pogovora državni svetnik. Tudi to je ena izmed tem, ki je slovensko javnost takorekoč pripeljala do vrelišča. V nadaljevanju sva omenila tudi Zakon o dohodnini, o čemer pa smo v prejšnjih številkah tudi že po-

Marjan Maučec, državni svetnik :

»Delaven mandat je za nami«

Državni svetnik Marjan Maučec je želel, da na začetku tega prispevka najprej omenim celotno »ekipo« državnih svetnikov SLS, ki so kot ekipa delovali usklajeno in ubrano.

To so bili poleg njega še Ivan Bukovec, Darko Fras, Robert Čeh, Vincencij Janša, Jožef Jeraj, Marko Juvančič, Jurij Kavčič, Vincenc Otničar, Peter Vrisk, Cveto Zupančič in seveda predsednik Državnega sveta Janez Sušnik.

Marjan Maučec – preveč je aktivnosti in področij na katerih je aktiven, da bi zdaj prav vse naštevati; osredotočimo se le na njegovo t.i. »politično aktivnost« .

V 80-tih letih je bil dejaven že v skupščini v Murski Soboti, leta 1994 je postal predsednik občinskega sveta občine Beltinci, zdaj pa je že tretji mandat občinski svetnik. Je član Slovenske ljudske stranke, podpredsednik Sveta stranke in koordinator za Prekmurje. Na volitvah 2002 pa je bil izvoljen za člana v Državnem svetu Republike Slovenije, kjer je prevzel tudi vodenje skupine za lokalno samoupravo.

V pogovoru sva preletela aktualno problematiko, s katero so se v preteklem mandatu intenzivno ukvarjali tudi državni svetniki. Mimo **izbrisanih** nisva mogla. Marjan Maučec pravi, da še vedno ostaja slab priokus in da kljub vsem aktivnostim »niso bili uslišani«. Pravi, da je zadeva zašla v slepo ulico in je tam tudi ostala. Ampak, slej ko prej bo treba poiskati ustrezno rešitev.

Veliko truda je bilo vložnega tudi k **vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje**. Na novinarski konferenci 28. julija je bilo jasno povedano, da SLS načeloma podpira predlog sprememb zakona, vendar opozarja, da podaljšanje roka za vlaganje zahtevkov v ničemer ne bi smelo vplivati na potek obravnave in sklepanje poravnava na osnovi že vložnih zahtevkov. V stranki

tudi ocenjujemo, poudarja Maučec, da se spremembe zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje sprejemajo po nujnem postopku zaradi prepoznega reagiranja vlade na problematiko, ki se je izkazala pri njegovem izvajanju že veliko prej in na katero so opozarjale lokalne skupnosti in Vseslovensko združenje upravičencev do vračila vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje. Rok za vlaganje zahtevkov bi namreč moral biti podaljšan pred njegovim iztekom, da bi upravičenci še naprej vlagali pravočasne zahtevke. Skratka, kratek povzetek obeh do zdaj omenjenih problematik je –

drobneje pisali. Posebno pozornost so državni svetniki namenjali »**romski problematiki**«.

Nekaj več časa pa sva v nadaljevanju pogovora posvetila **Komisiji za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki jo vodi prav Marjan Maučec**:

»Delovna področja komisije so: lokalna samouprava policentrični regionalni razvoj, komunalna, prometna in gospodarska infrastruktura ter pomorstvo kot elementi regionalnega razvoja, varstvo okolja in urejanje prostora, smotrna raba naravnih virov ter stanovanjsko gospodarstvo. Inte-

resna skupina lokalnih interesov z dvaindvajsetimi predstavniki je največja v državnem svetu in daje skladnemu regionalnemu razvoju Slovenije velik pomen, še posebej pa si prizadeva za usklajeno delovanje z lokalnimi skupnostmi. Med drugim se je državni svet odločil organizirati regionalne posvete v vseh dvaindvajsetih volilnih enotah, v katerih so bili izvoljeni državni svetniki, ki pokrivajo lokalne interese, z namenom, da župani in nosilci gospodarskega in regionalnega razvoja državni svet seznanijo z aktualno problematiko, s katero se lokalne skupnosti soočajo. V ospredju razgovorov sta zakonodaja s področja lokalne samouprave in regionalizacija Slovenije, ki je nujen pogoj za uravnotežen razvoj Slovenije. Na dosežanih posvetih je bilo poudarjeno, da mora regionalizacija Slovenije, kot eden izmed najbolj pomembnih projektov po osamosvojitvi Slovenije, potekati v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi in nosilci gospodarskega razvoja, skladno z demokratičnimi načeli Evropske listine o lokalni samoupravi ter evropskih modelov regionalne samouprave, saj se bodo bodoče pokrajine le tako uveljavile kot koristna sestavina državnega sistema. Vsi realizirani posveti so tudi pokazali, da je državni svet, ki je v neposrednem stiku z lokalnimi skupnostmi, pravo mesto za razpravljanje o procesu regionalizacije Slovenije in s tem decentralizacije, ki je eno izmed najpomembnejših načel Evropske listine lokalne samouprave.

Čimprej je potrebno jasno opredeliti status pokrajin kot širših samoupravnih lokalnih skupnosti, kar bi bilo za nadaljnji razvoj Slovenije, še posebej v luči konkurenčnosti in prepoznavnosti v EU, izjemnega pomena. Poleg tega je potreben resen pristop k oblikovanju pogojev za ustanovitev pokrajin, med katerimi je najbolj pomemben gospodarsko razvojni potencial, saj v nasprotnem primeru pokrajine ne bodo učinkovite in tudi ne bodo sposobne črpati sredstev iz evropskih strukturnih skladov in delovati kot partner v čezmejnem regionalnem sodelovanju. Ob tem država pri uvajanju druge stopnje lokalne samouprave ne sme ponoviti napak, kot jih je pri ustanavljanju občin. V primeru enakih napak pri ustanavljanju pokrajin, bi lahko prišlo še do večjih razvojnih razlik. Državni svet bi lahko ob izkušnjah nekaterih državnih svetnikov in svetnic odigral pomembno vlogo pri preseganju interesov posameznih političnih strank ter parcialnih teženj slovenskega prostora » je zaključil najin pogovor Marjan Maučec.

Barbi Ravnikar

Razširjena seja GO SLS in predvolilni delovni posvet

Odločno in samozavestno na volitve

Stabilizacija SLS na jesenskih volitvah, okrepitev na lokalnih volitvah 2006 in zmaga na parlamentarnih volitvah 2008

Preko dvesto udeležencev se je v četrtek, 15. julija, zbralo na prvem predvolilnem posvetu in razširjeni seji Glavnega odbora SLS. Rdeča nit uvodničarjev in razpravljavcev je bila: Evropske volitve so za nami, pred nami so parlamentarne volitve, ki jih želimo izpeljati uspešno. Neizvolitev kandidata SLS v Evropski parlament nas postavlja pred še zahtevnejšo nalogo, toda verjamemo v svoje ljudi, svoje izkušnje in potencial, ki ga ima SLS. Če bo vsak po najboljših močeh opravil svoj del naloge in če bomo uspeli prepričati prave kandidate, da se izpostavijo na listi SLS, ni nobenega razloga za pesimizem. Nekatere napovedi, da je vprašljiv vstop SLS v slovenski parlament, ne bodo demoralizirale stranke na državni, regijski in lokalni ravni, ampak bodo dodatno aktivirale aktivnosti za ambiciozne in optimistične tako v lastnih vrstah kot med potencialnimi člani, volivci in strokovnimi kadri, da jih pritegnemo v svoj krog.

Po uvodnih mislih predsednika GO Igorja Drakslerja je o analizi evropskih volitev spregovoril predsednik SLS Janez Podobnik, ki je podal tudi uvod v pripravo za jesenske volitve. Vodja volilnega štaba Jakob Presečnik je nato izpostavil nekaj izhodišč za pripravo volilne kampanje. V nadaljevanju je Marjan Podobnik, ki bo na povabilo predsednika sodeloval pri oblikovanju volilne strategije, skupaj s sodelavci predstavil doslej opravljeno delo na področju javnomnenjskih raziskav, programa, organizacije, priprave tabora in obveščanja javnosti o stališčih SLS.

Med drugim je povedal: »V politiki so samo zmagovalci in poraženci – tretjih ni. Danes smo tu zato, da se pogovorimo, kaj in kako narediti, da bomo na prvih in naslednjih volitvah v skupini zmagovalcev. Ne toliko rezultat kot neizvolitev kandidata za evropskega poslanca sta SLS postavila med poražence evropskih volitev, pri čemer je bil v nekaterih okoljih dosežen zelo dober rezultat, v nekaterih povprečen, v nekaterih pa slab. Kot kaže tudi danes predstavljena anketa, je trend SLS po evropskih volitvah negativen in bi danes SLS volilo še okoli 2 odstotka manj, torej dobrih 6 odstotkov. To je torej naše izhodišče. Kakšne cilje si bomo postavili, da bodo dovolj realistični in tudi kratkoročno dosegljivi?

Osebn bi cilje postavil tako: stabilizacija SLS na letošnjih volitvah, okrepitev na lokalnih volitvah 2006 in zmaga na volitvah 2008. S celovitim program in predvsem vsestransko dobrimi kandidati bo

mo lahko pomembno pripomogli, da bo po letošnjih jesenskih volitvah prišlo do zamenjave oblasti. Graditi moramo svojo uspešno zgodbo in svoj pristop, dovolj prepričljiv, da bomo skupaj z Zborom za Republiko in morda še kom prišli do potrebne večine za oblikovanje vlade. Realno je pričakovati, da bo po jesenskih volitvah SLS manjšinski del te koalicije, po volitvah 2008 pa želimo biti in smo lahko večinski del.

SLS je delovala državotvorno tako takrat, ko je še pred združitvijo kot SKZ in SKD odločilno sooblikovala DEMOS in njegova prizadevanja za osamosvojitve in demokratizacijo Slovenije, kot takrat, ko je po

prestopu Cirila Pucka in nezmožnosti oblikovanja desnosredinske vlade po volitvah 1996 vstopila v koalicijo z LDS in v pomembnem obdobju sooblikovala slovensko politiko. Čas po volitvah 2000 je pokazal, kako škodljivo in nevarno je za državo, če LDS vlada brez močnega samostojnega partnerja ali brez močne opozicije. Slovenija potrebuje stabilno SLS. Če bomo sami verjeli, da smo sposobni in vredni sooblikovati razvoj Slovenije in voditi državo, nam bodo verjeli tudi drugi, in v tem primeru se nam za rezultat ni treba bati. Ne glejmo v vsaki možnosti nove težave, ampak v vsaki težavi novo možnost.«

r.r.

Glavni odbor SLS - 15.7.2004

Nagovor Jakoba Presečnika, predsednika Glavnega volilnega štaba SLS za državnozborske volitve 2004

Uvodoma vas želim seznaniti, da je IO SLS na zadnjih dveh sejah imenoval glavni volilni štab (GVŠ) in sprejel tudi nekaj sklepov, ki so bili skupaj z navodili glavnega in organizacijske tajnice posredovani predsednikom občinskih odborov. S tem želimo predvsem aktivirati občinske odbore k intenzivnim pripravam na volitve. Poleg tega je Svet SLS na zadnji seji sprejel tudi Pravila o evidentiranju in določanju kandidatov in kandidatov za volitve v DZ RS.

V zvezi s predvolilnimi aktivnostmi se mi zdi potrebno opozoriti na nekatere kratkoročne naloge:

1. Najpomembnejša naloga je evidentiranje takšnih kandidatov, ki bodo v posameznem volilnem okraju prinesli največje število glasov volivk in volivcev. V primeru dveh ali več enakovrednih kandidatov predlagamo občinskim od-

predstavnikov SLS oziroma vodstva stranke.

- Vsi skupaj moramo biti aktivni pri pridobivanju sredstev za pokrivanje stroškov kampanje, tako na državni kot na lokalni ravni. GVŠ bo po izdelavi programa aktivnosti tega tudi ovrednotil, program pa morajo narediti tudi OVŠ in se tudi angažirati pri pridobivanju denarja, v skladu z zakonom.
- GVŠ bo zasedal vsak ponedeljek in takrat bomo tudi vsi člani dosegljivi. Ostali dnevi bodo na razpolago tudi za pomoč in sodelovanje na terenu.

Ob koncu vas želim povabiti h konstruktivnemu sodelovanju z edinim ciljem, da dosežemo čim boljši rezultat na volitvah.

In še to: pridimo v čim večjem številu 5. septembra na Tabor SLS v Sevnico. Prepričan sem, da se bodo organizatorji potrudili in da bodo sporočila s Tabora odmevala po celotni Sloveniji.

Jakob Presečnik, predsednik Glavnega volilnega štaba

Skupni programski dokument SLS in strategija razvoja Slovenije v naslednjem srednjeročnem obdobju

SLS je v svoji zgodovini večkrat dokazala, da je sposobna pripraviti in izpeljati različne razvojne in strukturne spremembe v Sloveniji. Na ravni projektov v novejši zgodovini je to vsekakor predlog izgradnje avtocestnega križa leta 1992, oz. na ravni inštitucionalnih sprememb je pa to sodelovanje pri osamosvajanju Slovenije leta 1991. Nekateri od projektov, za katere si je SLS v preteklosti prizadevala in dosegla, še v času, ko je bila vplivna vladna stranka in jih je pogosto celo sama pozabila ali premalo izpostavila so naslednji:

1. V pogajanjih z EU so bili s strani predstavnikov SLS izpogajani dobri pogoji za slovensko kmetijstvo in podeželje.
2. V času, ko je bila SLS vplivna vladna stranka je v težkih razmerah in ob velikem nasprotovanju uspela ohraniti stabilen položaj za slovenske kmete in podeželje.
3. Preprečila je zastaranje najtežjih privatizacijskih zlorab.
4. Preprečila, da bi v zavarovalnici Triglav prišlo do oškodovanja na račun države in državljanov-nk.
5. Dosegla sprejetje zaščitne zakonodaje pred vstopom Slovenije v EU.
6. Dosegla, da se Spodnje savska veriga HE gradi z slovenskim znanjem in operativo.
7. Zaščita zdravega jedra Litostroja.

8. S konkretnimi potezami, kot je vzpostavitev min. za malo gospodarstvo in turizem z sedežem v Mariboru, prenos sedeža poštne banke v Maribor itd. dokazala zavzemanje za decentralizacijo Slovenije.
9. Uspela z pobudo za ustanovitev 3 univerze na primorskem.
10. Z vztrajanjem na zgodovinski južni meji na morju preprečila škodljive in prenagljene poteze nekaterih slovenskih politikov.
11. Z vztrajnim prizadevanjem preprečila poizkus za popolno finančno onemogočanje občin, še posebej manjših.
12. Z utrjevanjem spoštljivega odnosa do vseh, ki so se v preteklosti borili proti fašizmu, komunizmu in nacizmu ter preprečila delitev strank na partizanske in domobranske.

Strategija bo pripravljena na različnih nivojih: od lokalnega preko regionalnega do nacionalnega. Ker želimo, da je strategija delo čim širšega kroga članov in simpatizerjev SLS in tudi strokovnjakov, ki niso neposredno povezani z našo stranko, vas prosimo, da s svojimi idejami in predlogi aktivno sodelujete pri oblikovanju skupnega dokumenta.

PROJEKTI NACIONALNEGA POMENA

(V to rubriko vpišite od 3-5 predlogov, za katere menite, da bi pripomogli k razvoju Slovenije na gospodarskem, socialnem in kulturnem področju. Predlagani projekti naj bodo nacionalnega pomena. Primeri podobnih projektov v preteklosti, ki jih je predlagala SLS:

- izgradnja avtocestnega križa (1992)
- izgradnja Spodnje savske verige hidroelektraren z slovensko gradbeno operativo, inženiringom in znanjem...

IDEJA 1. ....

UTEMELJITEV: .....

.....

.....

.....

IDEJA 2. ....

UTEMELJITEV: .....

.....

.....

.....

IDEJA 3. ....

UTEMELJITEV: .....

.....

.....

.....

Po času osamosvojitve in tranzicije je sledilo obdobje vključevanja Slovenije v zvezo Nato in EU, ki se je delno zaključilo maja 2004 končalo pa se bo predvidoma leta 2007. Kot državotvorna stranka, z jasno in prepoznavno vizijo in vrednotami, želimo do tabora v Sevnici pripraviti skupni programski dokument za naslednje srednjeročno programsko obdobje. Dokument bo sestavljen iz posameznih programskih sklopov, ki se pripravljajo znotraj organov stranke, vodstva stranke, članov in simpatizerjev stranke ter zunanjih strokovnjakov, ki niso povezani s stranko, želijo pa si, da bi bila Slovenija varna, razvita država, v kateri bi bili državljani in državljanke srečni.

Tako bo programski del sestavljen iz projektne dela, kjer bodo predstavljeni projekti, za katere si bo stranka še posebej prizadevala, da bi prišlo do njihove uresničitve. Tako bodo povdarki programskega dela na:

1. Vztrajanju na skladnem regionalnem razvoju Slovenije.
2. Vztrajanjem, da bo ob morebitni novi regionalizaciji v EU, Slovenija vanjo vključena kot celota, brez delitve na V del Avstriji (Gradec) in pomorski del (Trst).
3. Povrnitev vložkov v razvoj slovenskih

telekomunikacij.

4. Vztrajanje na zgodovinski J meji na morju.
5. Zagotovilo, da bodo kmetje dobivali vsaj izpogajana sredstva za kmetijstvo in razvoj podeželja.
6. Spodbudnejšo državno politiko za obstoj in razvoj malih in srednjih podjetij.
7. Vztrajanje na tesnejši povezanosti znanstvene sfere z gospodarstvom.
8. Vztrajanje pri razvoju Slovenije kot tržnega sistema z socialnimi karakteristikami in ustrezno zaščito delavcev.
9. Vztrajanje na stimulativen dohodninski politiki za številne družine.
10. Vztrajanje na razbremenitvi otrok, staršev in učiteljev v OŠ.
11. Zagotovitev evropskih sredstev za rento ljudi, ki živijo v območju medvedov in divjih zveri.
12. Zavračanje graditve predimenzioniranega muslimansko politično-verskega centra ter podpora ureditve ustreznih verskih objektov.
13. Vztrajanje na zahtevi, da morajo Romi ob številnih pravicah in ugodnostih sprejemati vse obveznosti, ki veljajo za druge državljane (registracija avtomobilov...)
14. Vztrajanje pri reševanju problematike izbrisanih od primera do primera

za popravo konkretnih krivic in odločno proti nagrajevanju agresorja. Itd ...

Po drugi strani pa bo predstavljen inštitucionalni okvir, predvsem na zakonodajni ravni, za katerega si bo stranka prizadevala. Ta del je namenjen trajnostnim spremembam in razvoju v družbi. Vertikalni parametri:

1. Gospodarstvo,
2. Kultura,
3. Kmetijstvo,
4. Okolje in prostor,
5. Sociala in zdravstvo,
6. Zunanja politika,
7. Znanost in šolstvo,
8. Slovenski nacionalni prostor,
9. Regije,

Horizontalni parametri:

1. Človeški viri - na znanju temelječa družba
2. Odličnost na vseh področjih - izziv prihodnosti
3. Sodelovanje državnih, regionalnih in lokalnih nosilcev oblasti
4. Inovativni pristopi
5. Prepoznavnosti
6. Razmišljano globalno, delujemo lokalno
7. Uvajanje načela dobre prakse

Zaradi želje vodstva in volilnega štaba, da bi pri pripravi skupnega programskega dokumenta sodelovalo kar največje šte-

vilo članov in simpatizerjev SLS, vas naprošamo, da do 15 avgusta sporočite (preko elektronske pošte v tajništvo SLS ali preko pošte na sedež stranke) svoje predloge projektov ali zakodaje, ki bi jo po vašem mnenju SLS pri nastanku tega dokumenta morala upoštevati, zapisati in jih v času po volitvah tudi uresničiti. Veseli bomo vaših idej in jih bomo upoštevali pri nastanku dokumenta. V kolikor bi se izkazala za potrebno, bi vas povabili na razgovor, kjer bi lahko podrobneje predstavili svojo idejo in njej pomen za lokalno okolje ali državo. Že v času nastanka tega članka prihajajo iz različnih krajev Slovenije mnoge ideje in predlogi, ki bodo pripomogli k zvišanju kvalitete tega dokumenta in posledično ob njihovi uresničitvi zvišanju kvalitete bivanja. Zato Vas še enkrat vljudno prosimo za sodelovanje in se Vam že vnaprej zahvaljujemo. *r.r.*

PROJEKTI LOKALNEGA ALI REGIONALNEGA POMENA

(V to rubriko vpišite od 3-5 predlogov, za katere menite, da bi pripomogli k razvoju Slovenije na lokalnem in regionalnem nivoju na gospodarskem, socialnem in kulturnem področju. Primeri podobnih projektov v preteklosti, ki jih je predlagala SLS:

- ureditev vodooskrbe Bele krajine
- ustavljanje občin skladno z voljo ljudi

IDEJA 1. ....

UTEMELJITEV: .....

IDEJA 2. ....

UTEMELJITEV: .....

IDEJA 3. ....

UTEMELJITEV: .....

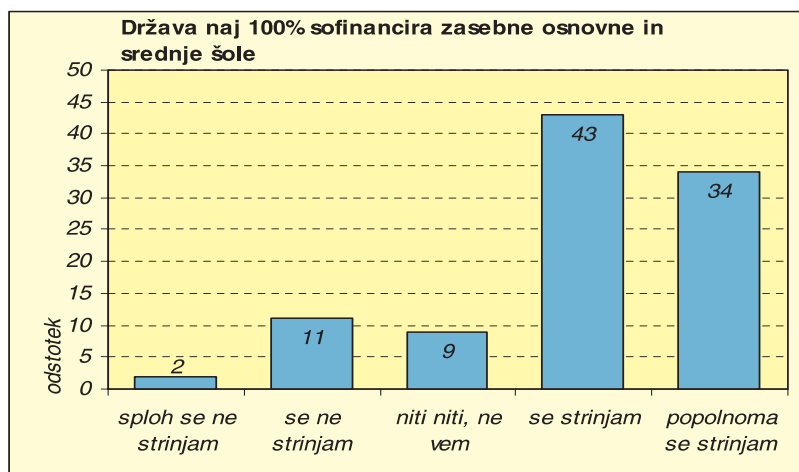

Glavni odbor SLS

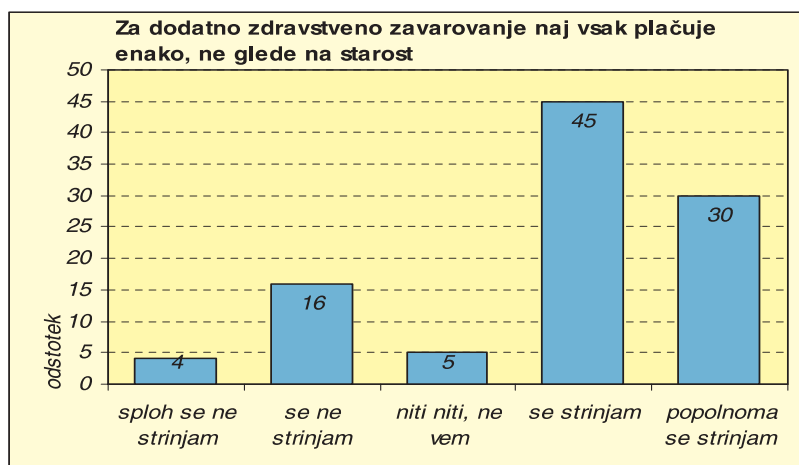
Kaj je potencial SLS in kako ga izkoristiti

V uvodu k točki »Priprava predvolilne strategije SLS« so bili predsedniki občinskih odborov SLS, drugi člani Glavnega odbora in drugi udeleženci predvolilnega posveta SLS seznanjeni z izsledki celovite javnomnenjske raziskave o stališčih javnosti do različnih vprašanj.

Raziskava kaže visoko podporo javnosti stolidnemu financiranju zasebnih osnovnih in srednjih šol. Enako visoko podpora javnosti stališču, naj za zdravstveno zavarovanje vsi plačujejo enako, ne glede na starost. Nasprotno pa večina vprašanih meni naj bo višina odvisna od materialnega statusa posameznika.

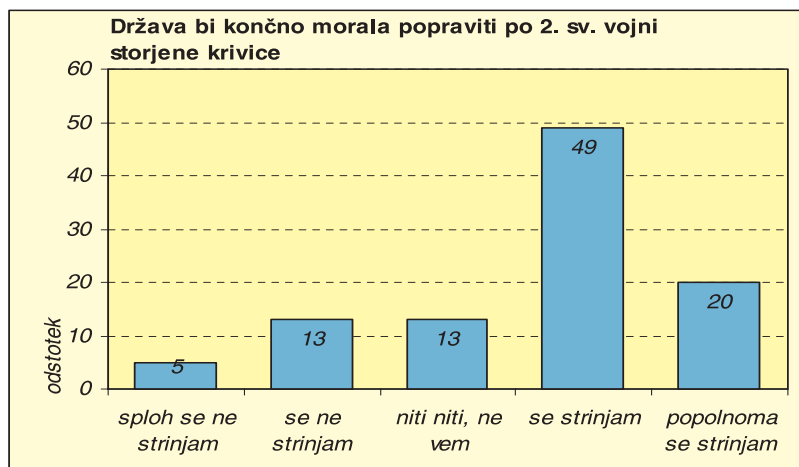

n=802; telefonska raziskava med 24. 6. in 7. 7. 2004

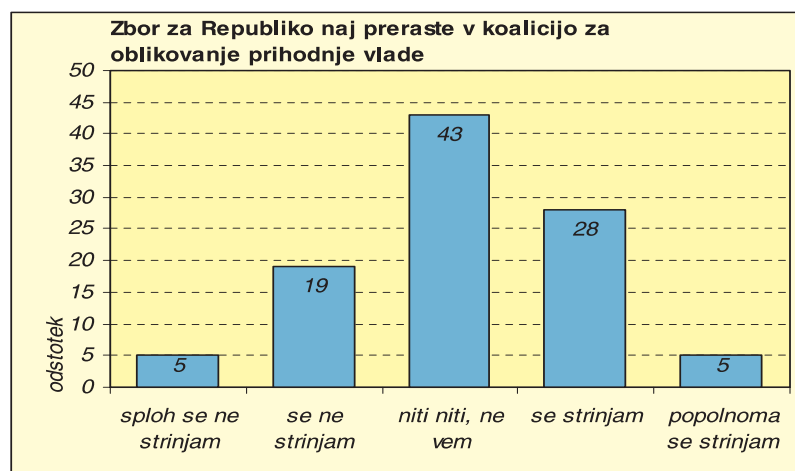
n=802; telefonska raziskava med 24. 6. in 7. 7. 2004

Na vprašanje, »Ali bi država končno morala popraviti krivice po II. svetovni vojni?«, se strinja velika večina in to volilcev vseh strank, odstopanje je le pri LDS, s stališčem, da bi bila v Sloveniji potrebna sprememba oblasti, se strinja več kot 2/3 vprašanih. Precej visoka podpora tudi med levo – sredinskimi volilci verjetno pomeni, da tudi ti niso zadovoljni, si pa spremembo predstavljajo drugače kot desnosredinski volilci.

n=802; telefonska raziskava med 24. 6. in 7. 7. 2004

Na vprašanje, ali naj Zbor za republiko preraste v koalicijo za oblikovanje prihodnje vlade, jih je več odgovorilo z »da« kot z »ne«, velika skupina pa so tudi neopredeljeni.

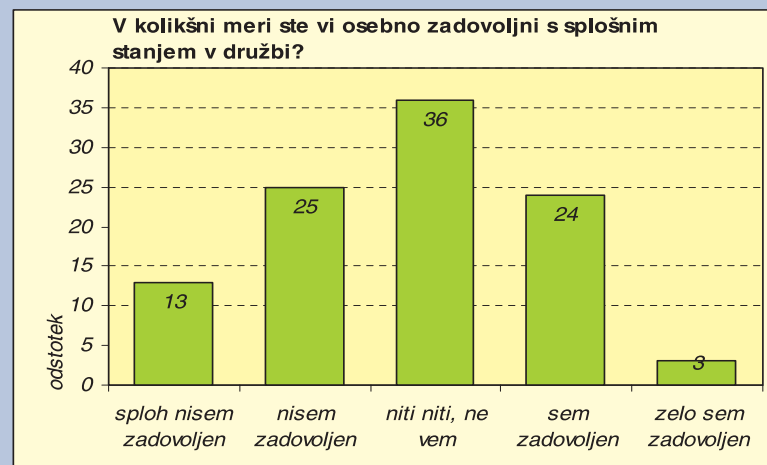
n=802; telefonska raziskava med 24. 6. in 7. 7. 2004

Na vprašanje koga bi volili, če bi bile volitve to nedeljo, sta največjo podporo dobili LDS in SDS, SLS pa je prejela 6,3 %. Ugodnejši pokazatelji za SLS pa so odgovori na vprašanje, koga zanesljivo ne bi volili, kjer je delež za SLS zelo majhen in na vprašanje, koga bi volili kot drugega, če bi imeli na voljo dva glasova, tu SLS dobiva podoben delež kot štiri najuspešnejše stranke na evropskih volitvah.

Zaključili bi lahko z besedami: trenutno povprečno stanje ni razveseljujoče, obstaja pa potencial, ki ga v nekaterih okoljih SLS že vsa leta dobro izkorišča, v nekaterih pa je skoraj nedotaknjen. Stranko in volilni štab na državni in lokalni ravni čaka veliko dela.

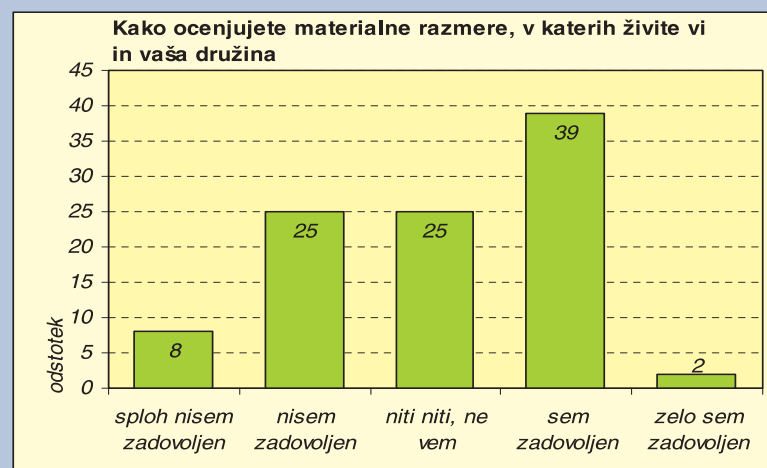
i.o.

Zadovoljstvo s splošnim stanjem v družbi

n=802; telefonska raziskava med 24. 6. in 7. 7. 2004

Zadovoljstvo z materialnimi razmerami

n=802; telefonska raziskava med 24. 6. in 7. 7. 2004

Anketiranci so na vprašanje: »V kolikšni meri ste vi osebno zadovoljni s splošnim stanjem v družbi?« in »Kako ocenjujete materialne razmere, v katerih živite vi in vaša družina?« lahko odgovorili s petimi možnimi odgovori in sicer z ocenami od 1 »sploh nisem zadovoljen« do 5 »zelo sem zadovoljen«.

Jakob Presečnik, vodja volilnega štaba SLS :

»Predvolilni čas je zame pozitiven izziv za delo!«

Sedela sva na Beethovnovi, v prostoru, kjer se bo v naslednjih tednih načrtovalo, svetovalo, razmišljalo, pisalo, urejalo, koordiniralo. Je že pestro. Vodja volilnega štaba Jakob Presečnik prijazen in nasmejan. Drugačnega v bistvu sploh ne poznam. In vem, da me čaka nekaj prijetnih minut klepetaj, saj je človek s širokim pogledom na svet in dogodke, predvsem pa vedno odkrit in spontan. Takih ljudi je malo. Še posebno v politiki.

G. Presečnik, ste vodja volilnega štaba. Kako gledate na to vašo novo zadolžitev?

Predsednik stranke, Janez Podobnik, me je predlagal na to mesto, ocenil je, da bi lahko skupaj z njim, s sodelavci na stranki, s pomočjo članov Izvršilnega odbora, pa obeh podpredsednikov, pripravili kvaliteten program in skoordinali vse dogodke, ki so nujno potrebni v času volitev. Delo sem sprejel kot izziv, čeprav priznam, da še nikoli nisem počel tega. In ravno zato je zame to še toliko večji izziv... Saj veste, v vladi nismo več, nisem več minister, križem rok pa tako ali tako nikoli nisem sedel. Zdaj imam čas, tako, da lahko temeljito delam na projektu volitve, pa še vsak dan se kaj novega naučim...

Kandidat za poslanca na oktobrskih volitvah boste tudi sami?

Da, res je. Tudi sam se pripravljam na državnozbornske volitve, kandidiral bom za poslanca, tako, da bom zdaj ves čas res posvetil izključno predvolilnim pripravam, tako na nivoju stranke kot celote, kot tudi posameznim kandidatom... Prepričan sem, da imamo s sodelavci dovolj energije in pozitivne naravnosti, da bomo lahko tudi dobra opora delu občinskih odborov ter posameznim kandidatkam in kandidatom. Nobenega razloga ne vidim za kakršenkoli pesimizem - nedvomno bomo s skupnimi močmi in voljo do dela lahko dosegli dober rezultat.

Telefoni zvonijo, ljudje prihajajo z različnimi vprašanji, urnik imate poln - torej se je že začelo »zares«?

O, to pa. »Za res« sem vzel od prvega trenutka dalje, ko sem pričel koordinirati volilni štab. Predvolilne aktivnosti smo razdelili v tri sklope.

Prvi je poiskati najboljše kandidate iz 88-tih volilnih okrajev. To je odgovorna in težavna naloga, tako za nas, za štab, za vodstvo stranke kot tudi za občinske odbore, za njihove štabe na terenu. Izbrati moramo takšne kandidate, ki bodo lahko dobili največje možno število glasov na posameznem področju. Zaenkrat še nimamo čisto vseh, se pa naadam, da naslednji teden, ko bo izšel časopis, bodo imena znana. Ponekod, kjer je situacija še nekoliko nedorečena se poslužujemo že znanih metod za ugotavljanje in definiranje situacije, v tem primeru, če malce poenostavim, ugotavljamo priljubljenost posameznega kandidata. Govorim seveda o javno mnenjskih raziskavah, anketah, ki so potrebne predvsem tam, kjer imamo na voljo več kandidatov. To delo poteka absolutno v dogovoru s posameznimi občinskimi ali regijskimi odbori. Tako je potem

končna odločitev o posameznem kandidatu dosti lažja. Odločitev za posameznega kandidata mora biti skupna. Predvsem pa si želimo, da bo vsak, ki se bo odločil kandidirati, storil to iz enega samega razloga - uspeti, narediti za našo stranko in posredno tako tudi za državo največ, kar je mogoče. Kandidatne liste bomo, kot sem že rekel, po mojih pričakovanjih zaprli v naslednjem tednu, predstavitev kandidatov pa nas čaka na slavnostni konvenciji, ki se bo odvijala tik pred 13. Taborom SLS, 5. septembra v Sevnici.

Druga, prav tako izredno pomembna sestavina predvolilnih aktivnosti je oblikovanje volilnega programa. Pripravljamo ga v sodelovanju s predstavniki naših zvez in gibanj, predvsem pa ob koordinaciji predsednika programskega sveta stranke mag. Janeza Krambergerja. Takoj v prvih dneh avgusta bo tudi volilni program že dorečen, obravnaval ga bo še Izvršilni odbor. V vsakem primeru pa bo že pripravljen, tudi kot programska osnova za posamezne kandidate v njihovih volilnih okrajih. Menim, da je volilni program vsakega kandidata v prvem delu ta skupni program, ki ga bomo pripravili v štabu in z našimi strokovnimi sodelavci, drugi del pa je lokalni volilni program enote »regije, kraja, kjer bo posameznik kandidiral...

Tretji sklop pa so tako imenovana standardna predvolilna opravila; od pojavljanja v medijih, oglaševanja, in pa seveda urejanje financ v zvezi s tem, saj vemo, da je obseg oglaševanja v največji meri odvisen od razpoložljivih sredstev. Kar se tega tiče, smo dogovorjeni, da stroške oglaševanja in medijskih aktivnosti na nivoju države pokriva stranka, posamezne aktivnosti po volilnih okrajih pa posamezni občinski odbori ...

Volilni program bomo podrobno predstavili v naslednji številki časopisa, ki bo izšel v zadnjih avgustovskih dneh, pred Taborom. Pa vseeno - s čim bi naša stranka po vašem mnenju morala »blesteti«, biti v svojem programu drugačna od drugih?

Tega je več. Predvsem se mi zdi pomembno, da nastopamo pozitivno, s pozitivnimi sporočili, z optimističnim pogledom na razvoj dogodkov. Da ne kritiziramo za nazaj, da ne »pljuvamo« po drugih. Na eni strani je seveda pomembno, da povemo, kaj vse smo za Slovenijo kot stranka že naredili v preteklosti, vendar menim, da nas zaradi tega ljudje ne bodo volili. Potrebno je imeti vizijo, povedati, kaj nameravamo storiti v prihodnje in na katerih področjih se bomo posebno angažirali. Ne bi rad česa spustil, zato bom izpostavil skladen regionalen razvoj, pa šolstvo se mi zdi zelo pomembno kot osnova za nadal-

jni razvoj, pa osnovne človeške vrednote. Konec koncev smo ena izmed držav, kjer so demografski trendi izredno zaskrbujoči, zato bi še posebno naša stranka morala s posebnim posluhom pristopiti k problemu, ki zadevajo družine. Ne pretiram, če rečem, da nekako čutim, da je prav

Slovenska ljudska stranka na nek način celo zadolžena, da na področju družinske problematike še marsikaj stori....

Hvala za pogovor in uspešno delo v naslednjih tednih vam želim!

Barbi Ravnikar

Volitve – priložnost in izziv

Pred prvimi volitvami za župana leta 1998 sem dolgo okleval s svojo odločitvijo o kandidaturi. Nekaj mesecev pred volitvami so me h kandidaturi nagovarjali kolegi iz LDS,

pa me niso prepričali. Kasneje so bili bolj prepričljivi ter vztrajni kolegi iz SLS in po tehtnem premisleku sem pristal na kandidaturo. Po izvolitvi za župana Občine Sevnica sem se odločil, da funkcijo župana opravljam nepoklicno in še naprej ostajam direktor v podjetju v gospodarski panogi. Po izvolitvi za župana v drugem mandatu leta 2002, pa sem županstvo začel opravljati kot poklicni župan, ker sta gospodarstvo in politika težko združljiva.

Leta 2000 sem svojo politično srečo poskusil še s kandidaturo za poslanca na listi SLS. Rezultat volitev je bil izjemen, gledan tudi z vidika liste stranke v celi Sloveniji, saj sem bil s 27,2 % glasov na tretjem mestu. Kljub temu mi žal ni uspelo, kajti kolega Andrej Fabjan iz Črnomlja, je imel za pičlih devet glasov boljši rezultat. Nagrada, s katero so me obdarili moji volivci, me je dodatno motivirala, da še bolj zagrizem v župansko delo in kmalu so sledili tudi novi, izjemni uspehi.

Sevnica

Danes, ko vstopamo v zadnja dva meseca pred parlamentarnimi volitvami, se zavedam, da imamo možnosti za uspeh in da Sevnica lahko dobi poslanca na listi SLS. Poslanca, ki bi kot župan – poslanec v tem času največ pripomogel k hitrejšemu razvoju Sevnice, s svojimi dosežanimi izkušnjami na političnem in gospodarskem področju ter s svojim znanjem, pa bi pripomogel tudi k stabilnosti in nadaljnjemu uveljavljanju SLS ter tudi širše Slovenije. Da pa lahko uspemo, da je potrebno narediti še nekaj novih, pozitivnih korakov, ki pa nam lahko uspejo le s skupnimi močmi.

V zavest stranke je potrebno vnesti več pozitivne energije, samozavesti in povezanosti ter pozabiti na stare zamere. SLS ni porazenka po volilnem rezultatu za evro poslanca, saj je rezultat iz leta 2000 le malenkostno slabši. Žal stranka nima svojega evro poslanca in to dobrega kandidata za poslanca, mag. Franca Buta.

Vse svoje aktivnosti moramo usmeriti v prihodnost in se na storjenih napakah iz preteklosti tudi kaj naučiti. Izbrati moramo najboljše kandidate, katerih ima stranka kar nekaj: od županov, ki jih imamo največ, do drugih uglednih kandida-

Pogovor z Marjanom Podobnikom

Vsak, ki želi dobro SLS, naj prispeva po svojih najboljših močeh

Vaša odločitev, da se odzovete povabilo za sodelovanje pri oblikovanju predvolilne strategije in kampanje SLS za oktobrske volitve, je mnoge presenetila. Kaj je bil razlog za to odločitev?

Dejstvo, da SLS ni prestopila praga za vstop v Evropski parlament in nevarnost, da bi lahko postal vprašljiv celo vstop v

slovenski parlament. V takih razmerah mora vsak, ki želi dobro SLS, prispevati po svojih močeh.

Ob vašem angažiranju pri oblikovanju volilne strategije so nekateri mediji temu namenili veliko pozornost, pojavili so se tudi očitki o neuspešnosti projektov, v katerih ste sodelovali ali ste jih vodili. Vaš komentar?

tov, ki so poznani v slovenskem prostoru ter cenjeni po svojih dobro opravljenih delih. Pomembno je, da kandidati v svojih volilnih okrajih pridobijo čimveč sodelavcev na terenu, ki bodo pomagali pri kampanji. Človek lahko s svojim osebnim pristopom ter delovanjem opravi več kot letak, plakat, spot....

SLS se mora vrniti k svojim koreninam in ponovno nagovoriti svojega volilca, ki je naši stranki še vedno blizu, pa smo nanj v zadnjem času nekoliko pozabili ali bolje rečeno, bili smo do njega precej nerodni.

Narediti moramo kampanjo, ki bo ljudska, razumljiva in jasna. Kandidati po posameznih volilnih okrajih naj jo prilagodijo okolju, glede na dane razmere ter potrebe.

Program stranke naj bo kratek in jedrnat, volivcem mora podati jasno sporočilo o nadaljnjem zavzemanju stranke tako v slovenskem kot tudi v evropskem prostoru, katerega del smo tudi mi.

Veliko truda bo potrebno vložiti, da bodo naši volivci 3. oktobra prišli na volišča, saj bo odločal sleherni glas. Tako je na zadnjih volitvah za poslanca v Sevnici o poslancu odločalo samo devet glasov ali dva gospodinjstva.

Zavedati se moramo, da so slovenski volivci že nekoliko utrujeni od številnih referendumov, lokalnih volitev, državnoborskih volitev, pa vendar jih moramo s svojim delom in programom prepričati, da pridejo na volitve ter oddajo glas za svojega kandidata, za pravo stranko.

Vsake volitve predstavljajo tudi velik

finančni zalogaj, zato se moramo vsi kandidati še toliko bolj dodatno potruditi pri pridobivanju sredstev, ki so nujno potrebna za pripravo in izvedbo kampanje.

Zato člani, simpatizerji, kolegice in kolegi, združimo vse svoje znanje in potencialne, katerih imamo veliko. Upoštevajte vsaj del mojih dosedanjih izkušenj pri volitvah iz okolja moje občine, dodajte še svoje in združimo vse to v pozitivno naravnano kampanjo. Kampanjo, ki bo potekala na terenu, med našimi volivci, kjer smo pri svojem delovanju veliko prisotni. Svojo prisotnost med ljudmi je potrebno stopnjevati in če bomo vse to upoštevali, smo na letošnjih jesenskih volitvah lahko prijetno presenečenje.

Dovolite mi, da ob tej priložnosti vse ljudi dobre volje povabim v nedeljo, 5. septembra 2004, v Sevnico, na tradicionalni Tabor, ki je lahko prijetna popotnica v kampanjo ter dokaz Sloveniji, da smo še vedno močni, organizirani in da nas je še vedno veliko.

Za vas pripravljamo obilico zabave, z odlično zasedbo glasbenih gostov, s prvim ljudskim rajanjem ter s številnimi spremljevalnimi prireditvami, katerim bodo sledili ogledi, posebni gosti....Vsega vam ne izdam, ker nekaj mora ostati tudi za presenečenje...

Nasvidenje torej v Sevnici, do takrat pa vam izrekam dobre želje in veliko uspehov, tako na delu, kot tudi v vaših družinah.

S spoštovanjem,

Kristijan Janc
Župan Občine Sevnica

Ta velika pozornost že sama pove dovolj. V mrtvega konja verjetno ne bi tako brcali. Na projekte, ki sem jih v preteklosti skupaj s sodelavci vodil v stranki in vladi, sem ponosen. Prav to, da je SLS kot močna vladna stranka po volitvah 1996 med drugimi preprečila oškodovanje države in državljanov v primeru Zavarovalnice

Triglav, dosegla gradnjo spodnjeseavske verige HE s slovensko stroko in operativo, preprečila zastaranje najtežjih primerov divjih privatizacij ter začasno zaustavila nekatere skupine v LDS pri njihovem škodljivem početju, je bil razlog za medijski linč, ki se je zgodil meni in »Irustracijo«, ki se je zgodila nekaterim mojim kolegom.

Verjetno obstaja še kakšen razlog za pravo nestrpnost, ki jo do vas kažejo nekateri komentatorji?

Verjetno. Npr. dejstvo, da nisem bil nikoli v Zvezi komunistov in nikoli me niso uspeli kupiti. Takih pa ne morejo obvladovati in to jih jezi.

Kako je v resnici z vašo tožbo proti Mladini? Tudi v našem časopisu smo poročali, da je zadeva končana z vašo zmago, ena od komercialnih televizij pa je pred kratkim poročala, da ste tožbo izgubili?

To je bilo neposredno zavajanje javnosti. Televizija je poročala, da sem izgubil tožbo za 25 milijonov tolarjev, čeprav v drugem krogu, ko je vrhovno sodišče vrnilo zadevo na prvo stopnjo, materialne odškodnine sploh nisem več zahteval, saj ni bila glavni namen tožbe. Vztrajal pa sem na preklicu žaljivih izjav, ki so bile objavljene v Mladini in z zahtevo sem v celoti in dokončno uspel. Po razsodbi sodišča je Mladina tudi v celoti preklicala izjave. Koliko pozornosti je bilo s strani večine medijev namenjene dobljeni tožbi v primerjavi z prejšnjimi informacijami, dokler tožba ni bila dobljena in zakaj je tako, pa je seveda že druga zgodba. Nezadovoljstvo nad tako odločitvijo sodišča, ki je s tem vsaj posredno razkrinkalo cilje usmerjevalcev medijskega linča, je bilo očitno.

Vaše poslovne aktivnosti so, vsaj javno, prikazane kot pot od neuspeha do neuspeha. Kaj je pri vsem tem resnica in kaj so natočevanja?

Če bi bilo vse tako, kot so predstavljali nekateri mediji, potem bi doslej vsaj trikrat zbankrotiral. Pa nisem, čeprav mi ni bilo lahko. Na začetku sem bil ob vstopu na zahtevno tržišče JV Evrope, predvsem Srbije, premalo previden, zato se za uveljavitev določenih vložkov še sedaj borim na sodišču. Predvsem pa sem podcenjeval »dolgo roko slovenske UDBE«, ki celo preko visokih funkcionarjev očitno povsod po svetu spremlja in sistematično uničuje vse, ki jih vidi kot sedanje ali potencialne politične nasprotnike. Vsaka šola nekaj stane. Vztrajnost se mi je vendarle obrestovala. Delam na več projektih v različnih državah, zato sem tudi veliko zdoma. Verjetno pa se strinjate, da imam dovolj razlogov, da o detajlih ne govorim.

Z več strani ste menda dobili povabilo, da na letošnjih volitvah tudi kandidirate za SLS. Zakaj niste sprejeli povabila?

Priznam, da je bil to precejšen izziv, saj bi preko predvolilnih nastopov lahko javnost vsaj delno seznanil z drugo stranjo zgodbe, ki jo sicer širijo o meni. Toda stvari, ki sem se jih poklicno lotil, zahtevajo vsaj še nekajletno aktivno angažiranje. Bom pa po svojih najboljših močeh pomagal preliti pozitivne izkušnje, še posebej iz volitev 1996, v letošnjo volilno kampanjo SLS. Člani SLS, prijatelji in ostali, ki si ne znajo predstavljati Slovenije brez trdne in vplivne SLS so bili tudi zame spodbuda, da skušam prispevati kakšen v mozaik skupnega uspeha.

r.r.

Pogovor z dr. Marto Ciraj :

»SLS je najširša stranka, ki deluje v interesu slovenskega ljudstva«

Katera so po vašem mnenju osnovna načela, na katerih bi morala biti po vašem mnenju zasnovana nadaljnja strategija SLS - Slovenske ljudske stranke ?

Najprej bi rada poudarila, da je naša stranka, Slovenska ljudska stranka, žlahtna na konservativna stranka.

Kaj naj bi po vašem mnenju to pomenilo, kje se to odraža?

Temelj vsebine vsake prave žlahtne konservativne stranke, njenega delovanja, je krščanska tradicija, ki je v evropskem prostoru odločilna za razvoj kulture, razmišljanja in delovanja in splošno uveljavljanje tradicionalnih vrednot.

SLS je stranka vztrajnosti, ki temelji na 1000-letni vztrajnosti slovenskega naroda v tem prostoru, kljubovanju vsem pritiskom številnejših narodov, kar daje stranki trdni temelj za njeno značajsko trdnost in stabilnost. SLS želi graditi prihodnost na iz-

kušnjah tradicionalne, svojčas odločno večinske in vodilne slovenske stranke dr. Antona Korošca z najdaljšo tradicijo v slo-

venskem prostoru in nedvomnih zaslugah za obstoj in državotvornost slovenskega naroda. SLS nadaljuje delo in gradi prihodnost tudi na tradiciji prve demokratične zveze v novodobni Sloveniji, prvi samostojni državi Slovencev, in ima nedvomne zasluge za samostojno državo. Pri tem ne smemo pozabiti, da je takratna kmečka zveza lahko trdno in odločno nastopala ravno zato, ker je imelo njeno članstvo varnost v posedovanju zemlje. Zato bi morala stranka tudi poslej ostati zagovornica kmetijstva in podeželja in v njem videti garancijo za prihodnost slovenskega naroda v Združeni Evropi.

Kaj pa »ljudskost« v imenu naše stranke ?

Kot ljudska stranka je SLS najširša stranka, ki nagovarja in deluje v interesu slovenskega ljudstva, torej v interesu vsakega državljanca, ne glede na politično in svetovnonazorsko usmeritev, starostno

strukturo, ter ekonomski položaj posameznikov (vse druge stranke imajo v svojih nazivih določeno usmeritev: nacionalna, liberalna, socialna, demokratična, mladi, upokojenci, ženske....). Naša stranka pa je Slovenska ljudska stranka. Stranka, v kateri se lahko najde sleherni človek. Pomembno pri tem je tudi to, da na tej svoji širini gradi prihodnost na mednarodnih povezavah s sestrskimi strankami, ki imajo v Evropi večino.

Česa se bi po vašem mnenju morali v prihodnjem načrtovanju delovanja stranke izogibati?

Največja napaka v strategiji bi bilo odstopanje od teh načel, če bi na njih zasnovali strategijo, kar torej pomeni, da mora stranka vztrajati na začrtani poti, biti trdna in odločna in se ne sme uklanjati pritiskom in klevetanju. Moje mnenje je (in prepričana sem, da ga lahko povem na glas), da je bila napaka volilne strategije za evropske volitve prav v tem, da je bil prevelik preskok iz nekdanje tradicionalne stranke z volilno bazo v pretežno kmečki in podeželski populaciji, na agresivno nagovarjanje mladih in drugih, pri tem pa smo pozabljali na svoje korenine.

Prepričana sem, da bomo na jesenskih volitvah res uspešni kot prava Slovenska ljudska stranka. b.r.

Franci Rokavec

V boj za prvo ligo

Po končanih evropskih volitvah je čutili kar nekakšno nelagodje glede doseženega volilnega rezultata. SLS ni dosegla zastavljenega cilja, ki bi stranki prinesel mesto v Evroparlamentu. 8,5% glasov niti ni tako slab rezultat, bolj se je potrebno vprašati, kje je ostalo ali pristalo kar 2/3 volivk in volivcev, ki so leta 2000 dali glas za SLS, ki pa ga sedaj ni bilo. Menim, da je bila leta 2000 narejena ključna napaka, ko je SLS po jasnem porazu na volitvah odločila, da gre kot manjšinski del v vlado, kjer so programsko nasprotne stranke imele zagotovljeno večino v parlamentu. Vem, da je naši stranki uspelo prepričati marsikatero nevarnost in je uspela narediti veliko dobrega za Slovenijo, vendar bistvenih programskih točk ni možno uresničiti v takšni koaliciji. In še nekaj, tradicija parlamentarizma, tudi v EU, je ta, da ko stranka doživi poraz na volitvah, si iz položaja opozicije opomore za ponoven prevzem oblasti. Marsikdo bo rekel, da je bila napaka tudi odslovitev iz vlade v aprilu letos. Druge možnosti SLS sploh ni imela, če je hotela ostati vsaj toliko kredibilna do vprašanja IZBRISANIH, ki se je lomilo na naših hrbitih in še vedno sem ponosen, da sem bil eden izmed tistih podpisnikov, ki so omogočili ta referendum. Menim, da naša SLS rabi več jasnine in hitrejšega reagiranja na dogodke. Dokler naša stranka ne bo sposobna kreirati nekaterih dogodkov, do takrat se bo morala boriti za prvo ligo med parlamentarnimi strankami. In prav letošnje državnozborske

volitve so pravi izziv za SLS. Prepričan sem, da Slovenija rabi SLS, ne zato, ker bi nekdo rekel, da bo jeziček na tehtnici med levim in desnim blokom, ampak zato, da se primerno stabiliziramo kot desno sredinska opcija. Prepričan sem, da nam ni potrebno izumljati novih rešitev, ampak se moramo najprej oprijeti članov in članic SLS, ki že vrsto let marljivo delajo za ugled stranke. Prav te ljudi moramo nagovoriti, da bodo pripravljene prepričati še druge. Vendar je za uspeh v tej smeri en velik predpogoj; da jih jutri, ko bo možno prevzeti odgovorna mesta, ne bomo pozabili! Zelo pomembno se mi zdi na tem mestu zapisati tudi to, da mora

vodstvo stranke narediti načrt, kako bo pristopilo do občinskih odborov, ne pa pričakovati obratno. To velja tudi za finance, saj je nesprejemljivo, da je glavna finančnega bremena za evropske volitve slonel na občinskih odborih. Ob tem pa se mi zdi pomembno poudariti tudi to, da mora SLS delovati kot EKIPA, kajti le če bodo vsi kandidati za poslance delovali enotno za uspeh na volitvah, bodo to čutili tudi volivke in volivci. Prepričan sem, da se mora SLS jasno postaviti na stališče, da mora oblast spoštovati voljo ljudi, da se zagotovi človeku dostojno plačilo, ki ne more biti nižje od 100.000 neto mesečnega prejemka, da se jasno izpostavi nujne spremembe ustave na področju sodstva, za pravo regionalno politiko, pa morajo imeti občine vsaj enak položaj nasproti državi.

Smo za potrebno vzajemnost in solidarnost v zdravstvu, v gospodarstvu pa mora poskrbeti za enakopravno možnost za razvoj, ne glede na velikost podjetja, ključna naj bo kvaliteta. Podeželju je potrebno nameniti posebno pozornost, saj so to pleča naroda. Tu je potrebno najprej odpraviti vse standarde, ki nimajo nobene podlage v evropski zakonodaji, vendar sedaj povzročajo še večjo nekonkurenčnost kmetijstva nasproti drugim članicam evropske unije. Še marsikaj bi

bilo za dodati, vendar je to za tokrat dovolj. Napake, ki so bile storjene, se ne bodo rešile same po sebi, so pa lahko v poduk, da se stvari tokrat rešujejo drugače. Ključno je, kako se bo zgodba odvrtila v tem, drugem polčasu. Bomo znali tudi iz te, nelahke pozicije, nagovoriti volivke in volivce, da je SLS prava izbira?! Sedaj je čas, ko se določa moč pri uveljavljanju svojega programa, ki ga bomo lahko uresničevali v naslednjem mandatu! In če Slovenci ljudski stranki zaupajo v občinah, potem je prav, da se SLS-u zaupa tudi na ravni države!

Olajšave premožnim ali otroke revnim?

V zadnjem času mnogi razmišljajo o upravičenosti olajšav za otroke v zakonu o dohodnini. Opozarjajo na dve stvari, za katere menijo, da se nanju pozablja. Prva je sicer pravilna ugotovitev, da večje davčne olajšave pomenijo manj priliva v državno blagajno. Vendar bo na odhodke iz državnega proračuna, ki se uporabljajo za izvajanje družinske politike, potrebno gledati popolnoma drugače.

Gre pravzaprav za dolgoročne naložbe v družine, saj bodo prav ti otroci, kot aktivni delovni državljani, skrbeli za obstoj in delovanje pokojninskih in zdravstvenih sistemov, ki temeljijo na t.i. medgeneracijski pogodbi. Dohodninske olajšave niso edini ukrep družinske politike, ki jih država izvaja oz. jih ima na voljo, je pa zagotovo eden pomembnejših in preglednejših. Je en kamenček v družinski politiki, ki je praviloma kompleksna, saj so enako kompleksne tudi vzročne povezave, ki vplivajo na rodnost v posamezni družbi. Drugo pa je dejstvo, da starši z relativno nižjimi dohodki pravzaprav ne morejo izkoristiti olajšav za večje število otrok, saj se jim davčna osnova zniža na ničlo že s predhodnimi otroki. Iz tega sledi tudi, da lahko le starši z višjimi dohodki v praksi v vsej polnosti uveljavljajo olajšave, ki jih zakon omogoča. Do tu vse lepo in prav, težava pa je v tem, da se med vrsticami namiguje, da gre pri tem za neko nemoralnost, češ bogati dobijo več kot revni...

Taka namigovanja vsekakor niso na mestu. Ugotovljeno je, da obstaja dokajšnja uravnoteženost glede državnih podpor družinam glede na število otrok. Starši z nižjimi dohodki dobivajo podporo v obliki otroških dodatkov, ki so obratno sorazmerni glede na osebni dohodek ter naraščajo glede na število otrok, tisti z višjimi dohodki pa dobivajo podporo v obliki davčnih olajšav, ki se jim prav tako povečujejo glede na število otrok. In s tem ni nič narobe! Prav nasprotno – preko teh dejstev se kaže jasnost in konsistentnost družinske politike. Prav gledanje na otroke in številne družine kot na zgodbe o revnih in siromašnih ter neobglenih je poglaviti vzrok za neuspešnost celotne državne družinske politike. Na otroka se še vedno preveč gleda

kot na strošek. Ta državna logika se je sedaj žal prenesla še na ljudi in starše, ki so pod vplivom tega razmišljanja zagotovo tudi pri odločanju za otroke. Edina nemoralnost, ki glede otrok in dohodkov obstaja, je verjetno ta, da starši, ki se odločajo za več otrok, ogromno plačujejo za njihovo izobraževanje in odraščanje. Če pa bi se odločili za manjše družine, bi lahko pritržen denar vložili v varčevanje in naložbe za svojo lastno »varno starost«.

Z zadnjimi spremembami zakona o dohodnini so na finančnem ministrstvu dejansko povečali olajšave za prvega otroka, pri tem pa so v predlogu poskušali kratko malo zniževati obstoječe olajšave za nadaljnje otroke v družini. Zganila se je civilna družba, veliko naporov in energije pa smo v usklajevanjih, takrat še kot del vlade, vložili tudi v Slovenski ljudski stranki.

Slovenija mora biti družinam in rojstvom otrok spodbudno in prijazno okolje (družba). Odločitev za otroka ne sme postavljati staršev in družin v ekonomsko slabši položaj. Država mora ohraniti pozitiven odnos in sporočila do družin in rojstva otrok, še posebej v primeru večjih družin. Otrok se res ne da kupovati, je pa za njih potrebno plačevati in to čedalje bolj, kot ugotavljajo starši sami. Zato je edino pravilno, da država s svojo družinsko politiko poskrbi za to, da tisti starši, ki se odločajo za rojstvo otrok, morda celo za več, zaradi te odločitve ne bi bili v ekonomsko slabšem položaju.

V družinski politiki bo potrebno storiti korak naprej. Načrtno bo potrebno spodbujati odločanje za večje družine; popolnoma normalno bi moralo postati, da imajo starši po dva oz. več otrok. Z ustreznimi olajšavami in spodbudami delodajalcem bo potrebno omogočiti, da bodo starši, še posebej mlade ženske in matere, konkurenčni na trgu delovne sile; z ustrežno in k družinam naravnano stanovanjsko politiko ter reformno visokega šolstva je potrebno zagotoviti zgodnejše odločanje za rojstvo prvega otroka, ... Skratka, če res hočemo imeti učinkovito in uspešno družinsko politiko, se moramo kot družba zavestno odločiti, da bodo družine in otroci privilegirani, da se bo v nekem pogledu ekonomsko »splachalo« imeti otroke. Lahko pa - družinsko življenje ter rojstvo in vzgoja otrok, tako ali tako nikoli ni bilo in ne bo.

Rok Ravnikar

Problemov vlada in Vzajemna ne moreta »zamrzniti«

Janez Remškar, član IO SLS in predsednik odbora SLS za zdravstvo in socialo ob zadevi »Vzajemna«

V zadnjih dneh je veliko vznemirjenja, še posebej med starejšo populacijo, povzročila objava Vzajemne zavarovalnice, da bo premije zavarovanja za starejše od 60. let povišala za 13,5 %. Na problem smo med političnimi strankami s tiskovno konferenco 24.06.2004 v Slovenski ljudski stranki opozorili prvi, čeprav je bilo naše opozorilo v javnosti skoraj neodmevno. Opozorili smo na dejstvo, da se s tem ruši osnovna orientacija vzajemnosti in na nevarnost takih potez, ker so na ta način ogrožena celoten sistem dopolnilnih zavarovanj. Opozorili smo tudi na dejstvo, da taki dogodki kažejo na neurejenost zavarovanj in potrjujejo pomanjkanje koncepta dopolnilnih prostovoljnih zavarovanj.

Če ne bi bile zadeve preveč resne, bi si upal trditi, da je že prav komično, kako sedanja vlada rešuje zelo resne probleme na področju zdravstva tedaj, ko teče voda čez rob. Naj omenim samo nekaj zadnjih dogodkov.

Na Onkološkem inštitutu se je moral podreti strop, potreben je bil vdor vode, da so se odgovorni obrnili hitreje. Podobno se je zgodilo na isti instituciji, kar se tiče najzahtevnejše medicinske opreme. Sedaj se je isto zgodilo na področju zavarovanj. Opozarjam na dejstvo, da ves čas podobno tli med samimi izvajalci, ki zaradi načina financiranja že prelagajo finančno najzahtevnejše bolnike na ramena drugega. Vsi to vemo (od tod med drugim tudi velike izgube v Kliničnem centru), minister pa se sprašuje, kako to, da nekatere bolnišnice poslujejo pozitivno druge pa ne!? Naj jasno povem, da ugodni ali neugodni poslovni rezultati v našem zdravstvu zaenkrat še niso posledica dobrega dela managementa, pač pa veliko bolj uspešnega izigravanja zakonodaje, sistema financiranja in izkoriščanja nedorečenega. Ob tem so žrtve le bolniki, ki jih zadene daljša čakalna doba ali pa sploh ne pridejo do storitve.

Ob primeru Vzajemne bi se moral najbolj zamisliti DESUS, ki je podpiral principe zdravstvene reforme in ukinjanje dopolnilnih zavarovanj, kljub številnim opozorilom stroke. Bila jim je všeč teza o večji pravičnosti, pa če je imela kaj teže ali ne ter ali je bila glede na vse večje denarne potrebe, izvedljiva ali ne! Da so bila vprašanja s strani stroke upravičena, potrjuje dejstvo, da je tudi sama vlada najprej reformo podprla v celoti in »zajahala ko-

nja populizma«, kasneje pa se je "premisli" finančni minister dr. Mramor, ki je po resnem posvetu s poznavalci razmer projekt na tej točki zaustavil oz. preusmeril.

Sedaj se mi zastavlja vprašanje: ali ni zadnji odstop Nadzornega sveta Vzajemne od predvidenega povišanja le predvoilna poteza, kajti problem ostaja. Minister za zdravje je imel na osnovi koalicijske pogodbe nalogo da v šestih mesecih pripravi rešitve, ki bodo izenačevale pogoje dela med zavarovalnicami. Tega niso naredili in sedaj smo ponovno pred improvizacijo oz. v časovni stiski. Čemu? Komu v dobro? Do kdaj se bodo pri nas problemi na področju zdravstva, ki je trenutno zaradi staranja prebivalstva in vse neugodnejših pogojev financiranja prav gotovo enem izmed najpomembnejših in tudi najbolj problematičnih področij, reševali ad hoc?

prim. Janez Remškar, dr. med Odbor SLS za zdravstvo in socialo

Izjava Izvršilnega odbora SLS z dne 13. julija 2004, ki jo je potrdil tudi Glavni odbor, o poskusih obnavljanja razkola Slovencev na podlagi dogodkov iz druge svetovne vojne

SLS zavrača delitve strank na partizanske in domobranske

Na včerajšnji seji je Izvršilni odbor SLS med drugim obravnaval nekatera stališča do medvojnih in povojnih dogodkov in sprejel naslednjo izjavo:

ključno za svoj narod, svojo domovino in vrednote svojih očetov. Ni mogoče vsega partizanskega boja povezovati z revolucijo in povojnimi poboji, prav tako ni

Partizanska bolnišnica Franja

»V zadnjih dneh se je na precej izključevalen način ponovno postavilo vprašanje stališč do medvojnih in povojnih dogodkov. Mogoče je bilo zaznati poskus delitve slovenskih političnih strank na partizanske in domobranske. Slovenska ljudska stranka ni ne protipartizanska in ne protidomobranska in na take delitve ne pristaja. Ponavljamo svoje stališče, da so vredni spoštovanja vsi, ki so se v preteklosti borili proti nacizmu, fašizmu in komunizmu v prepričanju, da se borijo iz-

mogoče vsega protikomunističnega boja povezovati s prisego okupatorju in boju proti slovenskemu narodu.

Slovenija bo kot evropska država lahko v celoti izkoristila svoje razvojne možnosti in človeške potenciale le, če bodo sinovi in hčere, vnuki in vnukinje vseh, ki so se borili proti nacizmu, fašizmu in komunizmu, zmogli skupaj delovati za prihodnost Slovenije, četudi so člani ali volivci različnih političnih strank.«

SLS za spoštljiv odnos do vseh, ki so se borili proti nacizmu, fašizmu in komunizmu

(Resolucija, sprejeta na 4. kongresu SLS v Ljubljani, 10. decembra 1994)

Z okupacijo in kapitulacijo je kraljevina Jugoslavija razpadla. Slovenski nacionalni prostor je bil okupiran od treh nacističnih in fašističnih okupatorjev, slovenski narod pa eksistenčno ogrožen. Oborožen upor za obrambo domovine in narodno osvoboditev je izpričal svobodoljubnost in državotvornost Slovencev in nas uvrstil med narode protinacistične koalicije.

Obsojamo pa dejanja Komunistične partije Slovenije, s katerimi je zlorabila partizansko osvobodilno vojno za boljševidno revolucijo in totalitaren prevzem oblasti. S tem je v času okupacije sprožila državljansko vojno. Obsojamo vse zločine, ki jih je naredila ena ali druga stran v državljanski vojni. Razumemo pa tudi dejanja in stisko mnogih, ki so se iz poštenih nagibov uprli boljševidni revoluciji in branili svoja ognjišča in vrednote.

Zločin brez primere v slovenski zgodovini so povojni množični poboji, ki jih je izvedla revolucionarna oblast: Ta zločin je potrebno raziskati in krivce zanj obsoditi.

Slovenska ljudska stranka izraža spoštovanje do vseh, ki

so se borili proti nacizmu, fašizmu in komunizmu. Njihov antitotalitarizem naj bo temelj povezovanja Slovencev s ciljem, da se utrdi slovenska samostojnost in postavi zdrave temelje gospodarskega blagostanja in moralne prenovе slovenske družbe.

Kočevski Rog

Slovenska narodna zavednost in prihodnost ne bo ne trdna ne jasna brez zgodovinske resnice in sprave

Odnos SLS do vprašanja dogodkov med in po drugi svetovni vojni

Slovenska ljudska stranka se je ves čas svojega delovanja po demokratičnih spremembah zavedala občutljivosti vprašanja medvojnih in povojnih dogodkov. Z žalostjo opazujemo, da vir največjega razkola med Slovenci še vedno izvira iz druge svetovne vojne ter trpljenja in spomina žrtev in njihovih svojcev na obeh sprtih straneh. Vemo, da je bila situacija v različnih delih Slovenije raznolika. Imamo območja, ki so bila še posebej prizadeta v državljanski vojni ter področja, kjer je bilo tega manj. Vendar se mora zaradi razsežnosti posledic in tragičnega vztrajanja tega boja in delitve do tega zgodovinskega vprašanja poleg posameznikov odgovorno opredeliti tudi celotna slovenska politika in Slovenija

kot država.

Narodno osvobodilna borba (NOB) je brez dvoma najpomembnejše gibanje slovenskega naroda v času druge svetovne vojne. Hkrati pa je druga svetovna vojna tudi čas, ko je nastala največja »rana« v narodovem telesu. Ta se očitno še ni zacelila, zgodovinarji in politiki pa jo, kot kaže, nočejo celiti oz. zapreti. Čast NOB ne bo čista, dokler se ne bo obsodila revolucija in komunistično nasilje nad slovenskim narodom med in po drugi svetovni vojni. Našo identiteto in narodno zavednost gradimo na naši zgodovini. Vendar ta identiteta in tudi naša prihodnost ne bosta ne trdni ne jasni brez zgodovinske resnice in sprave.

Slovenska ljudska stranka se zaveda ob-

Kočevski Rog

čutljivosti tega vprašanja. Ponosni smo lahko, da smo v svojem odnosu do do-

godkov druge svetovne vojne popolnoma svobodni in glede tega edinstveni med slovenskimi političnimi strankami. Zato tudi ne sodimo v kalup »partizani proti domobrancem«, ki nam ga ves čas poskušajo vsiljevati levi in žal večkrat tudi desni ideologi. Za njih je to žal edini način, da z ohranjanjem tragične razdelitve Slovencev motivirajo svoje volivce ter so zato kot s »popkovino« vezani na izključujoča in nezdržljiva stališča glede tega vprašanja. Slovenska ljudska stranka je že leta 1994 na svojem kongresu sprejela resolucijo, ki izraža naš odnos do druge svetovne vojne in revolucije, julija letos pa smo zaradi poskusov oživljanja te razdelitve sprejeli še izjavo Izvršilnega in Glavnega odbora.

Rok Ravnikar

Zakaj nismo bili povabljeni?

Vprašanje zakaj Slovenija ni bila objavljena na proslavo ob šestdesetletnici zavezniškega izkrcanja v Normandiji, ki ga je g. Milan Kučan zastavil v Baški grapi, je najprej izgledalo, da je bolj retorične narave, prilagojeno in namenjeno nekemu specifičnemu dogodku in nekemu specifičnemu poslušalstvu. Burni odziv v medijih in ne nazadnje številna pisma bralcev dajejo slutiti, da je bilo to vprašanje namenjeno krepitevi zgodovinskih delitev v slovenskem političnem prostoru, kar naj bi dalo zaželen rezultat na jesenskih volitvah. Po mnenju ene strani naj bi bilo za nepovabilo krivo to, da Slovenija v zadnjem času, do zamenjave ministra predvsem njena diplomacija, ni dovolj jasno vztrajala na »svetlih tradicijah« partizanstva in narodnoosvobodilne borbe, ki se je nepreklicno končala z blestečo zmago zaveznikov nad naci-fašizmom, 9. maja 1945. Potem pa se ni zgodilo nič omembe vrednega. Drugi pa ravno nasprotno pripisujejo krivdo za nepovabilo z narodnoosvobodilno borbo le slabo zakriti komunistični revoluciji, ki je bila daleč od ciljev zavezniškega boja proti naci-fašizmu in je kulminirala v povojnih pobojih in stalinističnih montiranih procesih. Obe strani iščeta torej vzroke za nepovabilo znotraj slovenskega mikrokozmosa, imata v določenih točkah prav in obema stranema je zelo daleč misel, da bi iskali vzroke v širšem mednarodnem prostoru.

V želji, da bi to razpravo osvetlil še iz drugega zornega kota in omogočil neko realno soočanje mnenj, sem se odločil napisati ta prispevek. Najprej je potrebno ugotoviti, da je bila letošnja samo zadnja v vrsti proslav zavezniškega izkrcanja v Normandiji in ne Republika Slovenija ne njena predhodnica SFRJ nanje nikoli nista bili povabljeni. Torej se letos ni zgodilo nič posebnega, razen zelo spretnega, medijsko podprtega opozorila na to dejstvo. Na osnovi osebnih stikov in razgovorov z ljudmi, ki so med in neposredno po drugi svetovni vojni bili informirani in so v manjši meri tudi sooblikovali odnos zahodnih zaveznikov do Jugoslavije in Slovenije, sem

prišel do spoznanja, da so bili zavezniki mnenja, da Jugoslavija ni držala dane besede in se ni držala dogovorov o povojni ureditvi Evrope in jih je torej prevarala. Zato ji tudi ne pripada mesto na taki proslavi. V mislih imam znameniti dogovor še iz Teherana med Churchillom in Stalinom glede Jugoslavije: pol – pol (fifty – fifty). Ta dogovor je bil kasneje preoblikovan v znani Sporazum Tito – Šubašić, ki so ga zmagoviti komunisti prav tako izigrali. Ljudem, ki so se drznili v svojih mednarodnih stikih opozoriti na to dejstvo, je bil pripravljen pravi »stalinistični«, montirani proces, ki ga danes poznamo pod imenom Nagodetov proces. Oba glavna obtožena univerzitetna profesorja dr. Nagode in dr. Furlan sta bila na njem obsojena na smrt. Dr. Nagode je bil tudi usmrčen, dr. Furlan pa se ima za svoje življenje zahvaliti samo izredno ostri intervenciji Velike Britanije neposredno pri Titu. Zahodni zavezniki so bili prepričani, da si Jugoslavija zaradi svoje verolomnosti in nespoštovanja dogovorjenega ne zasluži vabil kot so na primer na proslavo zavezniškega izkrcanja v Normandiji.

Z osamosvojitvijo in vzpostavitvijo demokracije bi se za Slovenijo jugoslovansko »izobčenje« lahko razveljavilo. Vendar se Republika Slovenija ni nikoli dovolj jasno distancirala od metod »prevzemanja oblasti« v Jugoslaviji proti koncu in po koncu druge svetovne vojne, ali vsaj od njene mednarodne komponente. Distancirati se ni zmogla niti deklarativno niti personalno. Ko sem bil leta 1995 povabljen na Future of Europe Trust Conference v London me je takratni britanski zunanji minister Douglas Heard direktno vprašal, ali pričakujem, da bo Slovenija nekdanjim zaveznikom dala jasno vedeti, da se s takratnimi jugoslovanskimi postopki ne strinja ali da jih celo obžaluje. Tega, za mene žal, ni naredila ne takratna ne katera od kasnejših vlad in ena od posledic je tudi to nepovabilo. Prepričan sem, da so te povezave dobro znane tudi slovenski diplomaciji, ki deluje dobro in profesionalno kompetentno. Jasno je torej, da povabilo na take priložnosti kot je obletnica izkrcanja v Normandiji, ni avtomatična posledica udeležbe v skupnem boju, temveč in predvsem posledica zavzemanju za skupne cilje. To slednje dokazuje povabilo Nemčiji, ne pa tudi Sloveniji. Nad tem bi se veljalo zamisliti.

Prof. dr. Andrej Umek

Darko Fras, državni svetnik

Težave slovenskih občin

Koncept financiranja občin ni razvojno naravnan

SLS ugotavlja, da je temeljni problem delovanja lokalnih skupnosti koncept njihovega financiranja, ki se je v praksi pokazal kot neprimeren in nerazvojno naravnan. Da je sedanji sistem financiranja občin neprimeren, kaže že podatek, da več kot dve tretjini slovenskih občin z lastnimi prihodki ne more zagotavljati svoje primerne porabe in zato prejema finančno izravnavo, kar je posledica nepravilne prerazporeditve finančnih virov. Poleg tega se na občine prenašajo s področno zakonodajo dodatne naloge, ki niso finančno ovrednotene, posledično pa se občinam zmanjšuje finančni potencial za investicije in opravljanje razvojnih nalog. Nesprejemljivo je, da Vlada ne ukrepa odločneje in hitreje in se takšno stanje na nek način podpira. Ministrstvo za finance bi moralo čimprej pristopiti k pripravi systemskega zakona o financiranju občin in občinam zagotoviti lastne finančne vire, ki bodo v sorazmerju z nalogami, ki jih določajo ustava in zakoni, ter s tem finančno avtonomijo. Zahteva po čimprejšnji obravnavi novega sistema financiranja občin, ki predstavlja tudi eno izmed temeljnih vprašanj decentralizacije, izhaja iz dejstva, da je treba omogočiti primerno dolgo in poglobljeno razpravo o vzpostavitvi novega modela financiranja občin, ki bo odpravil sedanje anomalije in občinam zagotovil zadostne finančne vire za učinkovito in kvalitetno delo. Eden izmed osnovnih elementov za razpravo pa je podatek o deležu javnih sredstev, ki se porabijo na lokalnem nivoju, oziroma obseg lokalnih financ v skupnih javnih financah.

Temeljni problem veljavnega sistema financiranja občin je neustrezna struktura lastnih virov financiranja lokalnih skupnosti, ki so po svojem nastajanju tako neenakomerno porazdeljeni, da povzročajo prevelike razlike med lokalnimi skupnostmi. Drug problem pa je višina primerne porabe na prebivalca, ki ne zagotavlja obsega sredstev za izvajanje zakonsko določenih nalog v takšni meri, kot bi si občine želele. S sprejemanjem področne zakonodaje se namreč na občine prenašajo nove naloge in obveznosti, ki se ne ovrednotijo. Ugotoviti bi bilo treba, ali je obseg sredstev primerne porabe primeren za izvajanje vseh nalog. Prav tako bi bilo treba poiskati vse rezerve znotraj prerazporeditve med posameznimi občinami. Ureditev systemskega vprašanja primerne porabe in prerazporeditev ustreznih finančnih virov je povezano tudi z vprašanjem financiranja lokalnih skupnosti in pokrajin in s tem reforme javnih financ.

Odmerna nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč

Obstoječi sistem kalkulativne ocene oziroma določanja višine prihodkov, ki jih morajo občine pobrati od fizičnih in pravnih oseb iz naslova nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč je neprimeren in prisiljuje občine v obremenjevanje uporabnikov stavbnih zemljišč neenakomerno glede na namembnost in predvsem vrednost teh zemljišč in zlasti možnosti ustvarjanja prihodkov na teh zemljiščih glede na njihove lokacije. SLS podpira tako metodologijo za pripravo ocene nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, ki bo zagotavljala enakomerno obremenitev zavezancev glede na njihovo fiskalno moč in vrednost nepremičnin. Nadalje podpiramo rešitve, da so občine, ki imajo predpisane na podlagi ustave in zakonov možne dajatve, stimulirane, in da so občine, ki ne izkoristijo vseh svojih finančnih virov, destimulirane. Tak pristop je potreben z vidika enakoprav-

nega položaja lokalnih skupnosti, ki realizirajo prihodke nad ocenjenim obsegom, in ljudi, ki plačujejo predpisane davke.

SLS opozarja, da se morajo pri kalkulativni oceni nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča kot izhodišče upoštevati podatki o dejanskih površinah objektov Geodetske uprave RS, kar je tudi v interesu države zaradi predvidene davka na nepremičnine. Sistem povprečnin je neprimeren, še posebej na način, da se občine delijo le v dve skupine, saj so med njimi z vidika vrednosti nepremičnin in finančnega potenciala okolij (npr. dohodnina) prevelike razlike. Te razvojne razlike je treba ustrezno upoštevati in občine razdeliti na več podskupin glede na vrednost zemljišč in višino prihodkov iz naslova dohodnine in korigirati povprečne obremenitve s korekcijskimi faktorji. Sistem povprečnin je nesmiseln tudi na daljši rok, saj razvita območja, ki težijo za nadpovprečjem, predstavljajo velik delež in zato največ prispevajo k dvigu povprečja, na drugi strani manj razvita območja povprečja ne morejo doseči. Prav tako je treba diferencirati stanovanjske površine pri fizičnih osebah in ločiti gospodarske objekte, ki so namenjeni za opravljanje kmetijske dejavnosti, saj se v praksi dogaja, da so povprečne obremenitve enake za stanovanjske površine v mestih in gospodarske površine (npr. kmečka poslopja) na podeželju. To pomeni, da je povprečje površin zavezanca na podeželju nekajkrat večje kot povprečje površin zavezanca v razvitih okoljih, medtem ko so v slednjih vrednosti objektov bistveno večje.

Telekomu vračanje za nazaj

Neustreznost sedanjega sistema odmere se je pokazala v pravi meri ob zadnjem primeru, ko podjetje Telekom na podlagi odločbe Ustavnega sodišča zahteva od lokalnih skupnosti vračilo plačanega nadomestila vse od leta 2000 naprej, seveda z vsemi stroški in zamudnimi obrestmi vred. Odločba Ustavnega sodišča je bila za lokalne skupnosti veliko presenečenje, saj je pomenila bistveno odstopanje od dosežane prakse ustavnega sodišča, ki je v podobnih primerih sporne akte le razveljavljalo, kar pomeni učinke le za v naprej. V tem primeru pa se je odločilo za odpravo občinskih odlokov in tako dalo Telekomu možnost, da uveljavlja vračilo plačanega nadomestila tudi za nazaj z zamudnimi obrestmi, kljub opozorilom lokalnih skupnosti, da bi takšno vračanje lahko povzročilo bistvene motnje v financiranju občin in torej pri izvajanju njihovih zakonskih nalog. Tako so nekatere občine že dobile na podlagi zahtevka Telekoma od DURS sklepe o izvršbi, na podlagi katerih se bi jim naj sredstva enostavno zarubila z njihovega računa. Zadeva je skoraj absurdna – občine bi naj vračale denar podjetju, ki je v večinski državni lasti in ki v zadnjih letih konstantno izkazuje milijardne dobičke iz svojega poslovanja, seveda tudi na račun infrastrukture ki stoji po lokalnih skupnostih, država pa je pri tem prihranila denar za financiranje občin skozi manjšo finančno izravnavo – vse skupaj seveda na račun in v breme občanov in pravnih oseb v lokalnih skupnostih. SLS pričakuje od Vlade RS in ministrstva za finance, da bo preprečila nastanek motenj v financiranju lokalnih skupnosti zaradi morebitnih izvršb oziroma zarubljanja sredstev, ki so namenjena za financiranje zakonskih nalog v lokalnih skupnostih, in če že želi, da Telekom dobi ta sredstva naj jih zagotovi v državnem proračunu, saj je država itak večinski lastnik Telekoma in bi to pomenilo v praksi prelaganje denarja iz levega v desni žep, ne pa da to namerava storiti na breme lokalnih skupnosti.

Barbi Ravnikar

»Potres je ponovno odprl rane, ne le v hišah, temveč tudi v ljudeh«

Kar se tiče vremena, je bil dan lep. Kar se tiče ljudi, ki jim je bil moj obisk namenjen, tudi. Kar se tiče lokacije, pa sem na zadnjih ovinkih pred Bovcem vseeno čutila kepo v grlu.

Niti čudovit pogled na mogočen slap Boka niti zelenje me nista prepričala, da sem na izletu in da se lahko popolnoma sprostim. Vseeno sva si s »priložnostnim fotografom in šoferjem«, ki sem ga »najela« kar doma, privoščila krajši postanek v

okrepčevalnici ob cesti in s pomenljivimi pogledi ogledovala rahlo tresočo se skodelico kave, kajti ravno takrat se je »dogajal« popotresni sunek, ki očitno ni nikogar vznemirjal in presenečal. Razen mene, seveda. Poklicala sem še **Gregorja Rupnika, predsednika OO SLS Bovec**, ki me je že pričakoval. »Kar korajžno pridite« se je kislo nasmehnil v telefon »tukaj pri nas na Brdu (predel Bovca) ste varni, saj so vsi dimniki že popadali s streh. Lepa tolažba, ni kaj.

Ob prihodu v Bovec je bilo najprej videti, da se ne dogaja nič posebnega. Avtomobili s tujiimi registracijami so švigali sem in tja, turisti s prikolicami in športniki s kajaki, motoristi na svojih jeklenih konjičkih, ljudje s košarami iz trgovin. Že sam pogled na center Bovca in na uličico naprej pa je pokazal realno sliko stanja. Ograjena poslopja, s katerih odpada material, hiša, ki jo pravkar rušijo, razpoke na zidovju, stenah... Po kratkem sprehodu do cerkvice pri Polovniku mi je bilo že popolnoma jasno, da je spremljati »potres« prek medijev nekaj povsem drugega, kot gledati njegove posledice v živo; kaj šele doživeti ga.

Gregor Rupnik me pričaka na dvorišču in mi najprej razkaže posledice zadnjega potresa in najmočnejšega popotresnega sunka, ki se je bil zgodil dan poprej. Razpoke, kaj razpoke, luknje, na spodnji strani dimnik (seveda že »pobran« in po kosih zložen zraven kleti), v kuhinji mi pokaže omaro, iz katerih je zmetalo vso steklovino, krožnike, razne spominke, ki so zdaj že v smeteh... V spalnici nad omaro in posteljo debela razpo-

ka, ki grozi, da se bo še povečala... Strmin in prav zares mi ni najbolj prijetno. Ne vem, kaj naj rečem. Da mi je žal, da se je to zgodilo? Kako naj pomagam? »Neee, brez veze, najbolje, da sem tiho« pomislil, v tem trenutku pa me prehitel moj gostitelj: »To ni še nič, mi bomo že, mi nismo tako zelo ogroženi, da bi se morali izseliti, pogledajte tja čez, vidite tisti blok?«

Pogledam čez cesto in preko streh brez dimnikov zagledam stanovanjski blok, ki je bil »protipotresno« zgrajen leta 1978, po uničujočem »furlanskem« potresu. Sprehodiva se do tja, nikjer žive duše – stanovanja izpraznjena, na nekaterih oknih še nekaj cvetličnih lončkov, ki jim je »uspelo« ostati tam, kamor so jih postavili. Okna razbita, razen v spodnjem stanovanju, kjer so jih očitno tik pred potresom menjali, saj so videti nova, moderna. Zdaj jim popolnoma nič ne koristijo, saj so družine nastanjene v turističnih apartmajih v Kaninski vasi. Stanovanjski blok deluje »rahlo«; razpoka na razpoko, odpadel omet, žive rane na stenah... Kaj hitro jo mahneva nazaj, spotoma pa mi gospod Gregor pove, da so izpraznili tudi »učiteljski« in »vojaški« blok, 15 objektov je v Bovcu in v Čezsoči po zadnjih podatkih poškodovanih tako močno, da so na seznamu za rušenje.

»Povejte mi, kako lahko zvečer mir-

no zaspite?« ga vprašam. Samo nasmehne se. »Sam nisem tako zelo občutljiv in tudi ne pretirano prestrašen. Težje je z mlajšo hčerko. Njena najboljša prijateljica je ostala brez vsega, z družino so v Kaninski vasi. Zelo jo je prizadelo in mislim, da zdaj še bolj razmišlja, da se to lahko zgodi vsakemu, tudi nam. Jaz pa pravim, da bo tako, kot nam je pač namenjeno. Spom-

nim se, da sva z ženo po potresu leta 1998 modrovala, da za časa najinoga življenja verjetno ne bo več tako močnega potresa, da bi bilo treba spet karkoli na novo obnavljati, graditi.... No, pa sva se uštelala. Žena

Takojšnja pomoč gasilcev iz vse Slovenije je bila nadvse dobrodošla. Pomoč je prišla tudi iz Sežane, od koder so pripeljali zglobo platformo, s katero so si pomagali pri odstranjevanju poškodovanih dimnikov. Gasilec s Krasa Drago Sila je pri potresu že pomagal: »Tudi pred šestimi leti sem bil tukaj, takrat smo en teden prenočevali v osnovni šoli. Verjetno bo obnova tudi letos trajala dalj časa, na srečo pa nas ne ovira dež kot takrat.« Za svojo požrtvovalno pomoč je tedaj dobil občinsko priznanje, kar ga je zelo presenetilo. »Ljudem moraš pomagati, ko je taka nuja. Se niti ne vprašaš, besede 'ne' ni,« pove.

»Kar korajžno pridite. Tukaj pri nas na Brdu ste varni, saj so vsi dimniki že popadali s streh.«

Eden od dimnikov, ki jih je bilo potrebno sanirati, je bil Kelčev. Poleg poškodovanega dimnika je Slavki Kelc utrgalo tudi centralno cev in ji poplavilo klet. "Nepopisno," pripoveduje. "Že tretjič saniramo. Čeprav pravijo, da je bil zgolj blažji sunek, je bilo hudo, huje kot leta 1998. Ne vem, s čim smo se tako zamerili." V času potresa je bila Kelčeva sama doma, sin in mož sta bila v hribih. "Ko je zatreslo, sem stopila pod podboj vrat, se jih močno prijel in vpila. Še nekaj časa po potresu me je bolelo srce in cela leva stran," opisuje svoje muke. Tisto noč je odšla prespat k mami v Kal Koritnico. "Saj nismo spali, bedeli smo do dveh zjutraj." Potresni sunki so se vrstili še celo noč in naslednji dan, zato si je za vsak primer pripravila odeje v avtu. Prej so načrtovali ureditev turističnih apartmajev, sedaj pa dvomi, da se jim to izplača: "Kdo bo sploh še hodil v te kraje!"

je na trenutke jezna, ne samo žalostna, prav jezna, češ, zakaj se to dogaja prav tukaj, zakaj moramo prav Bovčani celo življenje nekaj »šparati«, sprašuje me, kdaj bomo šli spet na dopust, na morje, ker nismo bili že leta ... No, letos zagotovo spet ne bomo. Pa ne tarnam, da ne boste mislili in tudi nisem eden tistih, ki vseprek pljuvajo čez državo, češ, da ne naredijo nič za nas ali pa, da kar naredijo, je narobe.. Sploh ne. Ravno v teh dneh se je pokazalo, da nismo pozabljeni in menim, da je tudi sanacija stekla zelo hitro in učinkovito. Tudi predsednik stranke, Janez Podobnik in poslanec Ivan Božič iz Tolmina sta bila takoj po potresu pri meni in ostalih ljudeh in obljubila vso podporo pri sprejemanju ukrepov za čimbolj kvalitetno odpravo posledic potresa. V naši stranki so tudi prepričani, da ponovna sanacija objektov, ki so bili sanirani že po potresu leta 1998, ne sme bremeniti posameznikov, ki so že takrat nosili stroške sanacije in so tokrat ponovno prizadeti. Povedati moram tudi, da se je naš župan, Danijel Krivec, prav v teh dneh izkazal za izredno pozitivno osebnost, ki ve, na kakšen način s kakšnim pristopom je potrebno reševati nastalo situacijo. To ljudem veliko pomeni.«

Gregor Rupnik se razgovori. Gledam ga in poslušam. En človek, ena zgodba med mnogimi, ki se te dni dogajajo na bovškem, ki bi z malo več »sreče« lahko bilo res prava slovenska turistična meka. Saj ne, da ni turistov, le vedno znova je treba vse postavljati, vedno znova trepetati, kaj bo, če bo, ko bo... In presneto veliko poguma in volje moraš imeti, da se ponovno lotiš dela in vztrajaš. Govoriva o

Večina turistov se potresa kljub vsemu ni ustrašila. Družina iz Nemčije, ki sem jo srečala v Bovcu, je bila med potresnim sunkom ravno na poti in je dejala, da tresenja niti ni čutila. Skupina mladih iz Nizozemske pa je bila v času potresa na travniku, po končani vožnji s kajakom. "Malo nas je sicer zatreslo, vendar se nismo ustrašili. Prenočujemo v kampu, kar se nam v takih primerih zdi veliko varneje," povedo.

mногоčem – o zavarovalnicah in o vremenu, o gradbenih podjetjih in o Soči, o ljudeh in o kamnu, o politiki in o ribezu na njegovem vrtu...

Vmes prihiti žena in prinese kavo. In sveže stisnjen ribezov sok. Pove svojo zgodbo. Pride hčerka in gre na vrt. Čez cesto pravkar pakirata dva turista – pomahata in odbrzita. Življenje teče dalje.

Gremo še do Čezsoče. Ljudje so okrog hiš, delajo. Pospravljajo. Čezsoča je bila najbolj na udaru. To se vidi že takoj na začetku vasi. Prevzame me čuden občutek, da ne bi smela biti tam, hoditi tam okrog in si ogledovati ruševin in ljudi s praznimi pogledi. Fotografirati se mi zdi neprimerno, že kar neokusno, zato misel na to kar odžinem. Ljudje vendar niso na razstavi – delajo, da bodo imeli kje živeti. Se usesti za mizo. Prebrati časopis. In zvečer mirno zaspati.

Državna komisija za oceno škode po potresu, ki je 12. julija prizadel Posočje, je končala prvo fazo ocenjeva-

nja, v kateri so ocenili približno 470 objektov. Poškodovane objekte je komisija sicer uvrstila v 2., 3. in 4. razred poškodovanosti, svoje delo pa naj bi zaključila do konca meseca.

Državni zbor je po večurni burni razpravi z 45 glasovi za in nobenim proti sprejel novelo zakona o popotresni obnovi objektov in spodbujanju razvoja v Posočju, ki naj bi bila temelj za čim hitrejšo in čim učinkovitejšo sanacijo območja, prizadetega zaradi nedavnega potresa.

Spremembe zakona se nanašajo tudi na razvojno pomoč Posočju, ki naj bi se v prihodnjem letu in v letu 2006 povečala z zdajšnjih 400 milijonov tolarjev letno na 550 milijonov tolarjev v letu 2005 in 500 milijonov tolarjev v letu 2006.

Ne iz slabosti levice!

V zadnjem času se v medijih pogosto postavlja trditev, da slovenska »desnica« nima svojega jasnega političnega programa, ki bi lahko zamenjal dosedanje politiko LDS. Čeprav živimo v demokraciji in ima zato vsakdo lahko svoje mnenje naj bo to korektno ali pa tudi ne, verjamem, da se je potrebno na mnenja, ki so netočna in zavajajoča, odzvati z objektivno informacijo. Zaradi osrednjega pomena gospodarske politike se bom pri svojem dokazovanju jasnega političnega koncepta Slovenske ljudske stranke (SLS) ter slovenske in evropske desnice omejil samo na ta vidik.

Osnovni politični koncept, ki povezuje vse evropske ljudske in krščansko demokratske stranke in jim omogoča, da delujejo v okviru Evropske ljudske stranke, je koncept socialno-tržne ekonomije. Ta koncept sta med drugo svetovno vojno razvila predvsem Ludwig Erhard in Alfred Müller-Armack ter ga s povojnim nemškimi »gospodarskim čudežem« uveljavila v Evropi in svetu. Uspeh tega enkratnega modela temelji na povezovanju svobodnega gospodarskega delovanja vsakega posameznika z idejama socialne odgovornosti in pravičnosti, ki izhajata iz krščansko-humanistične etike.

Tako razumljeno tržno gospodarstvo verjame v sposobnosti, razumno načrtovanje in gospodarsko delovanje posameznika. Zato mu želi odpreti prostor, da optimalno izkoristi svojo nadarjenost, prizadevnost in podjetnost. Vloga države je v tem in samo v tem, da ustvarja ugodno gospodarsko klimo in skrbi za enakopravnost vseh subjektov na trgu. Prav pomanjkanje slednjega lahko smatramo kot slabost sedanje leve vlade RS. V SLS pa smo prepričani, da je poprej opisan gospodarski koncept izrednega pomena za nadaljnji razvoj naše države kot celote ter hkrati tudi za njen enakomernejši regionalni in socialni razvoj. Neo-liberalna ekonomija ne upošteva dejstva, da so gospodarski resursi, tako človeški viri kot materialne dobrine in trgi, omejeni in je zato ni mogoče modelirati na principu »igre z neomejenimi viri«. Upoštevati moramo omejenost virov. In prav to dela socialno-tržno gospodarstvo. Zato priznava, da je za delovanje trga in enakopravnost vseh gospodarskih subjektov na trgu blago vodenje države v smislu svobodne konkurence nujno potrebno. Slovenski mediji

so v zadnjem času pogosto omenjali gospodarske afere začenši s SIB banko, Orionom itd. ter primere klientelizma. V veliki meri so ti pojavi posledica tega, da država ni zagotavljala delovanja tržnih mehanizmov in enakopravnosti vseh subjektov na trgu. Nekdo lahko v teh pojavih vidi slabosti levice, vendar pa se v SLS ne želimo napajati iz teh slabosti. Želimo postaviti gospodarski koncept, ki teh slabosti ne bo dopuščal in to je socialno-tržna ekonomija. Želimo si racionalne odločitve slovenskih volivcev za ta koncept in to ne vidimo kot »napajanje iz slabosti levice«.

Rezultate evropskih volitev na evropski ravni predstavljajo afirmacijo konceptov, za katere se zavzemamo tudi mi. Zamenjava v vrhu evropske komisije in prihod Josúa Manuela Durao-a Barroso-a, vidnega člana Evropske ljudske stranke, pomeni nedvomno tudi zamenjavo gospodarskih konceptov. Nedorečeni in zato neuspešni koncept socialistično-neoliberalnega gospodarstva bo vsaj za naslednjih pet let zamenjal preizkušeni koncept socialno-tržne ekonomije. SLS se ne želi napajati na sicer nedvomnih napakah levice, temveč gospodarski koncept, ki je doživel novo in nesporno afirmacijo v Evropi, na jesenskih volitvah uveljaviti tudi v Sloveniji. Upamo in želimo, da bi se tudi slovenski volivci odločili za ta gospodarsko uspešen in socialno pravični model. S tem bi bila znatno olajšana naša gospodarska integracija v skupno evropsko tržišče in omogočen hitrejši in socialno sprejemljivejši razvoj Slovenije.

Prof. dr. Andrej Umek

Ampak zares: kdo si lahko privošči širino?

Miha Kovača, znani politični komentator, je v enem izmed svojih prispevkov zatrdil, da usoda SLS dokazuje, da ni mogoče sedeti na eni strani in se spogledovati z drugo. Na-

ključno ali ne, je dr. Slavoj Žižek, ideolog LDS v intervjuju za Mladino trdil, da je SLS v težavah zato, ker je želela ves čas iskati kompromise. Obe izjavi sta popolnoma enostranska. Iz usod t.i. velikih koalicij, ki jih je sedaj doživela Slovenija, se lahko sklepa samo eno: LDS je v vseh dosedanjih vladah dosegla, da se je morala koalicijska stranka (v našem primeru SLS) odločiti med lastno identiteto (programom) in volivci na eni ter pokornostjo LDS na drugi strani. Zapleti in menjava, ki so se zgodili sedanji vladi v zadnjih tednih, to samo potrjujejo.

Že ob sestavljanju tako raznorodne vlade in podpisovanju koalicijske pogodbe je moralo tako vpletenim, kot medijem in zunanjim opazovalcem, biti jasno, da ne gre za sodelovanje enakomernih strank, ampak za dogovor o izvedbi (vladnih) projektov, glede katerih imajo sodelujoče stranke možnost doseči dogovor. SLS je v vladi z LDS žal prevečkrat spoznala, da LDS razume koalicijsko kot uresničevanje idej LDS. Razumljivo je, da je slej ko prej prišlo tudi do točke, ko smo imeli v SLS podobna stališča kot opozicija in razumljivo je, da ne moremo prevzeti odgovornosti za nekatere poteze vladne koalicije, katerim smo ves čas nasprotovali. Mnogi so nam to očitali, vendar je z našega gledišča tako delovanje edino pošteno in konsistentno.

Žal se v Sloveniji dogaja to, da se posameznikom in strankam očita lastnosti kot so širina, spravljivost in pripravljenost na sodelovanje, namesto da bi se s prstom pokazalo na tiste, ki ravno tega niso zmožni in so po našem mnenju odgovorni za vse večjo polarizacijo slovenskega političnega prostora. Kljub temu se SLS tudi v prihodnje ne namerava odpovedati iskanju dogovorov in kompromisov, še posebej glede ključnih razvojnih in strateških vprašanj prihodnosti Slovenije, kot so razvoj gospodarstva, regij in podeželja, šolstva ter učinkovite družinske politike. Verjetno pa je to veliko bolj mogoče v programsko sorodnih koalici-

jah - zato od jesenskih volitev res pričakujemo spremembe.

Od političnega analitika formata g. Kovača bi lahko pričakovali, da jemlje koalicijske stranke veliko bolj vsebinsko kot pa zgolj na ravni »ljubezenskih razmerij« in nestabilnih partnerstev. Kljub temu v svojem odgovoru nasprotuje definiciji sredinskosti, ki jo je sam oblikoval v svojem prvotnem komentarju (»...sredinsko politiko je mogoče peljati le z ustvarjanjem enake distance do leve in desne.« M. Kovač, 10.7.2004). V SLS dojemamo levo, desno in sredinsko predvsem vsebinsko/vrednostno in ne po odnosu do trenutnih političnih razmerij.

»Medalja« ima za nas iz SLS dve plati. G. Kovač je »krivdo« za odslovlitev SLS iz vladne koalicije nič kaj zelo »široko« naprtil sami SLS; ob tem ni niti za sekundo pomišljal, da je bila za nemogoče razmere v koalicijski odgovorna tudi LDS. Glede na to, da se LDS-u v 12 letih to ni zgodilo prvič, bi vsak razumen opazovalec vzroke iskal tudi pri LDS, ne samo pri zunanjih ne-bodi-jih-treba.

Vsi spori in razhajanja, ki jim lahko sledimo od oblikovanja koalicije leta 2000 do aprila 2004, so temeljili na vsebinsko različnih pogledih in naših vrednotah: naj je šlo za vprašanje zlorabe umetne oploditve, dohodninskih olajšav za družine, homoseksualne poroke in v končni fazi za problem izbrisanih. Vse te teme so veliko resnejše kot igra v peskovniku, in zelo resno smo jih jemali tudi v SLS.

Kako in do kdaj bo SLS plačevala ceno za takšno (ne)načelno držo, bodo konec koncev odločali volivci - to ima g. Kovač prav. V obdobju od svoje ustanovitve sta obe predhodnici sedanje SLS (SLS in SKD) doživljali vzpon in padec. Značilno je, da se je SLS vsakič znova po padcih znala dvigniti in to se bo zgodilo tudi tokrat. Slovenska ljudska stranka se je v preteklosti in se bo tudi v bodoče zanašala predvsem na svoje lastne moči in svoje volivce. Člani in ideologi LDS pa bodo imeli čez glavo zadosti dela, če bodo hoteli pomagati svoji stranki, da se iz najbolj klientelistične stranke v našem delu sveta, kdaj spremeni v sodobno evropsko stranko.

Rok Ravnikar

Zgodbi

Pred nami je nov predvolilni čas. Spet se bomo morali navaditi na velike obete, ki bodo smeje oznanjali novo dobo slovenski državni zgodovini. Teklo bo po plakatih od obljub in slovensko ljudstvo bo gledalo se čudilo in bralo.

Dvanajsto leto, žal, že teče t.i. zgodba o uspehu. To zgodbo so napovedovali in jo pestovali v največji politični stranki LDS. Teče že dvanajsto leto. Če smo manj razgledani in pozorni ji lahko verjamemo, če pa smo bolj kritični in objektivni pa tej zgodbi ni verjeti.

Poglejmo denacionalizacijo. Konec leta 1991 je bil zakon sprejet. Vse je bilo usmerjeno, da se poprava teh krutih krivic povojnega časa, čimprej popravi. Toda od tedaj teče že trinajsto leto in še vedno je v zraku osnovno vprašanje predvsem levega dela politike, kakšne krivice se bodo napravile. V zakonu nedvomno piše, da je treba vrniti bivšim lastnikom v naturi in če to ni mogoče pa z ustrezno odškodnino.

Prav tu se je zapletlo, saj je bila večji del slovenske politike, leva stran, proti temu. Menili so, da bo proračun izredno obremenjen in da to pomeni zavora pri razvoju države. Temu so pomagali tudi pravobranilstvo in sodni sistem, ki je nenehoma zavračal odloke Upravnih enot.

Parlament je že v začetku leta 2000 sprejel sklep, ko je obravnaval poročilo o izvajanju denacionalizacije, da morajo biti vsi primeri do konca leta 2000 že na prvi stopnji sodnih procesov.

To se seveda ni zgodilo kljub temu, da smo bili vedno opozorjeni s strani EU, da pravni red na tem področju ni urejen.

Poglejmo primer lastninskega preoblikovanja. Zakon je bil sprejet jeseni leta 1992 in operativno pripravljen v začetku leta 1993. Ker je bil velik problem zaščite družbenega premoženja, kakor smo takrat imenovali državno lastnino, je bil sprejet dopolnilni člen v juniju 1993. Le ta je določal, da: vsi brezplačni prenos družbenega kapitala na druge pravne osebe so nični. To je bil tako imenovani 29. člen. Ta člen so nasprotniki poštene privatizacije naslovili na Ustavno sodišče, ki ga je tik pred polletjem tudi zavrgel.

Ta dogodek je pomenil udor v pravni red in vsem je bilo znano, da družbena lastnina ne bo zaščiten. Začel se je boj na pravnem in ekonomskem področju. Ta boj je pomenil vse načine iskanja privatizacije pri katerem nihče ni za nič odgovarjal. Zakon je predvideval, da so vsi ugovori in spori iz področja lastninskega preoblikovanja sodno prednostno obravnavani.

Iz tega so nastale vse možne in ne možne oblike iskanja najkrajših poti za bogatenje, uničevanja novih podjetij in prenos zanimivih in koristnih funkcij brezplačno na nove firme. Teh sledi nobeden ni spremljal ali celo preganjal in sankcioniral. Sodni sistem svojega dela ni opravil in niti se ni uskladi glede enotnih pristopov. Lastninjenje je šlo po svoji poti in mnogih podjetjih so delavci ostali brez pravic ali možnosti, da koristno vložijo svoje certifikate in čakajo na učinke dobrih poslovanj.

Oba ta dva primera sta daleč od zgodbe o uspehu saj je uspeh bil na voljo le malokaterim izbrancem, drugi in predvsem večini, pa so te dogodke le nemočno opazo-

vali. Dogodilo se je veliko razslojevanje. Na eni strani peščica izredno bogatih, na drugi trume tistih, ki so veseli, da imajo službo.

To je bila politika edine politične strukture, ki na vsak način želijo zaviti v ugotovitev, da je bilo pri nas lastninjenje uspešno ali celo najbolj uspešno na področju dežel, tako imenovanega bivšega komunizma.

Ne smemo pozabiti, da je pred volitvami leta 1992 vodilna LDS pozvala podjetja naj se vržejo v naročje Slovenski razvojni družbi (tedaj Razvojnemu skladu), ki bo reševal in rešil premnoge probleme. Politični maneuver, ki je premnoge omamil in znašli so se v objemu strukture, ki ni mogla obvladati take mase podjetij in so premnogi shirali in izginili iz registra. Teh podjetij je bilo 96.

Poglejmo tudi sedanjo strukturo t.i. državne kapitala. Izgleda, da je lastninjenje že mimo in da so interesi pomirjeni. Daleč pa smo od tega, da bi sedanji državni kapital bil lastninsko urejen in dajal podobno sodobni urejeni družbi. Normalno je, da ima vsaka državo svojo strategijo, ki pazi na temeljne vzvode lastne moči razvoja in zagotavljanja zaposlovanja ljudi in predvsem mladih izobraženih kadrov, ki trkajo na vrata zaposlitve. Današnja slika kaže, da država, vlada oz. vladajoča struktura, ki jo vodi LDS obvlada še izjemne državne potencialne. To se dogaja preko KAD-a, SOD-a, SRD, ki sedaj postaja DSU in ima v posesti še velike nepremičninske potencialne. To so tudi zavarovalnica, sistem telekomunikacij določenih bank, elektro sistema, pošte in številnih zavodov in uprav, ki bedijo uspešno in neuspešno nad državnim kapitalom.

Zanimivo je, ko to ugotavljamo, da je to t.i. velika državna shramba, ki je vodeča struktura ne spusti izpred oči, saj je tam možno vsak čas dobiti s prodajo oz. lastninjenjem premnoge velike zneske, ki pridejo prav, da se krmi že itak prevelik proračun in poraba, ki gotovo ni racionalna.

Iz podatkov je razvidno, da je več kot 35 pomembnih podjetij v Sloveniji v več kot 20 % lasti KAD-a. Med njimi so vse igralnice in kazinoji, loterija, Gorenje in mnoga druga podjetja. V tej lasti so še s pomembnim deležem naši velikani kot so: Krka, Mercator, Sava, Petrol, Istra Benz, Luka, Pivovarna Laško, Merkur, Intereuropa, Helios, Belinka, Kolinska, Delo, Terme Čatež in podobno.

Na taki osnovi so dani močni vzvodi pri usmerjanju slovenske ekonomije in ta komandni stolp je LDS res v temeljno oporo.

Ko smo se pripravljali na sanacijo bank v leto 1991 in 1992 je bil tik pred volitvami sprejet zakon o sanaciji bank in hranilnic (1992). Iz prej predvidenih 11 saniranih bank so na koncu prišle v postopek sanacije samo tri banke in sicer NLB, KMB in Nova goriška banka.

To poudarjam zaradi tega ker se je na podlagi 11 bank pripravila masa sredstev, ki so jo potem uporabile le tri banke. Že pred osamosvojitvijo so banke sistematično izčrpavale gospodarstvo, saj je bila takratna inflacija enostavno povedano uničevanje dobrih gospodarjev.

Vsi vemo, da je vsaka inflacija najbolj škodljiva dobrim gospodarjem, saj še s tako velikim naprežanjem ne more dohitevati inflacijskih stopenj. Torej smo banke pestovali, podjetja in novi gospodarski potenciali pa so bili naprej izkoriščani z znanim TOM-om, ki je odiral podjetja in osta-

le pravne osebe in urejeval dobre bilance saniranim in ostalim bankam.

V hudi mednarodni konkurenci, kjer je bil uspeh zagotovljen samo s konkurenčno sposobnostjo, to pa je v 2 tretjinah EU so morala podjetja iskati finančne viri pri svojih poslovnih partnerjih ali pa preko njih, velikokrat tudi po lastni iznajdljivosti.

Na domačih tleh pa je rasla in se širila državna uprava, ki se je v preteklem letu še s posebnim zakonom zabetonirala. Tako skoraj ne bo mogoče novim vladnim strukturam zamenjavati kadre, ker so že dovolj »strokovnik«. Državna uprava je po obsegu tako narasla, da bi igraje obvladala deželo z 10 milijoni ljudi.

Zadnje čase je veliko govora o državni strategiji razvoja. Če vse to kar smo povedali vzamemo v obzir, potem je lahko ta strategija eno samo veliko popravljanje napak in razvojnih usmerite, kjer je to naše potrpežljivo ljudstvo živelo iz dneva v dan in upalo na boljše čase. Ne pozabimo, mnogim so plače pospele na nerazumne višine in nič se že ne zgražamo, ko je govora o posameznih, ki so mu letni prejemki sto in več milijonov. Takih potrpežljivih državljanov ni več moč najti v Evropski družbi. Strategijo razvoja si predstavljam v izredno kritični analiza stanja in ugotovitvi kje smo, kaj lahko pričakujem, kaj so naši kadri na vseh nivojih sposobni zagotoviti in kje na naša samozavest, da se ne zatajimo in ne samo, da smo dežela izjemne lege in neslutnih lepot, ampak tudi dežela, ki se zave svojih korenin in mladi rod ohranja svežega, žilavega, sposobnega in zvestega.

Iz temeljitih analiz bi potem natančno določili, kje je naša prihodnost s posebnih poudarkom, da zagotovimo zaposlitev vsem in dostojno življenje, kar je izraz, vreden človeka.

Ugotavljam tudi, da vseh teh skoraj 12 letih vladanja levega dela politike ni bila zagotovljena politika primerne narodove reprodukcije. Nasprotno, priča smo, dobesedno proti narodni demografski politiki. Še vedno se znamo zgražati nad tistimi, ki imajo pogum, samozavest in voljo, da sprejmejo večje število otrok. Tak liberalni pogled je uničujoč. Uničujoč zaradi tega, ker ne gleda na pojutrišnji dan in razmišlja kdo bo zagotovil vsem tistim, ki so že v velikem številu, primerno jesen življenja. Zadnji trenutek smo bili priča kako se VZAJEMNA, kljub naslovu svojega delovanja, spušča v avanturo, da se starejšo generacijo bistveno obremeni, ker so pač menda z njimi večji stroški. Drugače povedano ta generacija postaja breme in le tako nanjo gledajo. Vzajemnost pa je izraz,

ki pomeni medgeracijsko sodelovanje in zagotavljanje možnosti normalnega življenja, ne da bi koga odrinjal.

Pri narodovi demografski politiki je potrebno zagotoviti pogoje, ki omogočijo številnim družinam normalno življenje, šolanje, saj že tako prevzemajo večji del bremena prihajajočih časov. Nikogar ne moremo prisiliti v sprejem večjega števila otrok, ni pa etično in moralno posmehljivo spremljati vse tiste, ki imajo v tem primeru veliko večjo voljo do življenja. Če bodo normalni pogoji za zdravo rast družin potem ne bomo oznanjali po liberalno: uvozili bomo ljudi in otroke iz drugih dežel.

Naenkrat se je vodilna politična struktura spomnila, da imamo tudi Slovence po svetu. Med tem, ko so raztepeni po skoraj vseh delih sveta, jim (LDS) vžge, da so to Slovenci in celo nekateri med njimi naši državljani. Vzgaajo jih v zavesti, da so del Slovenije, kjer so bili domovi očetov in dedov. In sedaj naenkrat po 14 letih dobimo sled, da je mnogo med njimi izredno uglednih strokovnjakov v svetu priznani in bi celo nam utegnili koristiti.

Iz takega razmišljanja in političnega jezika, veje velika hinavščina in nespoštovanje.

VZPON SLOVENIJE. Ta parola je bila izrečena pred dnevi, ko je LDS s svojim predsednikom gnev. Antonom Ropom predstavljala svoj politični volilni program. Če smo prej dopovedali, da zgodbe o uspehu ni bilo in da je to obrabljena fraza, ki v večini državljanov ne more biti sprejeta, saj mnogo med njimi, ki živijo na robu življenja.

Sedaj, ko smo v EU je stanje jasno. Spadam med države druge polovice EU. Ta vzpon si predstavljam kot peš hojo do približno 1200 m, kjer je še trava in dovolj senca. Ta višina pa predstavlja komaj evropsko povprečje. Torej vzpon bo tedaj, ko bomo šli v navezi preko skalovja in dosegli kdo ve kdaj evropski vrh. Ta vrh pa se od slej meri samo z BDP na prebivalca. To je tudi inflacijska stopnja, ki pa so je finančni makroekonomisti zadrževali v visoki številki in morali bi iti pred leti v deželo, kjer komaj poznajo ekonomijo in so jo spravili na evropski nivo.

Res smo lahko hvaležni, da imamo tako potrpežljivo ljudstvo. To ljudstvo nam je lahko v ponos, toda ne samo takrat ko ga rabimo, ampak tudi takrat ko se delijo veliki dobički preko dividend in pomoči, da se da normalno živeti.

Bodi srečna Slovenija, kjer s tem povečano največ in premnoge skrbi izbrisemo iz obraza.

Izidor Rejc

Janez Remškar

Oblike korupcije v zdravstvu Kako jih zmanjšati ali preprečiti?

Pred časom je parlament razpravljal o korupciji v naši državi. Govora je bilo o tesni in za državo škodljivi prepletenosti politike in posameznih gospodarskih subjektov. Parlament je sprejel sklep, da tega pri nas ni, ne oziraje se na številne primere, ki jih je celo tedanja državna tožilka ocenila kot "lumparijo", ki pa, kot je dejala tedaj, ni kazniva. Človek se potem sprašuje ali se politiki zde sami sebi tako močni, da si to lahko privoščijo, vključno z obvladovanjem "neodvisnih" medijev in sodstva ali pa tako zelo podcenjujejo svoje volivce. Pa ni problem samo v tem. Enak, če ne celo večji problem je, da tudi tedaj, ko so koruptivna dejanja jasna, sodni mlini ne uveljavijo svoje moči. Lahko se vprašamo zakaj je tako. Vsakdo od nas si bo našel svoj odgovor. Kljub vsemu je najbolj verjeten odgovor en sam: PRAVNA DRŽAVA NE DELUJE.

V nadaljevanju svojih razmišljanj se bom osredotočil le na nepravilnosti na področju zdravstva, ki jih bolje poznam, na aktivnosti, postopke in neposredna dejanja, ki so v nasprotju z zapisanim v zakonodaji. Kljub korektnemu delu večine zaposlenih v zdravstvu, dobivajo posamezne oblike korupcije v zdravstvu večji obseg. Kršitve se dogajajo tudi s strani najbolj odgovornih. Zaradi obsega in načina, kar vse bom osvetlil v nadaljevanju, bralec pa si bo mnenje izoblikoval lahko sam, postaja moteča na vse več področjih delovanja zdravstva. Javnost se na to sicer odziva, vendar medlo, vedno v strahu zaradi posledic, uradna politika pa, ki bi morala reagirati, večinoma molči.

Korupcija je definirana s strani Svetovne banke kot izkoriščanje javnih služb za pridobivanje privatnih koristi. Pri tem se lahko uporablja osebni ali vpliv in moč organizacije ali podjetja, za pridobivanje lastnih oziroma koristi podjetja. Opredelitev posameznih dejanj za korupcijo je težka, ker jih s tem opredelimo za nekaj nemoralnega, ško-

dljivega za posameznika in državo. Ko pa začnemo razmišljati o pojavu lahko ugotovimo, da je v našem življenju marsikaj prepleteno s tem. Ali je ali ni mala korupcija nagrada otroku, da naredi nekaj, kar brez tega ne bi naredil? Ali je ali ni korupcija darilo, še tako majhno, ki ga damo komu, ki je rešil naš problem bolj in hitreje kot je bilo pričakovati, pa čeprav je to le njegova službena obveza? Ali je to res le hvaležnost in ob slučajnem naslednjem srečanju z istim človekom v resnici ne pričakujemo prednosti, pa čeprav še tako majhne? Korupcija o kateri je vredno govoriti je seveda vse kaj drugega od navedenega. Lahko je sporadična, lahko je vsakodnevni pojav in dobi v družbi obliko endemije in tedaj moramo biti nanjo pozorni in nanjo tudi reagirati.

Korupcije v zdravstvu je več kot smo jo sposobni spoznati. Pa ne samo pri nas. O tem je na razpolago vrsta podatkov iz različnih držav. Pojavlja se predvsem tam, kjer se na področju javnega sektorja pojavlja državna regulativa, ki je nujna zaradi omejenih finančnih sred-

stev, država pa ni pripravila ustreznega nadzora in kazni.

V ospredju možnosti za korupcijo so **čakalne vrste**, ko država krči dostopnost zaradi finančnih omejitev in s tem krči trg.

Podobno je stanje ob **povezanosti managementa in proizvajalcev storitev in opreme**, kjer je možno izigravanje kljub obveznim razpisom. Ponudniki storitev in proizvajalci opreme poleg tega lahko vedno inducirajo povpraševanje. Če vlada tega ne nadzira, lahko pride do izjemnega povečevanja stroškov in ne nazadnje do povsem napačnih lokacij posameznih resursov (zahtevne aparature, kadri). Zdravstveni kader in tudi zdravniki sami, ob neustreznih in zavajajočih informacijah, povečajo povpraševanje po takih in drugačnih zdravstvenih storitvah in s tem pridobe možnosti za dodatno plačilo. Do tega ob pravi informiranosti ljudi ne bi prišlo.

Pri vsem tem je pomemben nivo odgovornosti in moralne vrednote družbe, kar močno vpliva na nivo korupcije. Če so odločitve in ravnanja državnih usluž-

bencev, tudi zdravnikov, odgovorne in javnosti predstavljene pregledno, tedaj so možnosti za osebni profit zelo majhne. Obratno. Individualne korupcije je veliko več, ko je korupcija administracije endemična in so pritiski z podkupninami veliki. Najvišji državni uslužbenici morajo tolerirati podkupnine zdravnikov, če sami sebi dovoljujejo podkupnine s strani podjetij, ki sistem oskrbujejo z najrazličnejšimi proizvodi. Tako je v svetu. Kaj pa pri nas?

Korupcijo v zdravstvu lahko delimo na štiri oblike: podkupnine, krajo, birokratsko korupcijo in napačne informacije. Vsaka ima svojo motivacijo v finančnem pogledu in še pogosteje z pridobivanjem moči in vpliva.

Podkupnine za management so najpogostejše pri zagotavljanju storitev, servisiranju v bolnišnicah, kar vse bi moralo biti rešeno z razpisi, brez dodatnih plačil. Ali je tako? In če ni zakaj ni? Za zagotavljanje boljše in za zagotovitev prednostnega dostopa do storitve so pod "pritiski" zdravniki. Pogosto bolniki dodatno in nepravilno plačujejo za storitve in materiale, ki so zelo dragi in jih država omejuje (slednje še posebej velja za zobozdravstvene storitve). Ni redko neposredno plačilo medicinskemu osebju za zelo drago in težje dostopna zdravila. Zelo so, kot sem že omenil, razširjena darila za zdravstveno osebje s čimer si skušajo bolniki zagotoviti dobro ali celo boljšo oskrbo prihodnjic. Podkupnina omogoči enemu bolniku hitrejši dostop, boljše storitve, vendar na škodo drugega. V zdravstvu niso redke podkupnine s strani preskrbovalcev, ki dajejo podkupnine tistim, ki so v položaju da soglašajo in podpisujejo pogodbe. Endemična pojavnost slednjega celo vodi v tih dogovor oz. razumevanje med različnimi organizacijami.

Največ koruptivnih dejanj je na področju zdravil. Kupovanje in predpisovanje posameznih zdravil je pogosto vezano z prikritimi oblikami korupcije. Zastavimo si lahko vprašanje zakaj je proti

plačilu za opravljeno delo, potrebno tudi pri nas testirati, v svetu že široko uporabljano zdravilo? Ali gre res za testiranje ali ne gre bolj za dobro "informiranje" zdravnikov podkrepjeno z dodatnimi zaslužki? Teste praviloma opravijo izbranci, ki s svojim vplivom prispevajo k širjenju uporabe, lahko tudi, izjemno dragega in ne tako učinkovitega zdravila. Farmaceutske firme tudi vedo, da na prodajo svojih proizvodov močno vplivajo z povabili na najrazličnejše kongrese. Vse to je nič drugega kot korupcija. Kako je s tem pri nas? Spomnimo se reakcijo direktorja farmacevtske firme na očitke tedanjega strokovnega direktorja UKC ob obisku nekaterih vodstvenih delavcev farmacevtske tovarne v Keniji!?! Če se ne motim naj bi šlo za poslovne poteze, ki so uveljavljene povsod!??

Posebna oblika korupcije so tudi male kraje, tako v privatnem kot državnem sektorju. V Angliji so izračunali, da predstavlja kraja obvez, zdravil in pisal preko 15 milijonov funtov letno. Male kraje in nepotrebno predpisovanje preusmeri javna sredstva v privatne žepne ne da bi bolniki imeli kakršnokoli korist.

Osebe javnih ustanov ima možnost ponuditi usluge z uporabo javnih sredstev kot je oprema, prostori in kar je najvažnejše, svojega delovnega časa. Temu lahko kar rečemo plazeča se privatizacija in je najpogostejša v državah tranzicije in tudi pri nas. Zdravniki pogosto nudijo v celoti privatno uslugo znotraj delovnega časa v javni ustanovi, k običajni storitvi pogosto dodajo še kakšno, čeprav ne nujno storitev in jo lahko mimogrede tudi zaračunajo itd. Zdravniki, zaposleni v javnem sektorju pogosto delajo kot svetovalci ali specialisti pri privatniku in ni redko, da se delovni čas pri privatniku močno prekrija z delovnim časom v ustanovi kjer prejemajo redno plačilo. V Angliji so morali zaradi tega nekatere bolnišnice najeti privatne detektive, ki so nadzorovali posamezne zdravnike.

Premik v načinu financiranja iz ti-

stega odvisnega od vhodnih normativov in proračunsko nadzorovanega na orientiranega izključno v končni proizvod oziroma rezultat, resnici na ljubo poveča učinkovitost. Istočasno pa daje vodstvu velika pooblastila in ni slučaj, da je to razlog za povečanje korupcije, še posebej v državah z recesijo.

Državni uradniki nadalje pogosto sprejemajo odločitve vezane na posamezne zdravstvene ustanove iz vidika osebne politične kariere. Dejstvo je, da bo politik deležen priznanja lokalne skupnosti, pa čeprav bo zaradi sebe obdržal pri življenju neuspešno, da ne rečem nepotrebno bolnišnico. Tudi to se lahko šteje za korupcijo in tu je izgubljenega največ denarja. Napačna naložba javnega denarja je največja kraja. Denarna sredstva se ne porabijo za kvalitetne zdravstvene storitve temveč za vzdrževanje nečesa kar nekemu polni žep. Poudariti je potrebno, da je tu odnos najpogosteje ambivalenten oziroma s strani lokalne skupnosti sprejet celo z odobravanjem, kar pa je seveda razlog, da morajo biti državni uslužbenci še toliko bolj dosledni, če hočejo delo in organizacijo racionalizirati. In končno. Ali komu kaj pomenijo postelje v bolnišnici na katerih se izvaja nevarna medicina. Mogoče.

Ena od največjih nevarnosti, za izgubo denarja, še posebej v državah v tranziciji, je uvedba novega sistema financiranja, ki prinaša vzpodbude na strani ponudbe, ne da bi pred tem uvedli ustrezne kontrolne mehanizme. Kot dober vzgled nam je lahko uvedba t.i. DRG sistema v ZDA (pri nas sedaj SPP sistema), ki je navkljub izjemno dovršeni kontroli, privedla do razvrščanja bolnikov v bolj plačane skupine. Bojim se kaj se bo zgodilo pri nas, kjer management praktično nima na razpolago nikakršnih kontrolnih mehanizmov, kaj šele plačnik.

Ne redko se pojavljajo kot oblika korupcije tudi nepravilni oz. neustrezni izvidi, pisani izključno v korist bolnika (vozniška dovoljenja, izvidi za opravljanje določenih poklicov itd.) Nekaj podobnega je tudi predpisovanje zelo dragih zdravil (eritropoetin), ki so kasneje namenjeni povsem drugi uporabi in imajo visoko ceno na tržišču. Naj omenim tudi možnosti napačnih izvidov za potrebe zavarovanja, kar pri nas zaenkrat še ni močno razširjeno. Z omejevanjem pravic obveznega zdravstvenega zavarovanja in ob kontroli dostopa do storitev, pa se bo obseg dodatnih zavarovanj močno razširil in s tem tudi možnosti korupcije.

Eno izmed zelo pomembnih in ključnih vprašanj je ali dovoliti zdravnikom delati v javnem in privatnem sektorju. To vprašanje ima določen pomen v bogatih državah, v revnih pa je boljše vprašanje katero obliko privatne prakse dovoliti zdravnikom. Popolna prepoved privatnega dela pomeni da bodo zdravniki javnega sektorja ves svoj čas porabili za potrebe javne prakse in ne bodo naročali bolnikov v svojo privatno ordi-

nacijo. Pomeni pa tudi možnost neuradne privatne prakse znotraj delovnega časa javnega zavoda. Potrebno je poiskati vzroke za tako ravnanje. Posredi so lahko nizki osebni dohodki, pogosto pa seveda slabo napisana zakonodaja.

Zavedati se moramo, da korupcija znižuje ekonomsko rast po eni in investicije v privatni sektor po drugi strani. V neurejenih sistemih in ob velikem pomanjkanju sredstev pa država zavestno prenese na rame bolnikov velik del stroškov. Čemur bi pa kljub izkoriščanju takega stanja s strani zdravstvenega osebja, rekli korupcija.

Reguliranje korupcije v zdravstvu je izjemno kompleksno in težko področje. Najprej je potrebno opredeliti vzroke. Na primer: ali neuradno plačevanje pomeni oz. zagotavlja preživetje sistema (z dodatnimi prispevki iz žepov bolnikov), kot je to pri nas bilo in je še na področju zobozdravstva; in obratno: ali to pomeni zniževanje učinkovitosti sistema in konec enakopravnosti bolnikov? Odločitve politike morajo biti pravilne sicer problem ne bo rešen. Pomembno je, da ocenimo in opredelimo ali gre za endemično obliko korupcije ali so posredi le posamezni primeri. Najslabše je, če tiščimo glavo v pesek. V prvem primeru je malo upanja, da bomo korupcijo omejili z posameznimi aktivnostmi, ker je ukoreninjena globoko v družbi!?! Zavedati se moramo dejstva, da visoka stopnja korupcije naredi ljudi revne, neenake in poslabša zdravstveno stanje prebivalstva. Danes se bi morali vsi zavedati, da je med našimi zahtevami po zdravstvenih storitvah in finančnimi možnostmi države, velika luknja in vedeti moramo da vsa dodatna sredstva to luknjo zapirajo. Trdo reagiranje, ob odsotnosti drugih mehanizmov in vrednot, v primerih korupcije, je marsikje pomenilo umik zdravnikov iz državnega sektorja in s tem kritično zmanjšanje kadra. Naj poudarim izkušnje tujine. Kažejo na to, da so zelo pomembne plače v javnem zdravstvu. V državah OECD so te 2,5-4 kratniki povprečnih državnih plač. Ob drugačnih razmerjih se zelo hitro pojavijo stranpoti. Luknja med potrebami in možnostmi pa lahko zapremo tudi z oženjem pravic ali povečevanjem prispevkov za zdravstveno zavarovanje. Ob oženju pravic se takoj pojavi skupina ljudi z nizkimi dohodki, ki jim je potrebno s strani države zagotoviti določene storitve, ki ne sodijo v obvezni del zavarovanja in spet smo na začetku zgodbe. Pojavijo se ljudje, ki bi želeli plačati za to diskrecijsko pravico.

Dejstvo je, da je korupcijo težko odkrivati, še posebej iz razloga, ki je vsem nam dobro poznan: korist imata v bistvu oba, vendar ob tem ne gre spregledati dejstva, da iz igre povsem izpade tisti, ki nima denarja zaradi česar bi morali biti odgovorni do tega pojava zelo občutljivi in vzpostaviti čim več možnih kontrolnih mehanizmov. Reševanje preko kazni je vprašljivo in ne prestraši zdravnikov. Veliko boljše rešitev je pla-

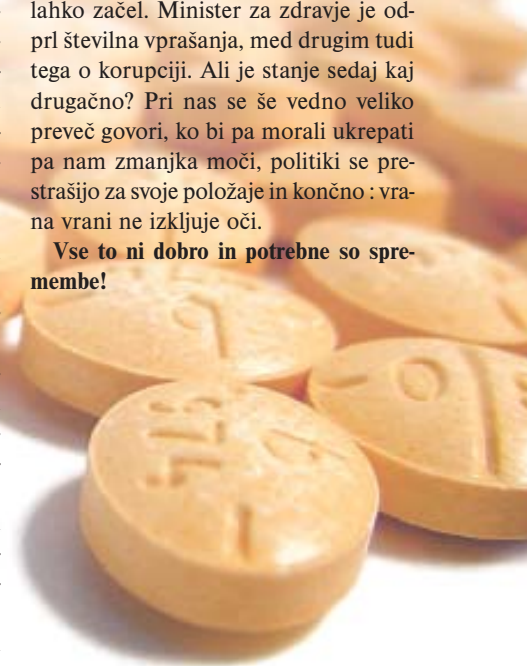
čilo zdravnikov po storilnosti pri čemer je seveda potrebna strokovna kontrola. Vsak zdravnik se v toku časa uvrsti v skupino ki mu ustreza glede na opravljeno delo in dohodek.

Bistveni sovražnik dobre ureditve je tudi kompliciran sistem oziroma sistem vodenja, ki ni urejen. Mimogrede, pri nas imamo oboje. Najpogosteje reforme demontirajo sistem centralnega planiranja in uvajajo proračune ali plačevanje storitev. V drugem primeru se običajno takoj pokaže tendenca za širitve. Če gre za neustrezne storitve, namenjene le za pridobivanje finančnih sredstev je tudi to ena od oblik korupcije. Pri sistemu proračuna mora biti največja pozornost usmerjena v postavitev odgovornosti.

Organiziranje financiranja zdravstva je opredeljeno na tri načine: z viri vseh sredstev, alokacijo teh sredstev in kapacitetami za izvajanje storitev. Pomembno je da so te tri funkcije in finančni tok med njimi nadvse pregledni. V državah tranzicije pa je še dodatni problem in sicer zagotovitev resnične neodvisnosti zdravstvenih zavarovanj od ostalih finančnih institucij. Za obvladovanje korupcije v zdravstvu je pomembno, da so pravice bolnikov jasne, pritožbene poti morajo biti kratke, enostavne, upravljavci sistema morajo biti močni, morajo imeti pa tudi zaupanje ljudi.

Sicer pa je korupcija v zdravstvu in tudi nasploh, simptom globljih problemov v družbi in je ni mogoče rešiti z delom agencij, kaznimi ali boljšim plačilom. Dežele, ki nimajo izdelanih jasnih pravil, opredeljenih pravic, neodvisne zakonodajne veje oblasti in velike odgovornosti vseh delujočih v sistemu javnega sektorja (odstopi iz objektivne odgovornosti), imajo več možnosti za korupcijo. Prav zaradi tega se mi zdi sprejeti sklep parlamenta še toliko bolj sporen. V tem trenutku pa se po vsem tem lahko samo vprašam: zakaj bi del slovenske populacije ravnal drugače? Izprijeno. Vendar zgodba se začne drugače. Naj zaključim z mislijo s katero bi lahko začel. Minister za zdravje je odprl številna vprašanja, med drugim tudi tega o korupciji. Ali je stanje sedaj kaj drugačno? Pri nas se še vedno veliko preveč govori, ko bi pa morali ukrepati pa nam zmanjka moči, politiki se prestrašijo za svoje položaje in končno: vrana vrani ne izkljuje oči.

Vse to ni dobro in potrebne so spremembe!

Mag. Uršula Jesih, Petra Hiršel

EVROPSKE NOVICE

Regija prihodnosti

Slovenska ljudska stranka je pridobila zaveznike za oblikovanje take EU regije prihodnosti, v kateri bo Slovenija vključena kot celota.

Na novinarski konferenci na sedežu SLS Slovenske ljudske stranke, smo skupaj s predstavniki Avstrijskih ljudskih strank s Koroške in Štajerske predstavili pobudo in sopolpisali skupno Izjavo o nameri sodelovanja pri oblikovanju »EU-regija prihodnosti«.

Za SLS sva Izjavo o evroregiji prihodnosti svečano podpisala **Nada Skuk**, podpredsednica SLS in član IO **dr. Andrej Umek**. V imenu Štajerske ljudske stranke sta izjavo podpisala **Christopher Drexler** in **dr. Andraz Schneider**, v imenu Koroške ljudske stranke je bil prisoten tudi vodja poslanske skupine **Grilc**, izjavo o nameri pa je podpisal **Zighrid Torta**.

Ideja je zrela na srečanjih s predstavniki sorodnih strank iz Avstrije in izhaja iz predloga in pobude Narodne zveze SLS. Še posebej se nam zdi pomembno, da smo pridobili zaveznike za oblikovanje take evroregije, v kateri bo Slovenija sodelovala kot celota. S tem bomo preprečili poskuse posameznikom iz sosednjih držav, da bi pri povezovanju v prihodnje evroregije ponovno razdelili Slovenijo po svoji meri.

Samo enotna, celovita in enakomerno razvita Slovenija bo kot država in kot ekonomska celota lahko uspešno konkurirala na zahtevnem evropskem in svetovnem trgu.

EU regija prihodnosti obsega celotno območje delujoče skupnosti

Alpe -Jadran in je odprta za avstrijsko zvezno deželo Gradiščansko ter Italijansko Furlanijo-Julijsko krajino. Sodelovanje bo ponujeno tudi zahodnim delom Hrvaške vključno z Istro, ko bo sosednja Hrvaška postala članica EU.

Vse tri ljudske stranke, kot partnerke v tej pobudi, želimo iz zgodovinskih povezav v srednjeevropskem prostoru napraviti korak naprej, v kontekstu v prihodnost usmerjenega regionalnega sodelovanja v združeni Evropi. Na ta način želimo prispevati k razvoju boljših pogojev povezovanja in dvigu konkurenčnosti v celotnem evropskem gospodarskem prostoru. Širitev EU je priložnost in dolgoročna garancija za mir in varnost v Evropi in s tem za gospodarski in kulturni razvoj.

V izjavi smo se zavezali, da bomo

s koordinirano politično iniciativo v svojih domačih državah in v sosednjih regijah delovali v smislu nastanka in krepitev EU-regije prihodnosti. Taka regija naj se uveljavi kot prepoznavna blagovna znamka v Evropi in bo omogočila okrepljeno sodelovanje na področjih turizma, gospodarstva, izobraževanja in na drugih področjih.

Naša država bo povezana v regijo prihodnosti, skupaj s partnerji uveljavljala svoj vpliv v institucijah Evropske zveze. S skupnim skladnim regionalnim razvojem, s koordinirano izgradnjo infrastrukture ter z medmestnim sodelovanjem v okviru regije prihodnosti, bomo lahko v največji možni meri izkoristili obstoječe EU pobude in programe.

Predvsem pa bomo s sodelovanjem pri izobraževanju in z izmenja-

vo izkušenj omogočili vsakemu našemu državljanu, vsakemu posamezniku, čim boljše možnosti, da izkusi vse družbene, človeške in gospodarske prednosti evropskega združevanja.

K sodelovanju vabimo pobudniki nacionalne, regionalne in lokalne uprave, razvojne institucije, zavode, univerze, šolstvo in druge, ki želijo sodelovati in podpreti pobudo na vseh področjih, ki zajemajo sodelovanje v EU-regiji prihodnosti.

Pobuda je odprta seveda tudi za druge krščansko demokratske stranke.

Nadaljevanje razgovorov in izvedbeni programi sodelovanja v regiji prihodnosti se bodo kmalu nadaljevali tudi na nivoju predsednikov strank podpisnic izjave o nameri.

Nada Skuk

Srečanje delegacije koroških Slovencev (Mohorjeve družbe in Narodnega sveta koroških Slovencev) s Slovensko ljudsko stranko

29. junija 2004, je v prostorih poslanske skupine SLS potekal delovni pogovor predstavnikov Slovenske ljudske stranke s predstavniki Mohorjeve družbe iz Celovca in Narodnega sveta koroških Slovencev. Delegacijo s Koroške so sestavljali: mag. Marjan Pipp, osrednji tajnik Narodnega sveta Koroških Slovencev; dr. Anton Koren, direktor Mohorjeve družbe ter Karel Smolle in Jože Valeško. Delegacijo Slovenske ljudske stranke so sestavljali: Janez Podobnik, predsednik SLS; Ivan Božič, poslanec SLS; Stanislav Brenčič, poslanec SLS; Jožef Jeraj, predsednik Mestnega odbora SLS Ljubljana; Rok Ravnikar, predstavnik za stike z javnostmi pri SLS. Gostje so uvodoma predstavili trenutno situacijo in probleme, s katerimi se srečujejo pri delovanju Mohorjeve družbe in ene od krovnih organizacij Narodnega sveta koroških Slovencev ter nasploh pri svojem delovanju med zamejskimi Slovenci v Avstriji. Pri svojem delu jim največ skrbi povzročajo predvsem finančne težave. Menijo, da Slovenija oziroma Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu namenja dovolj finančnih sredstev, problem pa se pojavlja pri njihovem razdeljevanju med krovne organizacije. Zato podpirajo idejo, da se ustvarijo jasni in transparentni kriteriji razdeljevanja sredstev. Poudarili so, da Mohorjeva družba kot kulturna in narodno ohranitvena ustanova na vzgojno-izobraževalnem področju in na področju založništva deluje

že stoletje in pol ter da je zaradi pomembne vloge, ki jo ima ta organizacija med Slovenci, potrebno zagotoviti njen obstoj. Opomnili so, da Mohorjeva družba ni deležna take podpore s strani RS, kot jo dobivajo druge ustanove s primerljivo dejavnostjo. V razpravi je bilo izraženih kar nekaj konstruktivnih predlogov, med drugim vztrajno sodelovanje Mohorjeve družbe in omenjene krovne organizacije na razpisih za izvedbo določenih programov in projektov in bolj intenzivno obveščanje delovnih teles Državnega zbora o njihovi problematiki. V zaključku so se prisotni strinjali, da bo v novem sklicu Državnega zbora potrebno pozvati k bolj intenzivnemu delovanju v skladu z načelom ohranjanja in razvoja slovenske skupnosti v zamejstvu in krepitve narodne zavesti. Predpogoj le-tega pa je zagotovitev potrebnih finančnih sredstev. Gostje s Koroške so zagotovili, da jim ob pripravljenosti matične domovine pri ohranjanju slovenske kulture, jezika in zavesti, volje in moči za delo ne bo zmanjkalo.

Obisk društva japonsko-slovenskega prijateljstva

V petek, 2. julija 2004, je v prostorih poslanske skupine SLS potekalo srečanje delegacije Društva japonsko-slovenskega prijateljstva s predsednikom skupine prijateljstva z Japonsko v Državnem zboru, Janezom Podobnikom. Na srečanju je sodeloval tudi mednarodni tajnik SLS Stanislav Raščan. Japonsko delegacijo je vodil Keiko Mori, podpredsednik društva prijateljstva s Slovenijo v Tokiu. Pozdravu gostitelja je sledila kratka razprava o slovensko japonskem sodelovanju. Mori je poudaril, da državi dobro sodelujeta, skupine prijateljstva pa zagotovo k temu pripomoreta. "Mori je tudi izrazil upanje, da bo prihodnje leto prišlo do odprtja japonske ambasade v Sloveniji, ki je že nekaj časa načrtovano. Podobnik se je tej želji pridružil, poleg tega pa predlagal, da v letu 2005, ko bo potekala velika predstavitev držav EU na Japonskem »people to people exchange« sodelujeta tudi obe skupini prijateljstva ter obe društvi prijateljstva, slovensko v Ljubljani in japonsko v Tokiu. Sestava skupine prijateljstva v Državnem zboru RS pa je seveda odvisna od novega sklica Državnega zbora. Ob koncu je Mori zaželel SLS uspeh na letošnjih volitvah in poudaril pomembnost tovrstnih srečanj za krepitev prijateljstva, ki so osnova tudi za ostala sodelovanja.

SLS gostila študijski obisk iz Tadžikistana

Slovensko ljudsko stranko je 7. julija 2004 obiskala 15-članska delegacija predstavnikov različnih političnih strank iz Tadžikistana, ki so na študijskem obisku v Sloveniji. Namen njihovega študijskega obiska v Sloveniji je seznanjanje z delovanjem političnega sistema in potekom volitev v Sloveniji in luči prihajajočih volitev v Tadžikistanu spomladi 2005. Med obiskom se bodo srečali tudi s predstavniki Državnega zbora in poslanskih skupin,

Ministrstva za zunanje zadeve, Mestne občine Ljubljana, Veleposlaništva ZDA, političnih strank, medijev in nevladnih organizacij. V imenu SLS jih je sprejela podpredsednica Nada Skuk ter glavni tajnik Aleš Vehar, mednarodni tajnik mag. Stanislav Raščan in Petra Hiršel, svetovalka poslanske skupine DZ, ki so predstavili delovanje SLS ter naše priprave in strategije v času priprav na volitve. Info: "Tadžikistan je najbolj siromašna država Centralne Azije, z najsiromašnejšimi naravnimi bogastvi in z največjimi notranjevarnostnimi problemi. Država je bila do nedavna v državljanski vojni, ki so jo sprožili islamski skrajneži. Sedaj je v fazi postkonfliktne obnove, vendar razne paravojaške skupine skrajnežev kontrolirajo več kot polovico ozemlja Tadžikistana. Država je izredno siromašna, saj povprečni zaslужek znaša le 10 ameriških dolarjev mesečno. Korupcija je splošen pojav. Edino bogastvo so vodni viri, ki pa bi lahko imeli večjo tržno vrednost le ob ustreznem regionalnem dogovoru o uporabi le-teh (npr. voda za nafto). Tadžikistan ni sposoben lastnega preživetja, zato se najmočnejše od vseh držav Centralne Azije veže na sodelovanje s Skupnostjo neodvisnih držav in ohranja strateško partnerstvo z Rusko federacijo.

SLS bo še v tem mandatu zahtevala konkretno obravnavo romske problematike

Posvet županov Dolenjske in Bele krajine z vodstvom Slovenske ljudske stranke v sredo, 30. junija, so se v Šentjernej pri Novem mestu na pobudo Kluba županov Slovenske ljudske stranke župani SLS z Dolenjske in Bele krajine zbrali na posvetu o romski problematiki. Namen posveta je bil seznaniti vodstvo SLS - posveta se je udeležil tudi predsednik SLS Janez Podobnik - o konkretnih problemih in težavah, s katerimi se vsakodnevno srečujejo župani slovenskih občin, v katerih živi romska skupnost. Župani so prepričani, da je nepravilno, da breme romske problematike nosi 20 majhnih slovenskih občin, saj je vprašanje romske skupnosti potrebno rešiti celostno za vso Slovenijo. Po mnenju županov je ključ do rešitve situacije v urejanju lastniških razmerij in legalizaciji črnih gradenj ter ureditvi osnovne infrastrukture. Pri tem pa ima ključno vlogo Ministrstvo za okolje in prostor, ki mora potrditi ustrezne spremembe prostorskih načrtov, za kar pa v vseh letih do sedaj ni našlo poslušanja. Slovenska ljudska stranka ugotavlja, da je v kritičnih občinah na Dolenjskem stanje v zvezi z romsko problematiko alarmantno in zahteva takojšnje ukrepanje. Pokazalo se je, da sta v zadnjih letih tako vlada kot parlament podcenjevala

problem romske skupnosti v Sloveniji. Nujno je, da se debata z javnih tribun in zborov krajanov preseli v vladne ustanove in Državni zbor. Slovenska ljudska stranka bo še v tem mandatu zahtevala sklic pristojnih parlamentarnih odborov (Odbor za notranjo politiko, Odbor za zdravstvo, delo, družino, socialno politiko in invalide, Odbor za kulturo, šolstvo, mladino, znanost in šport, Odbor za infrastrukturo in okolje) po potrebi pa tudi izredne seje Državnega zbora. Vlada ima

možnost, da s prerazporeditvijo sredstev ali rebalansom proračuna nameni sredstva za takojšnjo pomoč občinam, ki imajo težave zaradi romske problematike. Zaradi stopnjevanja konflikta z romsko skupnostjo in pomanjkanja ustreznih rešitev s strani oblasti, so prebivalci upravičeno ogorčeni zaradi kršenja splošne pravice do varnosti in ustavne pravice do zasebne lastnine. Zaradi tega je njihova kvaliteta življenja občutno zmanjšana, kar zahteva takojšnje ukrepanje.

Izžrebanci nagradne križanke iz EU Odmeva

(Žrebanje je potekalo na seji Izvršilnega odbora SLS, 1.7.2004) 1. nagrada: "Anton Paderčič, Drolčevo naselje 28, 4000 Kranj" Tolažilne nagrade: "1. Mojca Trstenjak, Mejna ul. 9, 2000 Maribor" 2. Mitjan Štokelj, Ul. Vena Piloni 31, 5270 Ajdovščina" 3. Alojzija Laznik, Štrekljeva 42, 2000 Maribor" 4. Lucija kladnik, Voglajna 3, 3263 Gorica / Slivnici" 5. Nevenka Podgornik, Ustje 66, 5270 Ajdovščina" 6. Marta Špič, Kovorska c. 23, 4290 Tržič" 7. Suzana Majerle, Šegova ul. 3, 8000 Novo mesto" 8. Otmar Krajnc, Kajuhova 23, 6320 Portorož" 9. Stanko Korbar, Kermaunerjeva 24, 1115 Ljubljana" 10. Darko Ambrožič, Prisoje 7/B, 6000 Koper

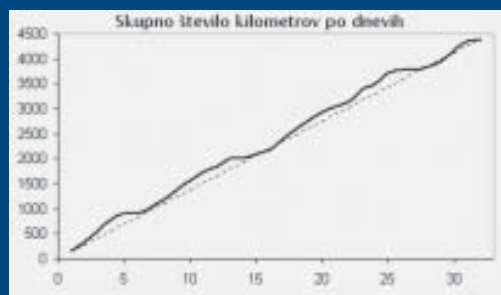

S kolesom na Evropsko prvenstvo v nogometu

4395 KM prekolesaril v 32-ih dneh

Aleš Juvanc je znani kolesarski pustolovec in športni navdušenec, pa tudi član Slovenske ljudske stranke in podmladka Nove generacije SLS. 18. maja 2004 se je iz rodne Škofljice podal s kolesom na dolgo pot proti Portugalski. Pot ga bo vodila preko Ljubljane v Gorico, Benetke, Milano, Genovo, Monaco, Nico, Marseille, Andoro, Loreto De Mar, Valencio, Madrid in Porto. Tu si bo Aleš ogledal otvoritveno tekmo Evropskega prvenstva v nogometu med domačo Portugalsko in Grčijo. Še prej si bo v Monacu ogledal dirko Formule 1 za veliko nagrado Monaca. SLS ga je pri tem projektu ves čas podpirala in nazorno pokazala, kako pozitiven odnos imamo do športa in do promocije Slovenije v Evropi.

Z letalom se je vrnil 18. junija, potem ko je v 32. dneh prekolesaril 4395 km, kar povprečno znese 137 km dnevno. Največ kilometrov je naredil 30. dan (241 km), najmanj pa zadnji 32. dan poti (50 km). 6., 14. in 27. dan ni naredil nič kilometrov, ker je imel proste dneve. Na grafu odebeljena črta prikazuje seštevek kilometrov po dnevih (celotno pot), črtkana črta pa prikazuje načrtovano (povprečno) število

lo kilometrov.

Več o njegovih podvigih izveste na <http://www.ales-juvanc.tk/>; v svoji biografiji pove, da je star 32 let, živi na Škofljici pri Ljubljani, po poklicu pa je trgovec, zaposlen pa je na Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja. Občasno piše za športni dnevnik Ekipa, je pa tudi zastopnik za nekatere glasbene izvajalce iz Slovenije in Hrvaške. Sicer je poznan kot zbiratelj pivskih kozarcev, razglednic in avtogramov znanih osebnosti (z marsikatero medijsko zvezdo se je že slikal - Ingegar Stenmark, Alberto Tomba, Srečko Katanec, ...).

Na poti je doživljal lepše in manj lepe trenutke: z ladjo si je ogledal Benetke, »preživel« kopanje v Gardskem jezeru, po dobrih 1000 prevoženih ki-

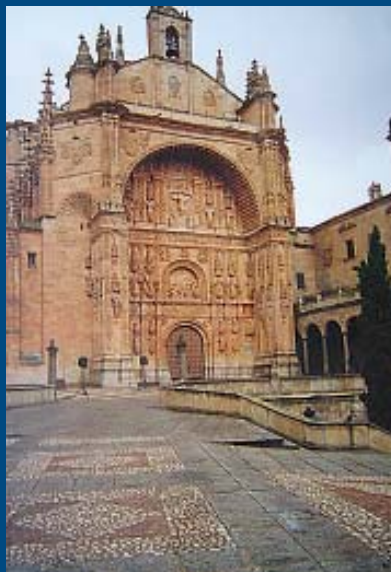
lometrih so mu medtem, ko je spal na plaži, ponoči neznanci ukradli manjši nahrbtnik s sandali in majico. 23. maja si je v Monacu ogledal dirko formule 1. Kraja se je ponovila v torek 1. junija, ko so ga nepridipravi zopet okradli. Ko se je zbudil na eni izmed plaž ob Azurni obali v Španiji, je opazil, da mu je nekdo ukradel torbico za okoli pasu. V njej je imel denarnico z dokumenti in denarjem (400 EUR), potni list, mobilni telefon in čisto nov digitalni fotoaparatus. Po tem dogodku se je obrnil na špansko policijo, njegova mati pa je preko španske policije iz Slovenije nakazala nekaj denarja, ki ga je potreboval za preostali del poti in na Portugalskem.

7. junija je obiskal slo-

vensko veleposlaništvo v Madridu, kjer ga je prijazno sprejel veleposlanik Tomaž Lovrenčič. 26. dan potovanja, 12. junija, je končno prispel v Porto, kot prvo tekmo si je ogledal derbi med Nemčijo in Nizozemsko. Naslednji dan pa je obiskal znano romarsko središče Fatima. 18. junija pa se je preko Zagreba vrnil v Slovenijo. »Bera njegovih dosežkov in prevoženih kilometrov je več kot bogata. Začel je leta 1985, ko je še v 7. razredu osnovne šole pričel kolesariti s prija-

telji po okolici; med počitnicami se odpravi s kolesom do Novega mesta in nazaj (130 km); naslednje leto (1986) začne voditi »kolesarsko evidenco«. 1987 gre s kolesom do Zagreba in nazaj (290 km); prvič gre s kolesom na

zaj do Švice (skupina 11 kolesarjev v spremstvu dveh vozil). Čez dve leti ga pot vodi na Tirolsko čez visoki Grossglockner. **1996 se odloči** za odhod čez prelaz Stelvio (2760 m) in to s prijatelji tudi izvrši (do pod prelaza se odpeljejo s kombijem). Leta **1998 se kot strasten ljubitelj hokeja na ledu s kolesom odpravi** v Zürich, kjer je potekalo svetovno prvenstvo skupine A v hokeju na ledu. Naslednje leto se odpravi v Dalmacijo, vse tja do Črne Gore; nazaj pot nadaljuje do Šibenika, od tu do doma pa potuje z avtobusom. "Leta **2000 se s kolesom odpravi** na Euro 2000 v Belgijo in na Nizozemsko; tam doživi marsikaj zanimivega, pa tudi marsikaj neprijetnega (z njegovega kolesa mu ukradejo kolesarsko opremo in karto za ogled tekme); nazaj v Slovenijo se vrne z avtobusom in slovenskimi navijači, naslednje leto pa se junija odpravi v Basel na kvalifikacijsko nogometno tekmo med Švico in Slovenijo.

Leto **2002 je prelomno leto** v njegovi karieri; najprej se aprila odpravi na Švedsko navijati za slovensko hokejsko reprezentanco, ki je prvič igrala na svetovnem prvenstvu skupine A v hokeju na ledu (v Göteborgu); junija pa se z letalom odpravi v Južno Korejo, kjer je prav tako s slovensko re-

morje (na Poreč); zmaga na kolesarskem maratonu Črnuče. **LETa 1992, že v samostojni Sloveniji se s prijatelji iz Sežane odpravi** v Luksemburg in na-

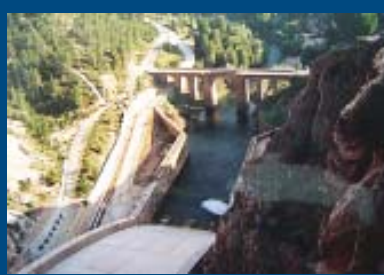
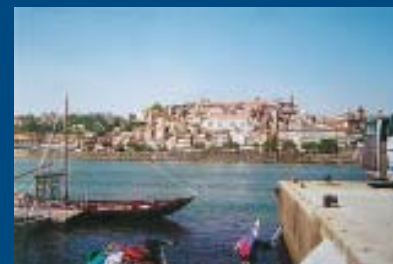

prezentančno udeležbo potekalo svetovno prvenstvo v nogometu (Korea & Japan 2002); po Južni Koreji potuje s svojim kolesom, ogleda si tudi nekaj nogometnih tekem; nazaj ponovno potuje z letalom (v Južno Korejo ne bi potoval z letalom, če bi pred odhodom zbral dovolj finančnih sredstev njegovih sponzorjev, saj je imel v načrtu potovanje s kolesom od doma do Južne Koreje). 2003 se je odločil za pot na Ciper, na ogled kvalifikacijske tekme med Ciprom in Slovenijo; pot na Ciper si je zastavil čez Hrvaško, Srbijo (Beograd, Niš), Bolgarijo (Sofi-

ja), Grčijo, Turčijo do Sirije, kjer se vkrcal na ladjo in potuje do na otok (Ciper); nazaj iz Cipra se vrne z letalom skupaj s slovenskimi nogometnimi reprezentanti.

Pogovor z Alešem Juvancem pripravljamo za naslednjo številko Odmeva.

Rok Ravnikar

Poročilo o seminarju »Kako se prijaviti na slovenske in evropske sklade«

Nova generacija Slovenske ljudske stranke je 9. in 10. julija 2004 v Portorožu organizirala dvodnevni seminar o pridobivanju nepovratnih sredstev različnih slovenskih in evropskih skladov.

V petek, 9.7. 2004 ob 17.00, smo se udeleženci seminarja zbrali v sejni sobi Krajevne skupnosti Portorož Najprej je zbrane nagovorila Marija Knez nato pa še glavni tajnik Nove generacije SLS Marko Gasser, ki je tudi koordinar organizacije in izvedbo seminarja. Sledilo je triurno predavanje, na katerem se je 25 udeležencev seznanilo z mehanizmi in ukrepi evropske strukturne politike. Poseben poudarek je

bil namenjen strukturnim skladom ter ukrepom politike razvoja podeželja.

Po končanem predavanju smo se napotili v Kamp Lucija, kjer smo tudi prenočili. Posebno odmeven je bil pohod skozi Portorož ob harmoniki, ubranem petju in vihranju SLS in slovenske zastave.

V soboto zjutraj smo se po zajtrku ob morju iz Lucije odpravili h g. Jošku Jorasu, kjer smo zasadili olj-

ko kot simbol miru in prijateljstva. Pot do g. Jorasa ni mininila brez manjših zapletov z hrvaškim mejnimi organi. Joško Joras, simbol borca za J slovensko mejo je vse prisotne navdal z pozitivno nacionalnimi čustvi. Po podrobni razlagi dejanske meje ter celotne problematike mimo »uradne razlage dnevne politike« smo se odločili, da bomo z različnimi akcijami nadaljevali z medijsko in moralno podporo z našim članom na »naši strani meje«. Na tem mestu zahvala podpredsedniku našega podmladka Roku Ravnikarju, ki je aktivno sodeloval pri organizaciji in izvedbi dogodka.

Po končanem obisku smo se ponovno zbrali na seminarju, kjer so nam predavatelji predstavili še praktične načine prijavljanja na razpise. Tu smo izvedeli, kaj je pomembno ko se prijavljamo na razpis in na kaj moramo biti pozorni pri pisanju in izpolnjevanju razpisne dokumentacije, tako slovenskih kot EU skladov. Delo je potekalo v ustvarjalnem vzdušju, saj so lahko udeleženci predstavili svoje ideje in razmišljanja ob različno predstavljenih raz-

pisih. Skupna ocena, tako predavateljev, kot sodelujočih je bila, da je to področje relativno novo in da je še veliko vprašanj prav na tem področju. V zaključku smo tako poudarili, da bomo z tovrstnimi seminarji nadaljevali, saj smo prepričani, da nosimo odgovornost, če ponujenega denarja ne izkoristimo za izvedbo lastnih projektov na različnih nivojih družbe.

Po zaključku seminarja je bil organiziran prevoz do Trsta, kjer je potekala prireditev Draga mladih. Na tem mestu bo pozval vse mlade, ne samo člane nove generacije, da se v prihodnje udeležujejo Drage mladih, saj je Draga simbol enotnega slovenskega nacionalnega prostora, kjer je možno preživeti aktivne počitnice in z različnimi intelektualci (letošnji predavatelj je bil med drugimi g. Možina) debatirati o aktualnih političnih, kulturnih in ostalih področjih družbenega življenja.

Pri sami organizaciji so se posebej izkazali OO NG SLS Naklo, ki je bil številno zastopan, Dušan Gačnik kot predavatelj, predsednik OO NG SLS Nova Gorica Uroš Kavčič zaradi katerega je cela severna Primorska vedela za seminar. Zahvala tudi tajniku MO SLS Koper g. Florjanu Mastnak za pomoč pri organizaciji.

*Glavni tajnik nove generacije
Marko Gasser*

Na obisku v Gradcu

V sredini (rdeč plašč) nosilka liste Avstrijske ljudske stranke g.Ursula Stenzel, desno ob njej deželna glavarka Štajerske g.Waltraud Klasnic

Kako poteka predvolilna kampanja sosednje Avstrijske ljudske stranke, smo lahko na neposreden način doživele ženske na obisku v Gradcu. Nosilka liste za Evropski parlament gospa Ursula Stenzel je podobno kot naši kandidati in kandidatke nagovarjala mimoidoče in obiskovalce prireditve »Dajmo prostor Evropi«. Spremljali so jo strankarski kolegi zveznega ali deželnega parlamenta in razposajena skupina mladih, ki so se trudili da bi s hitrimi fotografijami obeležili srečanje z nosilko kandidatne liste. Izbira primerne prostora za čimboljše osvetlitev, poziranje in kasnejše krajše skupno čakanje na rezultat fotografije, je bilo seveda svojevrstno doživetje. Tako je marsikdo izkoristil priložnost za kakšno dodatno fotografijo.

Sama slavnostna prireditev je bila sicer namenjena zaključku predvolilne kampanje za volitve v Evropski parlament. Ker štajerska deželna glavarka g.Waltraud Klasnic vodi kampanjo regije prihodnosti, ki naj bi povezala avstrijsko Štajersko, Slovenijo, del Italije, Hrvaško in del Madžarske, je tudi ta prireditev imela namen spoznavanja ter nadaljnje širjenja oz. utrditve ideje skupne regije prihodnosti. Poleg domačih so nastopile folklorne skupine iz Slovenije, Madžarske in Hrvaške, vse skupaj pa sta povezovala stara znanca in uveljaljena moderatorja. Svoje mesto in priložnost predstavitve so dobile tudi organizirane skupine posameznih okrajev avstrijske Štajerske. Le-te so ponujale najrazličnejše slastne dobrote, njihova po-

nudba pa je zelo podobna ponudbi društev kmečkih žena v Sloveniji.

S kašnim vtisom smo se vračale? Vtis vsega dogajanja, prireditve in srečanje z nosilko liste avstrijske ljudske stranke, je bil zelo prisrčen. Vsi sodelujoči, vključno z nosilko liste, so pokazali profesionalni in sproščen pristop do volilcev in volivk, posredovali pa tudi prijeten in nevsiljiv poduk oz. povabilo nosilke liste – iti na volitve je vendarle odgovornost, ne zgolj pravica! In nenazadnje; zanimiva ter odmevna prireditev pritegne množico ljudi. Ti lahko uživajo v predstavi, pogostitvi in ob prijetnem vzdušju še poklepetajo s kandidati.

*Mira Rotman
Podpredsednica SZZ*

Tamburaška skupina na odru, spredaj trg - Tummelplatz - Gradec

Levo članica tamburaške skupine, v sredini Stenzel, Klasnic, desno poslanec zvez. parlamenta Dr. Andreas Schneider.

Seja IO Slovenske kmečke zveze SLS

IO Slovenske kmečke zveze SLS je na svoji zadnji seji 21. 07. 2004 obravnaval aktualno kmetijsko politiko in s tem v zvezi sprejel naslednje sklepe.

1. Za Slovensko kmečko zvezo SLS je nesporejljivo, da naj bi kmetje dobili proračunska sredstva za delno poplačilo škode zaradi naravnih nesreč⁵. (suša, pozeba, toča), nastalih v letu 2003, šele v jeseni 2004. Od Vlade RS zahtevamo, da nemudoma zagotovi sredstva in jih takoj nakaže prizadetim prebivalcem.
2. Breme težav v mlekarstvu ne more in ne sme pasti samo na ramena kmetov samo na ramena kmetov. Gre za zahtevno dogajanje mlekarstva, saj odkupno ceno mleka znižujejo tudi mlekarne, ki sicer poslujejo z dobič⁸. kom. Kolikšno vlogo ima pri tem Zadržna zveza Slovenije, ki naj bi zastopala poslovne interese združnikov? Zahtevamo, da se javno predstavijo, kalkulacije tako pridelave, kot tudi predelave mleka. Strokovnjaki Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije so to sposobni narediti.
3. V zvezi z odkupno ceno pšenice se ponavlja stara zgodba, ko kmetje še tik pred žetvijo ne vedo, po čem bodo žito prodali. Zatajila je Zadržna zveza Slovenije kot zastopnik poslovnih interesov združnikov. Zahtevamo, da odkupna pokrije proizvodne stroške povprečno produktivnih kmetijah. Ne zdi se nam sprejemljivo, verjetno pa tudi potrošnikom ne, da je razmerje med odkupno ceno kmalu 1:10 do 1:15, da je torej kruh 15 krat dražji od pšenice in da so celo otrobi kot stranski produkt mlevske industrije dražji od osnovne surovine pšenice. Strokovne službe Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Kmetijskega inštituta Slovenije ali še najbolje Vlade republike Slovenije naj javno predstavijo kalkulacije oz. razloge za takšno normalno stanje.

*Franc Potočnik
Pred. GO Slovenske kmečke zveze SLS
Ciril Smrkolj
predsednik Slovenske kmečke zveze SLS*

Barbi Ravnikar

Poletni utrinki ...

Poletni čas, no ja, vsaj del njega, je ponavadi namenjen počitku. Počitek pa vsak razume in doživlja po svoje. Nekateri naše članice in članice smo povprašali, kje in na kakšen način si bodo nabirali moči pred jesenskimi izzivi ...

Vili TROFENIK (Ormož) se bo v naslednjem tednu odpravil na Gorenjsko. Pa ne zato, da bi posedal in pil kavo, je dejal. Naredil je načrt za pravi podvig – iz Kranjske gore se namerava »sprehoditi«
čez Vrščic in naravnost v Trento ter tam poskusiti znamenito trentarsko skuto in čompe (krompir). Neodvomno zanimiva ideja za oddih in sprostitvev. Najbolj pa za nabiranje kondicije, ki jo to jeseni potreboval ...

Joško JORAS (Sečovelje) je kljub temu, da je ob mojem klicu z zlomljeno nogo ležal v izolski bolnišnici, hudomušno dejal, da ima on tak dopust, kot ga pojmuje večina ljudi, kar celo leto. Njegovo delo je namreč tesno povezano z njegovo barko – navtika je njegovo resno delo in tudi hobi ... Konkreten dopust letos pa bo očitno povezan z razgibavanjem poškodovane noge.

Marta CIRAJ (Komenda) bo dopust prežvela pri možu v Švici. Z njo bosta odpotovala tudi dva od štirih otrok; sin bo dopustniške dni izkoristil za tritedensko izpopolnjevanje nemškega jezika, saj namerava šolanje nadaljevati »po evropsko«, dr. Cirajeva pa bo proste trenutke izkoristila za obisk raznih znamenitosti, sprehode in sproščujoče pogovore z možem – ob kakšni dobri kavi, seveda.

Branko TOMAŽIČ (Vipava) se še vedno posveča delu, že v naslednjih dneh pa jo bo z družino mahnil na morje. Še vedno niso določili cilja, locirani pa bodo nekje na hrvaški obali. Branko Tomažič je dodal, da mu predvsem ustreza »tamkajšnji zrak«.

Anton SVETLIN (Kamnik) se je s prvega dela dopusta že vmiš. Žena je od svojega očeta namreč prejela darilo – dopust na Rodosu v Grčiji in z veseljem sta ga izkoristila ... Preostale dopustniške dni bo preživel doma, kjer je vseeno najlepše, pravi. »Nekaj bom brkljal okrog hiše, pa z vrtem se bom ukvarjal«, je še dodal.

Slavko DRAGOVAN (Metlika) se je na telefonski klic oglasil s čisto prvim dopustniškim glasom, tako, da mu ni bilo potrebno posebej razlagati, da uživa skupaj z družino. Zmotila sem jih na Cresu, kjer menda že par dni piha burja. Dragovanovih to ne moti prav posebno, zato si vsak dan privoščajo konkreten sprehod ob obali in se veliko pogovarjajo. »Vreme je,« se je nič kaj slabe volje smejal v telefon: »Le sonca je bolj malo!«

Jože ANTONIČ (Bled) bo dopustniške dni preživel v svojih Gorjah. Pravi, da je tam doma in da ne vidi razloga, da bi moral kam odpotovati, saj je bil v preteklih letih praktično že povsod. Veliko bo na svežem zraku, sprehodil se bo na Pokljuko, obiskal Radovno, Mežakljo, Vintgar in Jelovico. Če pa se mu bo zahotelo razgibavanja v vodi, bo morda za par dni obiskal Terme Zreče. »Blejsko jezero je namreč zame premrzlo,« se je posmejal v telefon.

Robert TOMAZIN (Kočevje) je bil ob mojem klicu (kot vedno) prešerne volje. Pravi, da ga Dalmacija še vedno privlači in da uživa na kvadrat. Skupaj s svojo in sestrično družino (tako, da je družba res velika) uživajo, ves čas posvetijo drug drugemu. Najlepsi pa so po njegovem mnenju večeri ob pogledu na morje, sončni zahod, ko vročina pojenja in si pripravijo dobro morskno večerjo – predvsem ribe so skoraj vsak dan na jedilniku.

Rok RAVNIKAR (Dob) se je s svojo drago pravkar vrnil s Paga, kjer je neskončno užival. Vreme je bilo čudovito, okolica mu je bila pa tam od nekdanj vseh, pravi. Ker mu nikoli ne zmanjka idej za popestritev prostega časa objavljamo fotografijo, kjer je skušal dotičnemu prisotnemu nekaj dopovedati. O uspehu pregovarjanj pa noče poročati.

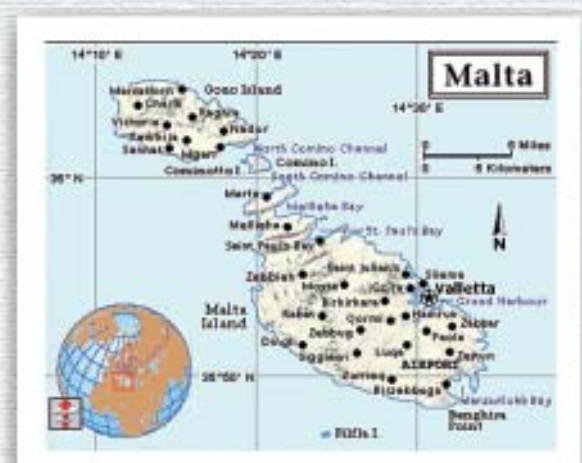
Meri ŠTEMBAL (Ljubljana); nje mi ni bilo treba poklicat po telefonu, saj je bila na sedežu stranke do vratu založena z delom. Oja, dopust si bo pa privoščila – s hčerko in vnukinjo ter moškim delom družine bodo uživali ob bazenih v Podčetrtku. »Saj veš, te moje stare kosti si moram pregreti,« je dodala Meri in odhitela dalje. No ja, če bi bila tale o starih kosteh resnična, potem bi se dva od štirih vogalov Beethovneve že podrla ... Pa še stojita.

Darinka FAKIN (Majšperk) se je vrnila (ne priplavala) s Črnega morja. Vsako leto z možem in sinom raziščejo nove turistične destinacije in letos so se odločili za Bolgarijo. Pravi, da so se imeli krasno in da si je nabrala ogromno moči za nove izzive.

Stanislava RAŠČANA (Ljubljana) sem presenetila v sosednji Istri – skupaj z ostalimi družinskimi člani uživajo v morju in na soncu in so z vsem zadovoljni. Tako je tudi prav.

Vladimir ČELIGOJ (Ilirska Bistrica) je bil kratek in jednat: »Odpotovali bomo na Malto!« »Zakaj ravno Malta?« sem bila radovedna. »O, to bom pa povedal, ko pridem nazaj!« je bil skrivnosten skorajšnji turet.

Barbi Ravnikar

Dobrodošli v Sevnici

(če ne prej, pa zagotovo 5. septembra na Taboru SLS)

Ob Savi in ob Mirni, v objemu strmega pobočja Velikega Kozja ter Lisce in Bohorja, na jugu pa dolenskih gričev, se nahaja Sevnica. Sprehod skozi zgodovino nam pokaže, da je bilo to območje poseljeno že v pradavnini, z ohranjenimi kulturno in naravno dediščino, ki jo na območju občine Sevnica znajo še kako ceniti in negovati, pa se boste lahko seznanili le, če si boste vzeli dovolj časa ... Naj vam prišepnem, da nikakor ne boste razočarani. Za obiskovalce znajo dobro poskrbeti!

V poznem srednjem veku, ko se je leta 1275 prvič pojavilo nemško ime Sevnice Liechtenwald, je območje pripadalo solnograškemu nadškofu, po kratkotrajni vladavini madžarskih kraljev pa je prešlo pod habsburško oblast, ki se je ohranila do konca prve svetovne vojne.

Sevnici so bile trške pravice podeljene leta 1322, pravico do sejmov ji je podelil salzburški nadškof šele leta 1513, cesar Jožef II pa ji je leta 1783 dovolil prirejanje letnih živinskih sejmov. Arhitektura srednjeveškega sevnškega gradu je nima priča o mnogih preživelih obdobjih - od renesanse do baroka. Danes si v njem lahko ogledamo baročne freske, šolski in gasilski muzej ter muzej o izgnancih.

Umetniške duše se bodo razveselile razstavne galerije krasilne umetnosti Ivana Razborška, v gradu pa ima tudi svoj atelje in stalno razstavo akademski slikar Alojz Konec. Dokaz harmoničnega prepletanja preteklosti in sedanjosti v Sevnškem gradu sta konferenčna in poročna dvorana. V bližini sevnškega gradu se nahaja Lutrovska klet - eden izmed najlepših renesančnih umetnostnih spomenikov pri nas, ki se poleg čudovite, skoraj fantazijske poslikave, ponaša tudi z izredno akustiko. Kot pove ime, je bila svoj čas zatočišče protestantskim luterancem. V njej je Lutrov nauk učil tudi Jurij Dalmatin.

Spodnji sevnški grad z letnico 1613 je najstarejša stavba na Glavnem trgu, ki je osrednji najstarejši del Sevnice skupaj z neoromansko župnijsko cerkvijo sv. Nikolaja, s cerkvijo sv. Florjana iz leta 1443 in z obnovljenim znamenjem s kipom sv. Martina iz 17. st. Danes je v spodnjem gradu sedež Občine Sevnica, trg pa tudi danes v glavnem ohranja svojo prvobitnost. Tudi Sevnice se je v preteklem stoletju dotaknilo slovensko narodno gibanje. Leta 1866 je bila tu ustanovljena prva čitalnica v Posavju, ki se ji je leta 1869 pridružil še tabor, na katerem so številni narodno zavedni Slovenci zahtevali Zedinjeno Slovenijo.

Na zaobljenih gričih se kot samotni stražarji belijo cerkve in cerkvice. Mnoge med njimi so spomeniško zaščitene in še danes poudarjajo prvobitno lepoto in nedotakljivost naravnega okolja. Tudi srednjeveška cerkev sv. Jurija na Šentjurskem hribu (376 m) pri Tržišču iz začetka 13. st. sodi v sam vrh naših umetnostnih spomenikov. Skozi mesto je leta 1862 stekla železnica in železniška postaja, ki so jo zaradi pomanjkanja prostora zgradili iz-

Kristijan JANC, župan občine Sevnica :

»Slogan »Sevnica v objemu gozdov in voda« še najbolj ponašarja okolje, kjer se naša občina nahaja. Pri nas boste srečali prijazne ljudi, ki vam bodo ob številnih naravnih znamenitostih, kulturnih spomenikih in vinskih turističnih cestah, pod obronki Bohorja in Lisce ter med dolenskimimi griči in vinorodnimi območji Malkovca, naklonili svoje gostoljubje.

Uspešen razvoj lokalne skupnosti je odvisen od ljudi, ki živijo v določenem okolju, od njihove sposobnosti dojemanja, soočanja in reševanja problemov, od njihove sposobnosti delati skupaj pri uresničevanju lastnih vizij.

Tega se zavedamo tudi pri nas. Tako razmišljamo in delamo v sproščujočem in poživljajočem življenjskem okolju, kjer živimo v sožitju z naravo, ki nas poživlja in bogati.

Odkrijte znamenitosti naših krajev, spoznajte naše ljudi in verjamemo, da se boste k nam vedno radi vračali.«

delujejo številna športna društva s pisano paleto športnih panog.

Sevnško področje je narava obdarila z dvema avtohtonima rastiščema cvetja. Nad Boštanjem se razrašča znamenita pontska azaleja (*Azalea pontica*), ki cveti v maju in je botanična redkost Evrope. Na Lovrencu nad Okroglicami pa je veliko rastišče encijana (*Clusijev svišč*), ki prav tako v maju v svojo kraljevsko modrino odene okoliške travnike. Lisca je najvišja razgledna točka ter znani planinski in izletniški cilj. Tu si lahko privoščite piknik v travi, prijetno smuko pozimi, če pa ste dovolj pogumni, se lahko z zmajem ali jadralnim padalom spustite v dolino proti Savi.

Celotno območje občine Sevnica omogoča pogoje za čudovite izlete in piknike, pohodništvo, kolesarjenje in ribolov. Območje sevnške občine spada v Posavski vinorodni okoliš, ki je znan po lahkih belih in rdečih vinih, tudi po cvičku.

Tako. S pomočjo dobrega poznavalca in avtorja številnih predstavitvenih tekstov o sevnškem področju, Zvoneta Košmerla ter z iskreno željo Sevnčanov, da jih obiščete in spoznate, smo vam ta del naše Slovenije skušali čim bolj približati in vas že zdaj povabiti, da se odločite za letni izlet.

Sevnico pa bomo zagotovo dobro spoznali tudi 5. septembra letos, na Taboru SLS - Slovenske ljudske stranke.

ven trškega jedra, je postala zametek novega dela mesta že pred prvo svetovno vojno.

Sevnica je postalo mesto leta 1959. Mesto s približno 5.000 prebivalci je industrijsko, obrtno, trgovsko, kulturno in upravno središče občine z obširnimi zaledjem. Prevladuje predvsem tekstilna industrija (Lisca, Jutranjka, Inplet), lesnopredelovalna industrija (Kopitarna, Stiles), kovinskopredelovalna industrija (Inkos, Preiss) in kemična industrija (Tanin). Kmete, sadjarje, poljedelce in živinorejce povezuje Kmečka zadruga Sevnica, ki ima razvejeno tudi trgovsko mrežo. Gradbeno operativno vodi SGP Sevnica, obrtniki pa so včlanjeni v Obrtni zbornici Sevnica. Zveza kulturnih društev v Sevnici skrbi za amatersko kulturno dejavnost, gostovanja poklicnih skupin, knjižnico, arheološki park Ajdovski gradec, sevnški grad z zbirkami in galerijami, Lutrovske klet in spomenike. V občini deluje tudi lokalna radijska postaja Radio Sevnica. Na sevnškem kopališču, ki ga upravlja Komunala Sevnica, sta olimpijski in otroški bazen. V okviru Športne zveze Sevnica

Barbi Ravnikar

KRATKE SLADKE

Nado Skuk danes predstavljamo v drugačni luči, kot predsednico Mažoretne in twirling zveze Slovenije. Posnetek je z lanskega. 24. svetovnega prvenstva WBTF (twirling športa), ki je bilo v Španiji, v Badaloni, letos pa se bo Nada udeležila 25. svetovnega prvenstva v Osaki na Japonskem, ko bo svetovna zveza praznovala tudi petdesetletnico.

Nada Skuk s Tejo Novak, eno od tekmovalk iz Slovenije

Bivši glavni tajnik stranke, zdajšnji še vedno aktivni član, **dr. Andraž Vehovar**, je storil to, na kar smo namigovali že v eni od prejšnjih številčk časopisa. Svoji Ani je dahnil »da«, ona pa se veda njemu.

Tretjega julija sta si obljubila večno zvestobo in zdaj Andraževe »učke«, kadar nas obišče na sedežu stranke, še bolj sijajo. Po nepreverjenih informacijah (in seveda s privoljenjem vseh »vpletenih«) bomo čez čas še pisali o »družini Vehovar«...

Velislav Žvipelj,

član Sveta SLS si je sončen dan po svoje popestril. Pa ne samo sebi – tudi naključnim mimoidočim in vsem, ki so tistega dne vsaj za trenutek pogledali v nebo nad Narinom, idilično vasjo pri Pivki, kjer županje naš Robert Smrdelj. Velislav Žvipelj je poletel v nebo, z velikim balonom, na košaro katerega je razobesil zastavo Slovenske ljudske stranke. Skeptiki so se bali premočnega vetra, pesimisti so zmajevali z glavami, optimisti pa so se zadovoljno smejali na vsa usta in takoj poiskali simboliko v visoko na nebu razpeti zastavi SLS...

Mag. Franc But se je spočit, zagorel in poln delovnega elana vrnil s počitnic, ki jih je preživel skupaj s svojimi najdražjimi. Ker je vedno aktiven in poln idej, tudi v teh dneh ne počiva več. Čeprav bi še nekaj časa lahko »spal na lovorikah preteklosti«, mu to ne pade na pamet. Skupaj z njim se veselimo njegovih novih izzivov in želimo, da se mu posreči »veliki met« v zvezi z novo službo. Zaenkrat pa bomo še skrivnostni....

Janez Žagar pa je pripravil poročilce s **Praznovanja dneva državnosti na Jančah**

V soorganizaciji Mestnega odbora Slovenske ljudske stranke in občinskih odborov SLS Litija ter Ivančna gorica se je letos na Jančah (795 m- najvišje ležeča točka znotraj Mestne občine Ljubljana) odvil že trinajsto praznovanje dneva državnosti. Dogodek je vedno povezan tudi s Slovensko tradicijo kurjenja kresa na Kresni večer. Prvzaprav smo kresovali na Jančah že štirinajstič, ker se je leta 91 občinski odbor SKZ Ljubljana Moste Polje odzval pobudi v Slovenski kmečki zvezi po oživitvi Slovenskih običajev, ki so bili v času socializma izrinjeni iz našega vsakdana.

Takrat je prireditev potekala še pod grožnjo Jugoslovanske armade nekaj dni pred razglasitvijo samostojnosti in je kres predstavljal še simbolno vlogo, ker nam je nevarnost kot v turških časih grozila z juga.

Prireditev, ki je potekala v neposredni bližini Planinskega doma Janče je bila letos obiskana krepko nad pričakovanji. Obiskovalci so z navdušenjem sprejeli slavnostnega govornika predsednika SLS **Janeza Podobnika**, ki se je dotaknil vrste aktualnih političnih dogodkov (zbor za republiko, volitve v EU), praznovanja državnega praznika in tudi pomena ljudskega izročila in šeg za Slovenski narod. Posebno pestro, pa je bilo pred kurjenjem kresa, ki ga je ob himni EU obkrožilo 25 narodnih noš s svečami, ki so simbolizirale 25 članic EU.

Janez Podobnik s tremi kresničkami, ki so ga pospremile do kresne kope

V Podčetrtku pa domuje tudi **Milena Hladnik**, predsednica tamkajšnjega občinskega odbora SLS. Hladnikovi vodijo družinski hotel v neposredni bližini zunanjih bazenskih kompleksov term, tako, da jim v teh dneh res ni dolgčas, saj je od jutra do večera pestro. Gospa Milena se je odločila za lepo gesto, vabi vas, da jih obiščete v Podčetrtku, morda boste izkoristili prav tisti vikend, ko se bo zgodil 13. Tabor SLS v Sevnici; ko boste povedali, da ste člani Slovenske ljudske stranke, boste namreč deležni še posebnega popusta.

PRIJAVNICA (Tabor v Sevnici)

I. REKREATIVNA KOLESARSKA TEKMA:

ZAP.ŠT.	IME IN PRIIMEK	NASLOV	LETNICA ROJSTVA
1.			
2.			
3.			
4.			

II. VODENI OGLEDI ZNAMENITOSTI SEVNICE IN NJENE OKOLICE

OBČINSKI ODBOR SLS	KONTAKTNA OSEBA	KONTAKTEN TELEFON	URA OGLEDA

III. DRUŽABNE IN ŠPORTNE IGRE:

OBČINSKI ODBOR	VODJA EKIPE	KONTAKTEN TELEFON	OPOMBA
MALI NOGOMET			
KOŠARKA (TROJKE)			
VLEČENJE VRVI			

Spoštovani,

Predstavljamo vam 10. številko časopisa SLS-ODMEV. Mesečnik boste prejeli, v kolikor boste izpolnili priloženo naročilnico in jo poslali na naslov: SLS ODMEV, Beethovnova 4, 1000 Ljubljana. Cena izvoda časopisa je 200,00 tolarjev. Vsi, ki nam boste poslali izpolnjeno naročilnico, boste na dom prejeli položnico za plačilo polletne naročnine (1000,00 tolarjev).

NAROČILNICA

Spodaj podpisani _____ (ime in priimek)

stanujoč _____ (ulica in hišna številka)

(poštna št.)

(pošta)

naročam časopis SLS - ODMEV z mesecem _____ (mesec in leto naročila)

(lastnoročni podpis)

V _____, dne _____

13. TABOR SLS

SEVNICA – nedelja, 5. september 2004

Osnovni program:

- Ob 10.00 uri – sv. maša v cerkvi Sv. Križa v Boštanju
Ob 10.30 uri – sv. maša v cerkvi Sv. Nikolaja v Sevnici
Ob 11.00 uri – Sprejem udeležencev na prizorišču 13. Tabora SLS v Sevnici
Ob 12.00 uri – Kulturni program s predajo daril organizatorjev in nagovorom Janeza PODOBNIKA, predsednika Slovenske judske stranke
Ob 12.30 uri – SLAVNOSTNA KONVENCIJA SLS s predstavitvijo vseh kandidatk in kandidatov SLS za poslance DZ RS
Ob 13.30 uri – družabno srečanje s skupino ČUKI, NUŠO DERENDA, harmonikarji TONIJA SOTOŠKA, ŠTAJERSKIH 7 in PEPEL IN KRI

Program bosta povezovala: BERNARDA ŽARN in VILI ZUPANČIČ

Dogajanje v tednu pred

13. TABOROM SLS:

Sreda, 1. september 2004: ob 17.00 uri
PREDSTAVITEV ZBORNIKA O JUŽNI SLOVENSKI MEJI NA MORJU (Portorož)

Četrtek, 2. september 2004: ob 17.00 uri
VOLILNA KONVENCIJA SLS (Brežice)

Petek, 3. septembra 2004: ob 15.00 uri
SREČANJE GOSPODARSTVENIKOV, OBRVNIKOV IN PODJETNIKOV KLUBA SP PRI SLS (Krško); ob 17.00 uri
PREDSTAVITEV PROGRAMA SLS (Krško)

Sobota, 4. septembra 2004 ob 21.00 uri
ZABAVA V ORGANIZACIJI NOVE GENERACIJE (Sevnica)

Vzporeden program:

- Ob 9.00 uri – start rekreativne kolesarske tekme
Od 8.00 do 12.00 ure in od 14.00 do 18.00 ure vodeni ogledi znamenitosti Sevnice in njene okolice
Od 13.30 ure dalje družabne in športne igre:
- mali nogomet
- košarka (trojke)
- vlečenje vrvi
- teniški turnir

Tudi za animacijo in varstvo otrok bomo dobro poskrbeli!

Dobro vreme bo, kajti slabega ne poznamo!
V vsakem primeru pa – **DOBIMO SE V SEVNICI,**
še prej pa v Portorožu, v Brežicah in v Krškem!

PRIJAVNICA (Tabor v Sevnici)

TENIŠKI TURNIR

	IME IN PRIIMEK	NASLOV	LETNICA ROJSTVA
1.			
2.			
3.			
4.			

- Vsi udeleženci športnega in zabavnega programa bodo nagradjeni:
- zmagovalci posameznih družabnih iger in športnih aktivnosti prejmejo bogate praktične nagrade, ostali pa tolažilne;
  - poiskali bomo najstarejšega in najmlajšega udeleženca 13. Tabora SLS;
  - obdarovali bomo vse otroke, ki bodo sodelovali v animacijskem programu;
  - nagradili bomo najštevilčnejšo udeležbo Občinskega odbora SLS;

POSKRBELE BOMO, DA BO VSEM LEPO!

Izpolnjene prijavnice pošljite: SLS, Beethovnova 4, 1000 Ljubljana.

